CINE ÎL PROTEJEAZĂ PE VIRGIL MĂGUREANU ?

Andrei BĂDIN

Schimbarea survenită în Noembrie 1996 ar fi trebuit să însemne şi democratizarea principalului serviciu secret, Serviciul Român de Informaţii. Din 1990, când a fost înfiinţat, SRI a fost implicat în mai multe scandaluri: urmărirea liderilor politici din Opoziţie, ascultarea telefoanelor personalităţilor incomode şi alte multe acţiuni, toate în afara legii de funcţioanre a acestui serviciu. Timp de şapte ani, Virgil Măgureanu a făcut tot ce a vrut în ţara aceasta, în principal împotriva Opoziţiei, dar şi afaceri de miliarde, unele dintre ele, dezvăluite de presă.

În paginile *"Cuvântului Românesc"* ne-am referit la Virgil Măgureanu, alias Imre Astalos, alias Mihăilă etc... Am dezvăluit şi încălcările legii de către acest personaj care a făcut importante deservicii ţării prin implicarea în jocurile politice a Serviciului Român de Informaţii. Ne manifestăm totodată speranţa că schimbările din ţara noastră vor duce şi la democratizarea SRI, chezăşie a funcţionării democraţiei în afara interferenţelor de orice fel.

Iată însă că schimbarea s'a produs şi nimic nu se întâmplă. Specialist al învăluirilor şi al scenariilor, Virgil Măgureanu a stat un pic cu capul plecat, a băiguit ceva despre schimbare şi s'a pus în slujba noii Puteri. Pentru a da credibilitate acţiunii sale a lansat şi un zvon: dacă nu ar fi fost el, Opoziţia nu ar fi câştigat alegerile. Fin psiholog, sociolog de meserie, cunoaşte foarte bine slăbiciunea fostei Opoziţii: timp de 7 ani, aceasta s'a temut de ea însăşi şi nici nu a crezut că va câştiga în Noembrie 1996. Cu vicleniai cunoscută, Virgil Măgureanu a reuşit să convingă câţiva din liderii Opoziţiei că el ar fi pus umărul în mod decisiv la înfrângerea lui Ion Iliescu.

Întrebaţi, mai mulţi reprezentativi ai actualei Puteri au răspuns cu jumătate de gură că Preşedintele Emil Constantinescu nu are de gând să-l schimbe pe Virgil Măgureanu, acesta şi aşa terminându-şi mandatul de director al SRI în toamna acestui an. În subtext însă, se putea vedea teama, credem nejustificată.

Oare a devenit Virgil Măgureanu din omul forte al regimului Iliescu, omul forte al regimului Constantinescu ? Ar fi cea mai mare tragedie a Schimbării dorite de milioane de Români. Rămânerea lui Măgureanu în fruntea SRI înseamnă păstrarea ţării noastre în sfera de influenţă rusească, pentrucă se ştie foarte bine că Măgureanu şi mulţi dintre generalii săi sunt înclinaţi mai curând spre Kremlin decât spre Casa Albă, aceasta în ciuda faptului că le plac Whiski-ul şi ţigările americane. Să nu uităm că şi răposatul Iuri Andropov era un mare amator de delicatese occidentale.

Păstrarea lui Virgil Măgureanu în fruntea României înseamnă un pas înapoi spre integrarea atât de dorită în structurile Alianţei Nord Atlantice (NATO). În urmă cu câteva luni, unele oficialităţi dela Washington afirmau într'o declaraţie acordată cotidianului *"România liberă"* că de democratizarea serviciilor secrete depinde primirea României în NATO! Căci să fim serioşi: ce nevoie are NATO de o ţară al cărei principal serviciu este supus Kremlinului?

Aşteptăm ca organele competente ale statului să ia atitudine faţă de neregulile săvârşite în ultimii ani de SRI. Oricum, promitem să revenim în paginile *"Cuvântului Românesc"* cu noi articole despre Astalos-Măgureanu-Mihăilă.

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 23 Nr. 245 - FEBRUARIE 1997 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

UN ÎNCEPUT BUN

Eugen BÂRSAN

Vântul istoriei, care a venit să dovedească, că România nu este numai ţara lui Ceauşescu şi Iliescu ci şi a lui Eminescu, a rupt zidurile existente dela 6 Martie 1945 şi până la 3 şi 17 Noembrie 1996 între conducători şi conduşi. Iar prin această rupere, a fost instaurată recent o democraţie a bunului simţ într'o instaurare comunistă de decenii a tuturor nesimţirilor.

Proaspăta instaurare a democraţiei bunului simţ e reprezentată de noul Preşedinte al ţării Emil Constantinescu şi de noul Prim-ministru Victor Ciorbea. În fapt, două nume de proaspăt apărute personalităţi, prin care cetăţenii văd instalarea la putere a celor iubitori de dreptate şi adevărată democraţie.

Mai puţin stângiştii, toţi Românii sunt de acord că şi Emil Constantinescu şi Victor Ciorbea sunt un început bun. De ce bun? Să luăm ca răspuns ilustraţiile imaginilor şi vrerilor lor. Pe cât de adâncă le este modestia, pe atât de înaltă le este şi vrerea în scopurile pe care şi le propun pentru binele poporului, scopuri care în fond înseamnă o reîntemeiere a statului şi o renaştere a naţiunii.

Răspunderea Preşedintelui Emil Constantinescu este egală cu mărimea victoriei. Şi ea înseamnă în primul rând răspundere faţă de competenţă, moralitate şi cinste. În răspunderea Preşedintelui şi a Primului ministru mai intră şi schimbarea imaginii omului politic, şi anume din cea de privilegiat în cea de slujitor modest al intereselor celor ce le-au acordat puterea. Un foarte semnificativ exemplu într'o asemenea privinţă, este decizia guvernamentală luată ca toţi oficialii din structurile noii puteri să predea girofarele, care deveniseră simbolul ciocoismului comunist, al dispreţului faţă de cetăţeanul de rând.

Astfel, în începutul nou, se întronează conceptul că Preşedintele, Primul ministru, miniştrii şi ceilalţi funcţionari publici sunt slujbaşi şi nu stăpâni. Un lucru care relevă şi afirmă esenţa democraţiei. Un drum care de-abia acum începe, căci ce a fost mai înainte de alegeri n'a avut nimic cu democraţia. Deci, odată cu începutul bun, slujbaşi şi nu stăpâni.

Şi Preşedintele Constantinescu şi Primul Ministru Ciorbea au ţinut să spună că ei vor să rămână *"oameni obişnuiţi"*, adică nu vor încerca să se izoleze de lumea de rând. Odată adoptată o asemenea linie, Preşedintele nu vrea să doarmă la Palatul Cotroceni şi nici nu vrea să predea total profesoratul, fixându-şi să continue la facultate cu cel puţin două ore de cursuri

Continuare în pagina 3

LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI TREBUE DUSĂ PÂNĂ LA CAPĂT

Dan BITU

Preşedintele Emil Constantinescu a declanşat lupta împotriva corupţiei. Într'o declaraţie televizată la o oră de maximă audienţă, şeful statului a făcut un apel public către toate instituţiile şi către toţi cetăţenii pentru a demasca actele de corupţie. Declaraţia preşedintelui a fost făcută concomitent cu formarea unui organism special împotriva corupţiei, creat pe lângă Consiliul Suprem de Apărare al Ţării, din acesta făcând parte reprezentanţi ai serviciilor secrete, miniştrii justiţiei, apărării, de interne, al industriei şi comerţului, alte personalităţi implicate în respectarea legilor.

Campania declanşată de Preşedintele Constantinescu împotriva corupţiei nu a rămas, aşa cum probabil se aşteptau unii, o vorbă în vânt. Declaraţia televizată a şefului statului în chiar seara în care a făcut declaraţia televizată, Biroul de Presă al Palatului Cotroceni a anunţat eliberarea din funcţia de consilier prezidenţial a lui Dragoş Stănescu. Preşedintele Constantinescu a decis eliberarea acestuia după ce primise din partea cotidianului *"Evenimentul zilei"* un dosar care îl încrimina pe Dragoş Stănescu ca fiind implicat în falimentul Băncii Dacia Felix. Văzând documentele, Preşedintele Constantinescu nu a ezitat şi la două ore dela primirea documentelor a comunicat eliberarea din funcţie a lui Dragoş Stănescu. O acţiune salutară care dă un gir de seriozitate campaniei împotriva corupţiei declanşată de Emil Constantinescu.

După Dragoş Stănescu, au căzut şi alte capete: Sever Mureşan şi Mihai Hossu, acuzaţi de falimentarea Băncii Dacia Felix, generalul Cheptine dela Iaşi şi Miron Cozma, liderul minerilor din Valea Jiului, mâna murdară a regimului Iliescu contra Opoziţiei în anii 1990 şi 1991. Fără îndoială, aceste arestări şi celelalte care vor avea loc până la ieşirea de sub tipar a *"Cuvântului Românesc"* reprezintă un pas important împotriva caracatiţei corupţiei.

Totuşi, trebue să semnalăm unele amănunte care ar trebui avute în vedere şi de Preşedintele Constantinescu. În primul rând cercetarea lui Miron Cozma nu poate fi făcută numai pentru mineriada din 1991. Cercetările trebue neapărat extinse şi în privinţa mineriadelor din 1990, când studenţii şi intelectualii au fost bătuţi pe străzile Capitalei, sediile partidelor istorice devastate şi alte acţiuni antisociale. Nu în ultimul rând, trebue aduşi în faţa instanţei cei care l-au coordonat pe Miron Cozma în acţiunile sale din vara anului 1990. Ne referim la Ion Iliescu, Virgil Măgureanu şi nu în ultimul rând, Petre Roman, actualul preşedinte al Senatului şi principalul aliat al CDR. Liderul USD a negat că ar fi fost implicat în mineriada din Iunie 1990, el dând vina pe Ion Iliescu. Pentru a-şi arăta disponibilitatea în aflarea adevărului, Petre Roman ar trebui să se pună de bună voie la dispoziţia organelor de anchetă. Ar fi, fără îndoială, şi un gest faţă de CDR, aliatul de astăzi al lui Petre Roman. Astfel, poate neînţelegerile între CDR şi USD datorate trecutului, ar putea fi poate rezolvate.

Nu în ultimul rând, opinia publică este datoare să afle vinovaţii mineriadei din Iunie 1990. În al doilea rând, lupta împotriva corupţiei nu poate fi împlinită şi nici nu poate obţine sprijinul popular dacă marii mafioţi nu sunt cercetaţi şi acuzaţi pentru excrocheriile făcute. Ne referim în primul rând la fraţii Păunescu, cei care

Continuare în pag. 4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România:

Andrei BĂDIN	pagina 1
Dan BITU	pagina 1
Prof. Andrei Iustin HOSSU	pagina 5
Prof. Radu BADIU	pagina 6
Dan Emilian ROŞCA	pagina 6
Av. George VASU	pagina 8
Hristu CÂNDROVEANU	pagina 8
Dan COSMULESCU	pagina 9
Prof. Petre HOSSU	pagina 10
Gh. GORUNESCU-PENCIU	pagina 10
Răzvan CODRESCU	pagina 11
Pr. Boris RĂDULEANU	pagina 13
Alexandru CHIRESCU	pagina 14
Prof. Mihai Stere DERDENA	pagina 15
Ion CREŢU	pagina 16
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 18
Ing. Nicolae BRĂDEANU	pagina 20

EDITORIAL

GÂNDURI DE MAI BINE

Urmărim cu atenţie şi îngrijorare situaţia din România, în special felul în care noua echipă guvernamentală trece la măsurile necesare de redresare a economiei şi a problemelor fundamentale de stat, atât pe plan intern cât şi în relaţiile cu lumea internaţională. Toate problemele sunt dificile şi, în bună parte, noua echipă de guvernare nu are încă experienţa necesară pentru a se angaja total în schimbări radicale. Din această cauză, noi, cei din afara ţării, care nu cunoaştem amănuntele din ţară, la faţa locului, nu putem să ne angajăm în monitori sau consilieri, oricât de bine intenţionaţi am fi. Le lăsăm celor de acolo să facă acest lucru. Şi, numai după ce va trece un timp oarecare, din rezultatele reuşite sau falimentare, vom putea vedea direcţia în care se va îndrepta viaţa societăţii româneşti.

În general, respingem şi scepticismul şi spiritul cârtitor al altora, de orice natură ar fi acesta. Noi, am dori să ne limităm la câteva principii, care sunt valabile în orice acţiune omenească. Printre ştirile venite din ţară, am interpretat ideea că unele schimbări care s'au făcut în ţară nu au fost decât înlocuirea celor vechi, în unele poziţii şi posturi, nu pe temeiuri morale şi profesionale, ci pe acelea ale nepotismului şi alianţei de partid. Acest criteriu de nepotism a fost utilizat pe o scară foarte largă în trecutul politic al României şi a creat situaţii penibile de faliment şi corupţie. Noi avem încredere că actualii conducători nu se vor lăsa antrenaţi pe această pantă a îngăduinţelor sentimentale, ci vor fi cât se poate de atenţi la oamenii pe care-i solicită să colaboreze la acţiunile guvernamentale. Şi, în distribuirea schimbărilor de posturi, să nu se facă nici o neglijare a valorilor etice, nici o concesie faţă de morala, care singură poate justifica schimbarea.

Deci, ideea pe care am primit-o noi, s'ar putea să fie o neînţelegere a situaţiilor şi să nu corespundă realităţilor din ţară.

Pe de altă parte, măsurile care s'au luat de a se face arestările unora dintre aceia care au reprezentat corupţia în guvernările trecute, sunt semne de bună legalitate şi moralitate politică. Căci nu se poate acoperi, sub nici o formă, jaful din averea publică a ţării.

În fond, numai o schimbare de persoane, poate duce la o redresare a treburilor naţionale. Cei care au fost până acum, au făcut ceea ce au vrut şi toate au mers de'a'ndoaselea în societatea şi statul naţional. Avem nevoie de o nouă orientare, de o nouă formă de guvernare, care să rupă radical cu toate defectele, inepţiile şi inconştientele măsuri ale vechiului regim. Prima verificare a legitimităţii noii guvernări va fi criteriul moral şi, apoi, cel naţional. Tot ce iese din sfera acestor principii îşi pierde valoarea şi eficacitatea. Numai oameni potriviţi, la locuri potrivite, pe bază de merite şi pregătire profesională şi ţinută morală.

La început, se vor putea face mici greşeli, dar să se corecteze imediat, fără nici o rezervă şi fără nici o milă. Căci nu se poate pierde încrederea poporului, mai ales în aceste momente critice, cu un balast de ruine, moştenit dela nomenclatura comunistă, care şi-a pregătit un teren prealabil, pentru acţiuni de împiedicare a guvernării celei noi. Perversiunea nomenclaturii comuniste continuă să fie activă, sub diferite forme, văzute şi camuflate.

Orice nouă guvernare este pândită de tot felul de pericole. Ea trebue să fie vigilentă până la sânge şi să încredinţeze treburile ţării numai celor verificaţi, care îşi asumă răspunderile necesare.

Faptul în sine al arestărilor unor personaje corupte este o indicaţie de orientare morală şi nu poate fi primit decât cu înţelegere şi speranţă, pentru viitorul naţional. În acest climat de moralitate se vor putea privi cu ochi buni acţiunile, poate lente, impuse de starea dezastruoasă în care se găseşte ţara.

În fond, toate acţiunile guvernului de azi trebuesc făcute spre a asigura viitorul ţării şi pentru aceasta este nevoie de încrederea poporului, care a fost destulă vreme înşelat şi nu mai acceptă nici un fel de măsuri care ar putea să-i tulbure liniştea de care are nevoie ca să iasă la un liman de ordine socială, morală, economică, politică şi spirituală.

De aceea guvernarea de azi are datoria să restabilească starea morală a populaţiei, prin măsuri care îi deschid perspective noi de existenţă istorică, fără paleative, fără dibuiri şi fără răgaz. Numai aşa îşi va câştiga acreditarea de stabilire a poziţiilor sale şi va da o întremare solidă pentru colaborarea tuturor, chiar şi a sceptic ilor, naivilor şi celor mai nepregătiţi pe plan politic.

Primul element fundamental care ne îndreptăţeşte să acordăm încredere acestui guvern este faptul că a fost ales de popor, în ciuda tuturor falsificărilor şi fraudelor săvârşite de fosta şi oribila nomenclatură comunistă. Poporul nu a mai putut răbda sub nici o formă starea deplorabilă în care se găsea ţara. Aceasta este o realitate, pe care nu o poate nega, oricât de sofisticaţi ar fi cei din nomenclatură, în frunte cu Iliescu, şi oricâte zvonuri vor risipi pe întreg cuprinsul ţării. Şi în politică nu se poate lucra decât pe baza realităţii, ceea ce comuniştii din România, de extracţie străină (sovietică etc.) nu au înţeles niciodată.

În acest sens, pe linia acestor gânduri, guvernul de azi, trebue să trăiască numai pe realităţi, căci realităţile înseşi i-au impus propria lui existenţă, şi să nu uităm că el are o mare răspundere naţională în istoria României.

George BĂLAŞU

Renaştere morală

Alexandru NEMOIANU

În România de azi se frământă tot felul de stări dubioase; incertitudinea a ajuns a fi considerată stare normală şi lipsa de nădejde mod de viaţă. Este limpede că în mod tragic victimele situaţiei de după Decembrie 1989 au devenit, cu totul nedrept, adevărul, entuziasmul candid şi dreptul la speranţă. De fapt aceste tragice circumstanţe sunt aproape firesti, căci revolta naţională anti-comunistă nu s'a putut dezvolta într'o atotcuprinzătoare revoluţie care să spulbere pentru totdeauna comunismul şi toţi slugoii lui. Calea restauraţiei comuniste este un drum noroios care duce spre o fundătură a istoriei bântuită de guzgani. În România oamenii sunt descurajaţi şi apatici. La prima vedere se pare că întreaga ţară şi toţi locuitorii ei sunt trişti şi indiferenţi, timpul pare a fi oprit în loc sub semnul urîtului.

Este bine ştiut că ultimele cinci decenii din istoria românească au fost vremi de coşmar. Sistematic, tenace, diabolic s'a lucrat la distrugerea a tot ce definea şi identifica pe Români; s'au distrus monumente, au fost exterminaţi conducători şi oameni *"vinovaţi"* de a fi cinstiţi şi mai ales au fost pervertite valori şi distruse instituţii care dădeau sens şi continuitate istorică.

Mai mult decât atâta, prin permanenta promovare a mediocrităţii, în cel mai bun caz, şi a contra-valorilor, cel mai adesea, societatea civilă şi capacitatea oamenilor de a funcţiona normal au fost distruse. Cel mai eficace mijloc de a distruge starea *"normală"* a fost distrugerea sentimentului şi ideii de responsabilitate individuală.

Promovând o perversă şi anti-umană teorie egalitaristă, comuniştii au căutat să elimine din mentalitatea individuală şi colectivă ideea de responsabilitate individuală. Ei au ştiut bine că în lipsa acestei idei totul devine admisibil, inclusiv aberaţia de a avea la cârma ţării răufăcători sadea.

Treptat, treptat s'a căutat eliminarea sau minimalizarea până la pragul lipsei de semnificaţie a noţiunilor fundamentale: dreptul la proprietate, solidaritate umană, sentimentul familiei etc. Criteriile care acordau respect şi ierarhizau societatea au fost distruse cu furie şi în locul lor s'au lăţit minciuna, impostura şi improvizaţia patronate de odioşii activişti de partid, singurul şi cel mai autentic produs al comunismului. Nu are nici un rost să ne amăgim crezând că răul din România de azi ar trebui măsurat în termeni economici. Proasta situaţie economică este ceea ce mai lesne putem vedea, dar asta este doar efectul unui rău mai mare. Răul de bază îl reprezintă confuzia morală care generează egoism paralizant şi incapacitatea de a lucra solidar la stârpirea pescuitorilor în ape tulburi şi a mercenarilor răului.

Până ce acest marasm moral nu va fi asanat, nu va fi cu putinţă ieşirea din odioasa fundătură neocomunistă. Dar, în mod cu totul paradoxal, această confuzie morală, care se va sfârşi cu toată siguranţa, este azi menţinută prin acţiunea a două grupuri care în mod normal ar trebui să fie opuse.

Pe de o parte avem de-a face cu epavele comuniste, cu strigoii staliniştii care bântuie cu furie sprijiniţi de cadavre politice de felul lui Iliescu-Bâtă şi a tovarăşilor lui. Aceşti indivizi împletesc mojicia cu impostura prin vocile soioase ale unor C.V. Tudor, Adrian Păunescu şi alţi *"eiusdem farine"*. Acest cortegiu de hoituri politice şi dezmăţaţi ai istoriei reprezintă regimul restauraţiei comuniste care rămâne un paradox şi o ruşine a Europei de Est. Nu încape îndoială că lor le revine principala vină pentru ce înseamnă pierderea de către România a şansei de a intra în Europa pe uşa din faţă.

Dar confuzia din România, sau mai bine zis întârzierea renaşterii morale mai este datorată unui grup. Este vorba de o parte a intelectualităţii româneşti care, din prea mare grabă, mândrie fără rost şi poate dorinţă de a surprinde, a ajuns să practice un secularism şi anti-românism jenant. Unii dintre aceşti *"elitişti"* au ajuns să teoretizeze că *"progresul"* s'ar măsura în violenţa cu care valorile tradiţionale româneşti sunt minimalizate şi tratate ca irelevante.

Este trist că aceşti oameni, altcum bine pregătiţi, nu îşi dau seama că vehemenţa lor anti-românească este la fel de ridicolă şi nocivă ca şi falsul naţionalism caricatural al grupului Vadim Tudor etc.

În acest climat nu este de mirare că Românii au ales să stea de o parte. Dar cine va crede că aceasta înseamnă abdicare dela istorie se înşeală amarnic. O istorie lungă şi zbuciumată a dovedit că voinţa de a fi şi de a-şi împlini rostul nu a părăsit niciodată pe Români.

În adâncuri se petrece tăcut şi modest, dar foarte profund, o prefacere. Acea prefacere se poate vedea în mulţimea tinerilor care stau în preajma bisericilor şi care mai repede decât ar fi putut cineva să bănuiască au aflat că fără dragoste de Dumnezeu şi de Neam nu poţi fiinţa cu rost. Speranţa de mai bine a Românilor este cu cei tineri ai lor care împlinesc renaşterea morală.

AM CÂŞTIGAT ! ŞI TOTUŞI...

Const.D. PITIŞ

Dela revoluţie încoace am avut destule decepţii. Acum însă, parcă trăim din nou un miracol - Convenţia a câştigat, în sfârşit, alegerile.

Şi totuşi, dela revoluţie încoace, nu mai credem în miracole. Pentrucă avem convingerea că Securitatea, în noile ei forme (dar să-i spunem tot Securitate), conduce încă destinele României.

Departe de a nega meritele Convenţiei, ale tuturor celor care, spre cinstea lor, au luptat pentru a avea aceste succese în alegeri. Ei vor primi toată admiraţia şi tot respectul cuvenit.

De ce însă pare suspectă această cedare a PDSR-ului? Pentrucă, de fapt, nu a mai fost susţinut de Securitate. Chiar dacă Iliescu încă a mai avut acces la conturi, la banii ceauşişti, alegerile nu au mai fost trucate de Securitate. Semnalele externe primite din USA şi CEE şi mai ales presiunea internă au decis în cele din urmă abandonarea KGB-ului.

Presiunea internă a fost similară cu cea din ultimii ani ai lui Ceauşescu. Atunci securiştii şi nomenklaturiştii îmbogăţiţi *"la negru"* erau siliţi să-şi ţină banii ascunşi. Ca urmare au susţinut revoluţia şi *"democraţia originală"*. În anii care au urmat a avut loc consolidarea economică a Securităţii - ***intensiv*** prin acapararea unităţilor economice şi bancare eficiente, prin metodele unui capitalism primar barbar care a permis obţinerea rapidă de mari profituri prin spolierea populaţiei de rând. Şi ***extensiv*** prin racolarea de noi *"membri"*, prin acceptarea şi a altor oameni de afaceri - cinstiţi care să le dea nota de respectabilitate, prin extinderea traficului de influenţă.

În această fază s'a simţit din nou nevoia unei noi liberalizări printr'un cadru legislativ flexibil şi printr'o mai accentuată descentralizare a economiei, permiţând totodată sosirea investitorilor străini cu o nouă experienţă, cu noi tehnologii.

Un fost KGB-ist nu mai putea prezenta garanţii. El a asigurat *"liniştea"* lor pentru faza care s'a consumat. Iar pe plan extern dosarul de KGB-ist al lui Iliescu zace nevândut, ceea ce demonstrează lipsa de valoare a subiectului.

Pe de altă parte, retrospectiv privind, apare clar că de fapt a avut deja loc o reconciliere, victimele iertându-şi călăii. Pentrucă încă odată, lihniţi de foame şi sătui de promisiuni văcăroide oamenii au acceptat programul Convenţiei.

Iliescu şi-a încheiat misiunea pentru care a fost numit. Noua burghezie este suficient de tare economic. Iar dosarele au fost suficient ajustate pentru a fi salvaţi de pedepse. Noua burghezie este pregătită pentru o competiţie cu investitorii străini. Domnul Constantinescu, Convenţia, poate aduce investitorii, poate reface cadrul legislativ, poate debloca economia permiţând internaţionalizarea fostei Securităţi.

Iliescu i-a cocoloşit şi ajutat să se îmbogăţească, să se consolideze economic şi juridic. Acum suntem siliţi să-i acceptăm pentrucă altfel nu are cine să pună în mişcare hardughia economică blocată de Văcăroiu.

Printre *"respectabili"* se află mulţi foşti torţionari care vor putea trece cu îngăduinţa şi bunătatea poporului spre *"noi culmi de bunăstări"*. Aveam dreptul să-i iertăm?

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

AŞTEPTĂM ŞI ALTE SCHIMBĂRI

Mihaela MOISIN

Deşi sunt numai două luni de când noul Preşedinte Constantinescu şi noul guvern Ciorbea au luat conducerea României, începem să primim ceva semnale de schimbare.

Este de salutat măsura luată de noua conducere în ce priveşte Televiziunea Română, schimbările ce au avut loc de sus şi până jos. Astfel se pot vedea efectele acestor schimbări chiar prin simplul fapt că Televiziunea Română a şi arătat pe canal aspecte dela mineriada din 1990. Poate că aşa, până şi ţăranul din cel mai îndepărtat cătun de munte va fi informat, chiar şi şapte ani mai târziu, despre crimele securiştilor, îmbrăcaţi în haine de mineri, pe care le-au comis în Piaţa Universităţii. Aceste aspecte televizate combinate cu declaraţiile lui Miron Cozma, sub stare de arest, în final vor scoate la lumină cine sunt adevăraţii vinovaţi ai teribilei mineriade. Va trebui ceva timp ca cetăţeanul naiv să fie convins că minerii n'au venit în 13-15 Iunie 1990 să planteze flori în capitală, ci să le ude cu sânge.

Se ştie că televiziunea, parte din aşa-zisa *"mass-media"* ocupă un loc important în orice stat. Şi suntem bucuroşi că în sfârşit s'a ajuns la această schimbare mult dorită, în detrimentul actualei opoziţii, care este neagră de supărare că a pierdut una din instituţiile cheie, pe care a folosit-o zeci de ani ca *"să mintă poporul cu televizorul"*. Noua echipă Stere Gulea - Alina Mungiu au aztăzi una dintre cele mai importante sarcini în instaurarea adevăratei democraţii în România. Deşi ei sunt acuzaţi de către actuala opoziţie (Iliescu-PDSR) de lipsă de profesionalism, important astăzi este ca televiziunea naţională să fie cinstită.

Dar pe lângă televiziune, cel puţin la fel de importante într'un stat democrat sunt şi alte instituţii, ca Serviciul Român de Informaţii, Biserica, Ministerul Afacerilor Externe etc.

Din nefericire, în această privinţă, mişcările sunt mai greoaie. Se pare că parte din ambasadorii şi consulii şcoliţi la Moscova au fost înlocuiţi. Dar numai o parte. Este adevărat că România are reprezentanţe în peste o sută de ţări, şi deci înlocuirea lor ia ceva timp, dar cel puţin privit din afara României, nu se vede nici o îmbunătăţire. Am fi crezut că în scurt timp vom avea bucuria de a ne întâmpina noii consuli sau ambasadori, chiar dacă nu atât de *"diplomaţi"* ca diplomaţii moscoviţi, dar cel puţin democraţi, cinstiţi şi reprezentanţi ai unui guvern la fel de cinstit şi democrat. Poate că suntem prea nerăbdători şi aşteptarea ne lasă impresia unei nerealizări. Dar ştiri, neconfirmate însă, ne anunţă că securiştii de înaltă clasă din vechea gardă vor fi trimişi ca reprezentanţi ai României în diverse misiuni române în străinătate. Sperăm să fie doar vorbe de clacă, fantezii sau încercări ale presei de a câştiga cititorii prin senzaţional.

La fel, am fi aşteptat să auzim că Patriarhul Teoctist şi-a dat din nou demisia, de această dată pentru ultima oară şi că i-a fost primită. Dar nu se aude nimic nici din această direcţie. În ce-l priveşte pe Patriarh, desigur că nu guvernul sau preşedintele îl numesc sau îl *"deznumesc"*, dar se poate vedea că din păcate, parte din conducătorii Bisericii sunt poate la fel de îndoctrinaţi şi rezistenţi la schimbare.

Desigur însă, instituţia în cadrul căreia aşteptam marea schimbare este Serviciul Român de Informaţii, urmaşa demnă a numitei Securitaţi. Este greu de înţeles cum se poate schimba un guvern, întreaga conducere a ţării şi să se menţină în schimb acelaşi cap al Securităţii.

S'au creat o serie de poveşti, în sistem tipic securist, precum că dacă nu era Dl. Măgureanu... n'am mai fi avut guvern democrat. Că el a oprit marea fraudă pregătită de Iliescu pentru alegeri. Chiar aşa să fie? Nu sună aceasta a diversiune securistă? Nu cumva Măgureanu, realizând că Iliescu nu are nici o şansă de a mai fi ales, a *"cotit-o"* repede spre democraţie? Astfel forţând cumva noul guvern, din *"recunoştinţă"*, să-l menţină în post. Se mai spun diverse poveşti despre Măgureanu şi bunele lui intenţii, faptul că el nu a făcut parte din vechea Securitate ceauşistă, deşi este cunoscut că încă din anii '70, sub diferite nume, el activa din plin în cadrul Securităţii.

Ne întrebăm atunci, sunt noii noştri conducători naivi, sau se tem în continuare de Securitate? Înclinăm a crede că în România încă domneşte frica şi groaza de mâna lungă a Securităţii şi de urechea ei extrafină şi această frică dramuită zeci de ani de zile ca picătura chinezească a lăsat traume în noi toţi (chiar şi în cei de pe peste ocean). Altceva decât frica, nu poate motiva menţinerea în funcţie a lui Măgureanu. Se mai spune ca Dl. Constantinescu nu l-ar schimba din funcţie pentrucă oricum la sfârşitul anului îi expiră mandatul. Desigur că trebue să-i expire, dar până atunci Măgureanu are timp să pună pe roate vechea Securitate, cu o diferită faţă.

Mă întrebam, mai sunt ascultate telefoanele în România? Chiar dacă nu sunt, cu Măgureanu la SRI, ai impresia că încă sunt...

UN ÎNCEPUT BUN

Urmare din pagina 1

pe săptămână. Un alt lucru bun de relevat este şi faptul că noul preşedinte a ţinut să aibă printre consilierii Domniei Sale şi tineri pe care încearcă să-i impună în viaţa politică. Pe aceeaşi linie, Victor Ciorbea nu vrea să renunţe a mai călători şi cu metroul, fiindcă după cum el zice *"numai aşa se poate fi în contact cu viaţa cotidiană, viaţa omului de care avem datoria să ne ocupăm ca guvernanţi."*

Cât priveşte politica de guvernare a noului guvern, ea este preocupată în chip urgent de programe care să vină în întâmpinarea celor mai mari nevoi ale societăţii. Astfel, Ciorbea a început guvernarea cu două programe: unul de primă urgenţă de 6 luni, legat de iarnă şi altul de reforme susţinute, care va fi aplicat începând din Mai, ca punct de plecare al promisiunilor făcute electoratului în slujba reformei sistemului economic şi social, promisă atât ţării cât şi organelor internaţionale de care depinde integrarea europeană a României.

Dacă unii se îndoiesc de îndeplinirea Contractului cu România, Victor Ciorbea nu se îndoieşte. Având la baza structurii lui o coloană vertebrală de moţ care reprezintă o valoare autentică, el s'a legat că va veghea personal la respectarea fiecărei prevederi din Contractul cu România.

Pe Ciorbea l-a făcut prim-ministru fatalitatea. În fapt, numele lui este singurul nume impus de societatea civilă în arena politică românească după şapte ani dela Revoluţie, peste o mare criză de personalităţi. De aceea, cu desemnarea lui ca prim-ministru, s'a vizat suportul politic şi de masă pe care el îl poate avea mai bine decât oricare altul.

Urgenţele misiunii lui, în opera uriaşă de decomunizare a ţării sunt: descentralizarea administraţiei locale; reducerea impozitelor directe; majorarea pensiilor; crearea de noi locuri de muncă; relansarea privatizării şi crearea unui sistem de asigurări sociale.

Bineînţeles că în începutul bun intră şi o echipă guvernamentală care e formată din oameni bine pregătiţi şi deci competenţi. Alături de Preşedinte şi de Primul ministru, pe umerii lor stă misiunea înlăturării consecinţelor timpului comunist din viaţa politică, economică şi socială a ţării. Această înlăturare înseamnă o operă decisivă pentru viitorul României. O operă care trebue să includă neapărat, înlăturarea de pe scena politică a comuniştilor impostori.

Noul început, cu bază de început bun, este în stare să genereze un salt în dezvoltarea ţării, iar pe de altă parte să constituie şi o confirmare a înscrierii definitive a României în rândul societăţilor democratice. Dar, cu tot începutul bun, să nu se aştepte nimeni la minuni pe termen scurt. Căci reformele, care vor fi dureroase, nu vor fi în stare să producă imediat bani satisfăcători în buzunarele cetăţenilor.

Eugen BÂRSAN

TOATE DRUMURILE DUC LA... ROMAN

Cei mai dârzi luptători anticomunişti sunt cei sinceri, care au crezut în ideile lui Karl Marx şi au văzut că totul este o utopie. Avem exemple destule: Elţîn a ajuns Preşedintele Rusiei, suind scările partidului, ca azi să devină duşmanul lor de moarte. La fel şi Panait Istrate, comunist înfocat ce şi-a schimbat părerile după o vizită în Rusia unde a văzut realitatea.

În România, înfrângerea Preşedintelui Iliescu se datoreşte în bună parte alinierii D-lui Petre Roman, fostul premier în prima guvernare neocomunistă, cu forţele D-lui Emil Constantinescu. Dl. Petre Roman este (şi ne-ar părea foarte bine să fim siguri când spunem *"a fost"*, n.n.) un comunist sincer şi cu rădăcini adânci; tatăl Domniei salei, Walter, şi-a riscat viaţa luptând contra lui Franco aşa cum alţii şi-au riscat-o luptând alături de Franco, pentru apărarea creştinătăţii. Azi, în Spania lucrurile s'au liniştit: prin iertare, dar nu o completă uitare, comuniştii ce-au murit în Războiul civil se odihnesc într'un mare mausoleu, alături cu ostaşii lui Franco.

Am făcut o biografie microscopică a actualului preşedinte al Senatului fără a cărui *"dreapta'mprejur"* n'am fi avut ca preşedinte al ţării pe Dl. Emil Constantinescu, fost şi el membru de partid, dar care s'a alăturat revoluţionarilor dela prima lor manifestaţie din Piaţa Universităţii.

De asemenea, colaborarea Premierului Victor Ciorbea cu fostul premier Petre Roman asigură actualului regim majoritatea voturilor în Parlament. Mulţi îşi pun întrebarea: şi-a schimbat Dl. Roman ideile politice şi-l susţine pe Dl. Emil Constantinescu pentrucă s'a convins că *"Raiul proletar"* există în cer şi nu pe pământ, ori îl susţine pe actualul preşedinte pentru a se răzbuna pe fostul prieten de partid, tovarăşul Ion Iliescu, care i-a aplicat un picior la coada spinării?

Prezenţa D-lui Roman alături de Dl. Constantinescu îl protejează pe Dl. Iliescu. Dacă i se vor cere explicaţii fostului preşedinte de cum a manevrat *"terorismul"* ca să fure revoluţia, de judecarea şi executarea accelerată a Ceauşeştilor, de uciderea a peste 1.000 de tineri etc., acuzatul poate foarte simplu să-şi identifice complicii, începând cu Dl. Petre Roman, implicându-l pe drept şi pe nedrept, în toate crimele comise.

Dl. Emil Constantinescu e la răscruce. Nu poate insista să afle adevărul celor întâmplate în Decembrie 1989 fără a da ocazia de a i se aduce acuze partenerului cu care a câştigat alegerile.

Pentru a scrie corect istoria lui Decembrie 1989, Dl. Petre Roman trebue să aibă curajul şi să descrie în detaliu tot ce s'a întâmplat în timpul revoluţiei, să ne descrie cum au fost înşelaţi şi înlăturaţi cei care au luptat pentru libertate de vechii comunişti care au făcut *"Front"* ca să ne *"Salveze neamul"*. E mai bine să-ţi recunoşti singur păcatele decât să ţi le exagereze duşmanul.

Prin mărturisirea adevărului, fiul sincerului luptător comunist din Spania îşi va găsi locul pe piedestalul celor care au tras masca de pe faţa comunismului.

Stroe MOLDOVANU

POFTIŢI LA CASĂ, TOVARĂŞI !

Constantin MAREŞ

Timp de jumătate de secol v'aţi bătut joc de bogăţiile ţării. Mai întâi le-aţi dat pe degeaba puterii cotropitoare ce vă adusese la putere, apoi le-aţi irosit, dar nu fără a trage foloase personale, lăsând ponoasele pe umerii celor mulţi, cărora, după ce le-aţi măsluit voturile le-aţi luat şi casa şi bucuria, şi zâmbetul. Şi cum toate acestea nu vă ajungeau, le luaţi când şi cum doreaţi, şi libertatea şi viaţa chiar.

V'aţi gudurat pe lângă cel care prostise un Occident, în frunte cu atotneştiutorul căruia i se urcase neputinţa din picioare la cap, secondat de cel care între două fumuri de trabuc nu ne-a vândut, deoarece nu lua cu adevărat nimic în schimb, ci ne-a dăruit cu preţul unui petic de hârtie acelui Răsărit dela care singura lumină ce ne-a venit de-a lungul veacurilor a fost cea a pârjolului şi singurul dar cu care ne-am ales, a fost cel al pustiei.

Aţi golit hambarele şi aţi umplut puşcăriile. Cu cât era o elită culturală ori socială mai ridicată, cu atât aţi dat cu ea de pământ şi pe cât se putea, în pământ.

Aţi început un Canal unde şi-au lăsat oasele dintre cei mai buni fii ai ţării, l-aţi continuat la propriu şi la figurat pe degeaba şi l-aţi lăsat de izbelişte, ca să-l reia după decenii un alt nevolnic, iar acum plutesc pe el într'o săptămână tot atâtea barcazuri, câte bărci de plăcere într'o zi, în alte vremuri, în Parcul Carol, denumit astfel în amintirea şi preţuirea primului nostru rege.

Iar când norodului îi ajunsese cuţitul la os şi împlinirea devenise peste poate, aţi ţinut sfat de taină, aţi aşteptat la cotitură privind la steaua roşie ce nu apusese la Kremlin. În ziua în care tinerii au ieşit cu piepturile goale să schimbe silnica orânduire, v'aţi apărat cu luminile reflectoarelor, aţi găsit adăpost în balcon făcând pe eroii, în timp ce nu se trăgea în voi nici cu praştia, dar în schimb în apropiere ardea marea bibliotecă a Universităţii.

Aţi trimis la moarte pe cei doi care vă supăraseră doar pentrucă ocupau locurile ce credeaţi că vi se cuvin, ca să fiţi siguri că nu se mai întorc, mai ales că la ceasul unei drepte judecăţi v'ar fi putut acoperi cu adevăruri ce v'ar fi pus în adevărata lumină, alta decât a reflectoarelor.

Au urmat şapte ani. Şapte ani de ghinion, de vaci slabe pentru poporul român, dar de vaci tot mai grase pentru voi şi neamurile voastre. Cu Ceauşescu în frunte vă mulţumeaţi cu coaja, lăsând celor exploataţi şi umiliţi firimiturile. Sub tătucul Ilici Iliescu nu v'a mai ajuns nici miezul, cu cât vă înfruptaţi mai mult, cu atât vă săturaţi mai puţin.

Dacă în vremea când traduceaţi indicaţiile din ruseşte şi săltaţi de bucurie dacă vă pricopseaţi cu o Volgă neagră de serviciu, acum nu mai puteaţi fără Volvo metalizat sau Mercedes argintiu. Gustaţi din plin farmecul indiscret al burgheziei, etalându-vă calităţile de megalomani, meritele de parveniţi, însuşiri de amorali. Începeaţi să credeţi că aţi moştenit girofarul dela străbunicii care îl învârteau pe rogojina coviltirului şi nu vă mai puteaţi târşii târlicii decât pe dale de marmură, privind cu dispreţ, la cea de Ruşchiţa, poftind-o doar pe cea dela Carrara.

Dacă tătânii voştri s'au pripăşit în câte-un apartament în centru, luându-l cu japca legitimului proprietar şi pentru a fi mai sigur de prada ce-o luase trimitea familia alungată, în cel mai bun caz, în Bărăgan, vouă v'au trebuit vile ridicate cu bani munciţi. Da, într'adevăr munciţi, dar de alţii. Iar ca să fiţi feriţi de spaima că ar putea veni o zi în care judecătorii strâmbi şi îmbătrâniţi în rele să fie înlocuiţi cu alţii tineri şi drepţi, iar locul procurorilor cu spinarea îndoită să fie ocupat de alţii având coloana vertebrală dreaptă precum bradul carpatin, aţi dat ucaz că lăsaţi în vigoare legile ce juraseräţi în Decembrie 1989 cum că o să le schimbaţi că prea de tot au fost strâmbe. Iar când pândarii ce i-aţi tocmit pe bani buni să vă apere răutatea vă şopteau că prea se vorbesc multe şi se scriu vrute de unii, dar nevrute de voi, prindeaţi de suflaţi în trâmbiţa populismului şi băteaţi pe la răspântii în toba demagogiei şi strigaţi că toate le faceţi nu spre al vostru bine ci al pricăjiţilor şi asta când le scuturaţi buzunarele mai luând ceva din puţinii bani ce le rămâneau, nu să mânânce şi să se îmbrace, dar cât de cât să supravieţuiască şi să se acopere, iar bătrânilor să nu le ajungă nici de-o cruce la cap.

• • •

Dar, destul, tovarăşi.

A venit vremea să mai treceţi pe la casă.

Mai întâi pe la casa fisculuí, să plătiţi dările dela care v'aţi sustras, amenzile ce vi se cuveneau în locul aprobărilor speciale, scutirilor şi repartiţiilor.

Pe la casele regiilor şi întreprinderilor obşteşti, să daţi înapoi cheltuielile de protocol cu care v'aţi îmbopoţonat şi împăunat, aţi călătorit peste hotare să cumpăraţi instalaţii de împachetat fum şi să vindeţi piei de cloşcă. Să daţi înapoi banii aruncaţi pentru benzina limuzinelor ce v'au purtat şezuturile în campanii electorale, duşi de şoferi plătiţi dela buget, să mai promiteţi pentru alţi patru ani ce n'aţi făcut şi nici n'aţi vrut să faceţi în cei şapte ce au trecut.

Pe la casa Ministerului Învăţământului să înapoiaţi, dar tot în valută, banii de burse cu care v'aţi trimis odraslele peste mări şi ţări, la Ministerul Învăţământului sau la alte instituţii publice ce nu v'aţi mulţumit să le dijmuiţi, ci le-aţi stors de aţi reuşit să scoateţi şi apă din piatră seacă.

Să treceţi la casa regimentelor în care le ordonaţi ostaşilor de ziua alegerilor *"Dreeepţi! La vot pentru PDSR, înainte maaarşl"*, să vă lăsaţi soldele de generali, odată cu epoleţii, că vă făcuseră Ceauşescu şi Iliescu cu pantaloni cu lampaş aşa de mulţi, că am ajuns să avem la generali, cât într'un film cu revoluţii sudamericane din secolul trecut.

Să daţi pe la casa întreprinderilor de administraţie locativă, să lăsaţi banii pentru chiria şi contribuţiile cuvenite la zi, odată cu cheile cuvenite adevăraţilor şi legitimilor proprietari.

Iar cel care a fost până mai ieri primul dregător al ţării, să treacă şi să plătească ce are de plătit, începând cu costul necititelor sale cărţi, tipărite în volume de lux şi traduse în atâtea limbi câte nu auzise Babilonul, dar zac spre deliciul şoarecilor din podurile depozitelor şi pivniţele ambasadelor.

Să fim uneori generoşi. Să le cerem judecătorilor care au pus în libertate pe cei pe care se cuvenea să-i trimită la loc de întristare şi suspin, pe acei procurori care au închis dosarele şi poliţişti care au închis ochii, să dea înapoi doar ce au primit ca oameni ai legii pentru aceste fărădelegi, nu şi dobânzile ce s'ar cuveni, dar astfel să se mai poată rotunji cu salariile celor ce şi-au păstrat cinstea şi demnitatea şi odată cu aceasta şi omenia.

S'ar putea dovedi însă ca toate aceste drumuri la casele devenite nu de încasări, ci de drepte restituiri, să nu ajungă. Iar de aceasta să nu se dea mai întâi cu părerea ci să se citească şi aplice legea.

S'ar putea ca din cei care au comis crimele anilor '40-'50, să mai trăiască unii, şi chiar dacă cele împotriva umanităţii nu se prescriu, blândeţea Românului să-i lase în plata domnului şi a judecăţii de apoi. Dar ar trebui mai întâi să dea socoteală morală de ce au făptuit.

S'ar putea ca din cei care şi-au însuşit ce nu li se cuvenea, să li se dea de urma conturilor şi atunci, pe lângă aducerea acestora acolo unde le era locul, legea să mai prevadă şi altceva.

S'ar putea ca risipa să se dovedească furt şi unele fapte de găsit în Codul Civil, dar şi mai din abundenţă, în cel penal.

În astfel de cazuri, că multe mai pot fi, să treacă respectivul şi pe la casă, dar şi prin boxă.

Şi să nu se strige că se face vânătoare de vrăjitoare. Dreptatea se face numai prin justiţie, iar justiţia numai prin aplicarea legii, într'un proces cu toate garanţiile, dovezile şi apărările posibile, dar atât ale învinuitului cât şi ale obştii. Iar o formă de încălcare a justiţiei într'un stat ce se vrea cu adevărat de drept constă şi în aceea de a nu aplica legea, sau a o aplica doar micilor cârcude, dar nu şi marilor rechini.

CE VOR ROMÂNII ?

Jean BUKIU

Sau mai bine zis ce aşteaptă Românii dela noua guvernare? O Doamnă, o doctoriţă din ţară îmi scria următoarele cuvinte: *"cel puţin acum avem speranţa"*.

Am reuşit să vedem şi ceea ce mulţi nu mai credeau că se va putea înfăptui, să scăpăm de o clică de hoţi şi mincinoşi care au supt ţara în ultimii şapte ani, căzând dela putere, dela guvernare.

Nici nu au trecut decât câteva luni dela preluarea puterii de către noul guvern ales şi ziarele au început cu criticile. Trebue să nu uităm că sunt două feluri de critici: constructive şi destructive. Să se continue a se critica, deoarece critica sinceră, cinstită şi făcută numai pentru scoaterea adevărului la lumină şi nu pentru interese personale, este bună şi ajută guvernarea să îndrepte şi ceea ce nu se vede sau se ţine ascuns de alţii interesaţi.

Se poate face totuşi un mic bilanţ al celor câteva luni de guvernare şi se pot arăta părţile negative cât şi cele pozitive. Astfel, intern: scumpirile, lipsa căldurii şi a luminii atârnă greu în spinarea celor ce conduc, fiind speculate la maximum de foştii guvernanţi. Dar ce aşteaptă întreaga populaţie a ţării este în primul rând să vadă că se face sau se încearcă a se face dreptate, celor năpăstuiţi de vechile regimuri, dar mai ales că sunt traşi la răspundere în faţa justiţiei toţi cei ce au făcut rău ţării, furând direct sau colaborând cu cei ce au înşelat prin diverse asociaţii, bănci sau contracte cu străinii şi au eludat legile ţării.

Dacă intern noul guvern nu se poate lăuda deocamdată cu realizări pentru bunăstarea oamenilor şi va trebui să se aştepte alte câteva luni, pe plan extern noul guvern şi în mod special Preşedintele Emil Constantinescu a avut două mari realizări: prima este întâlnirea Preşedintelui nostru cu Preşedintele *"Moldovei"* adică al Basarabiei, Petru Lucinschi şi la care întâlnire, pe lângă problemele economice şi de apropiere dintre România şi *"Moldova"*, Lucinschi a promis că va interveni pentru eliberarea grupului lui Ilie Ilaşcu şi pentru retragerea trupelor ruseşti din Republica Moldova. A doua realizare a fost îmbunătăţirea relaţiilor româno-ungare, înfăptuită de vizita ministrului de externe român Adrian Severin, având rezultat favorabil, privind convieţuirea prietenească a celor două ţării.

Aceste două evenimente politice arată că avem în fruntea ţării un mare om politic. Trebue să fim mândri că am votat pe cine trebuia. După discursul Preşedintelui Emil Constantinescu cu ocazia Anului Nou, vă mărturisec fără ruşine că am plâns de bucurie. Asemenea cuvinte de grijă arătată pentru toţi Românii de pe glob le-am aşteptat de o jumătate de secol, şi sunt mulţumit că m'a ajutat Bunul Dumnezeu să le aud.

LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI

Urmare din pag. 1

începând din 1990 şi-au însuşit pe nimic industrii întregi, lanţuri hoteliere, devenind practic stăpânii din umbră ai unei importante părţi din avuţia naţională.

Există numeroase probe în acest sens, iar procurorii ar putea doar să răsfoiască ziarele apărute după 1990 şi s'ar lămuri. Alături de fraţii Păunescu, Zaher Iskandarani, supranumit Prinţul Banatului, trebue, din nou, încarcerat deoarece eliberarea sa din urmă cu câteva luni a fost doar o înscenare.

Ar mai trebui avuţi în vedere Ilie Alexandru, magnatul din Slobozia, dar şi câteva personaje aflate în organul Puterii. Ne referim la Trita Fănită, senator al USD şi Viorel Cataramă, senator PNL, ambii implicaţi în afaceri necurate. Numai prin închiderea tuturor infractorilor, indiferent de culoarea politică, se va putea spune că operaţiunea anticorupţie declanşată de Preşedintele Constantinescu a avut efectul scontat.

Închiderea marilor infractori va însemna şi obţinerea unor importante sume pentru bugetul statului. Conform ultimelor date, circa 40% din economia românească se desfăşoară subteran. Adică, zeci de miliarde de lei care nu intră în bugetul statului şi sunt folosiţi de marii infractori pentru construirea de imense imperii de carton, aşa cum sunt acestea denumite de presă.

Dan BITU

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA

EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune preţuri pentru călătorii către orice destinaţie şi servicii sunt GARANTATE

TORONTO - BUCUREŞTI $769 CAD
BUCUREŞTI - TORONTO $699 US
BUDAPESTA - TORONTO $799 CAD
TORONTO - FRANKFURT $589 CAD
TORONTO - LONDON $415 CAD
TORONTO - NEW YORK $109 CAD
TORONTO - LOS ANGELES $399 CAD

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb=$59.33
peste 25lb $3.15Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

NUMAI ÎN 24 DE ORE , SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE

VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

SEMNIFICAŢIA ISTORICĂ ŞI POLITICĂ A ALEGERILOR

Andrei-Iustin HOSSU

Cât de frapant seamănă fiziognomic Domnitorul Unirii Principatelor Române Moldova şi Valahia dela 1859 Alexandru Ioan Cuza şi Preşedintele României dela 1996 Emil Constantinescu (cu o deosebire însă: Cuza, militar de carieră-colonel, fost pârcălab de Galaţi, are o expresie mai aspru-autoritară; Dl. Constantinescu, civil - profesor universitar, are o expresie mai blând-democratică, exteriorizare a unui suflet interiorizat şi profund creştin), este o constatare pentru orice privitor al manualului de istorie (cu poza lui Cuza Vodă) şi al Televiziunii (cu prezenţa fizică a Preşedintelui Constantinescu). Însă, mai important pentru destinul istoric şi politic al României şi al Românilor este că, pe cât de bine seamănă cele două personalităţi politice conducătoare ale României la 1859 şi la 1996, pe atât de uimitor România 1996 repetă România 1859, confirmând parcă truismul că Istoria se repetă.

SEMNIFICAŢIA ISTORICĂ ASEMĂNĂRI ÎNTRE 1859 ŞI 1996

Caragiale este genial nu numai ca artist al cuvântului, ci şi ca dignostician politic. Astfel, în capodopera ***O Scrisoare Pierdută,*** el rosteşte prin personajul său Caţavencu această judecată istorică şi politică esenţială, fundamentală: *"După lupte seculare care au durat treizeci de ani, iată visul nostru realizat. Căci ce eram noi înainte de Războiul Crimeii? Ieri întuneric, azi lumină; ieri obscurantismul, azi liberpansismul".* Tradus în termeni istorici: obscurantismul de ieri (de până la 1856) exprima vasalitatea Românilor din Principatele Dunărene faţă de pravoslavnica ortodoxă a protectoratului rusesc al Regulamentelor Organice; lumina de azi (dela 1884, când a fost creată geniala comedie caragialiană) exprima integrarea României în sfera de influenţă binefăcătoare a Occidentului Europei catolice şi liberale, graţie domniei luminate a lui Alexandru Ioan Cuza şi încununată apotetic de Marele Rege Carol I începând cu 14 Martie 1881 (Proclamarea Regatului Român) şi 10 Mai 1881 (Proclamarea Sa ca Rege) şi terminând cu moartea sa tragică, shakespeariană (27 Septembrie 1914).

Între 1853-1856, a avut loc Războiul Crimeii între Rusia şi Turcia. Graţie ajutorului dat de Anglia şi Franţa Turciei, Turcia a înfrânt Rusia. În consecinţă, Basarabia (judeţele Cahul, Ismail şi Bolgrad), cedată de Turcia Rusiei în 1812 în urma pierderii războiului, a fost retrocedată Moldovei. Înfrângerea Rusiei la 1856 a făcut cu putinţă ca marile cancelarii occidentale (în primul rând sora noastră mai mare de gintă latină Franţa, prin Împăratul Napoleon al III-lea, genialul arhitect al politicii europene din acea epocă) să pună problema emancipării Principatelor Române dela nivelul umilitor de ***provincie balcanică*** la nivelul superior de ***stat modern european.*** Interesul Occidentului era Unirea Principatelor Române pentru a fi stat-tampon împotriva Rusiei hrăpăreţe, a expansionismului rusesc.

În favoarea Unirii Moldovei cu Ţara Românească erau oamenii politici luminaţi, europenizaţi, occidentalizaţi prin studiile lor universitare în Franţa şi Germania: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Costache Negri, Alexandru Ioan Cuza. Împotriva Unirii era caimacanul (locţiitorul de domnitor) Vogoride, pus de Turcia pe tronul Moldovei pentru a servi interesele Sublimei Porţi Otomane (despărţirea prin râul Milcov a Moldovei de Valahia garanta în durată lungă istorică suzeranitatea Sultanului dela Istanbul şi, *ipso facto*, înţepenea neputincioasă vasalitatea Principatelor Române).

Precum Vogoride a fost între 1857-1859 caimacanul turcesc pe tronul Moldovei, tot astfel vor fi, între 1945-1996, satrapi sovietici, ruseşti, tiranii comunişti Ana Pauker (1945-1952), Gheorghe Gheorghiu-Dej (1952-1965), Nicolae Ceauşescu (1965-1989) şi despotul neocomunist *"original"* Ion Iliescu (1989-1996). Vogoride-Iliescu a semnat la 5 Aprilie 1991 *"tratatul de bună-vecinătate şi amiciţie"* cu agonizanta URSS, iar Vogoride-Snegur, după eşuarea puciului comunist din 19-21 August 1991, a declarat, la 27 August 1991, independenţa *"Republicii Moldova"* (=Basarabia) faţă de România; amândoi Vogorizii - Ion Ilici Iliescu dela Bucureşti şi Mircea Ivanovici Snegur dela Chişinău - au făcut tot ce-au putut rău împotriva Unirii Basarabiei cu România în timpul *"mandatelor lor prezidenţiale"* (printr'o fericită coincidenţă, amândoi Vogorizii ruseşti au fost înlăturaţi deodată prin alegeri prezidenţiale: Iliescu la 17 Noembrie, Snegur la 1 Decembrie 1996).

La 5 Ianuarie 1859 în Moldova şi la 24 Ianuarie 1859 în Ţara Românească, cu un instict politic genial (în marea sa operă ***Istoria Civilizaţiei Române Moderne,*** marele european Eugen Lovinescu afirmă că geniul politic al Românilor este o evidenţă incontestabilă). Poporul Român, prin Divanurile ad-hoc, a votat majoritar Unirea Principatelor Române într'un singur stat unitar şi l-a ales unic Domn pe Alexandru Ioan Cuza. Astfel, am încetat să mai rămânem ***provincie balcanică*** şi am devenit ***stat modern european.***

La 3 Noembrie şi 17 Noembrie 1996, cu un instinct politic genial, Poporul Român a înlăturat regimul antiromânesc şi rusesc Iliescu şi a ales majoritar regimul românesc şi european (reprezentat de cele două mari partide istorice româneşti - Partidul Naţional Ţărănesc Creştin Democrat şi Partidul Naţional Liberal), l-a înlăturat pe ultimul satrap rusesc şi ultimul strigoi al bolşevismului din România - Iliescu, şi l-a ales majoritar Preşedinte al României pe Românul creştin-democrat Emil Constantinescu. Astfel, după ce 52 de ani (între 6 Martie 1945 - 17 Noembrie 1996) am fost ***provincie bolşevică şi neobolşevică,*** dela 17 Noembrie 1996 am redevenit ***stat modern european.***

La 1859, concurs extern decisiv pentru crearea României moderne l-a dat Franţa prin Împăratul Napoleon al III-lea. La 1996, a doua zi după miraculoasa victorie a lui Emil Constantinescu, întâiul Şef de stat occidental care l-a felicitat pe Preşedintele României Emil Constantinescu a fost Preşedintele Franţei Jacques Chirac (prin telegramă dela Tokio, unde urmaşul gloriosului De Gaulle se afla în vizită oficială de stat). Tot Franţa, scumpa noastră Franţa, a fost - ne este - şi fi-va-ne de-a pururi îngerul nostru păzitor!

DEOSEBIRI ÎNTRE 1859 ŞI 1996

Atunci, Poporul Român era bun, blând, răbdător, cu credinţă în conducătorii săi politici - boierii români luminaţi -, deşi sărăcit material după peste un secol de putrefact regim fanariot şi un sfert de secol de *"protectorat"* (=jaf) rusesc. Acum, Poporul Român este vlăguit biologic şi spiritual, grav rănit în fiinţa sa, după 45 de ani de satanizare comunistă (1945-1989) şi alţi 7 ani de demenţă neocomunistă (1989-1996). Graţie Bunului Dumnezeu, încetîncet, ne vom clinti din loc şi vom ieşi la liman. ***Per aspera, ad astra!***

SEMNIFICAŢIA POLITICĂ
Sintetică retrospectivă asupra Regimului Iliescu (22 Decembrie 1989 - 17 Noembrie 1996)

Fiindcă, din lipsă de cultură politică şi de discernământ critic, mulţi comentatori şi analişti politici confundă noţiunile de ***totalitarism*** şi ***dictatură*** punând semnul egalităţii între ele, noi impunem riguros ***diferenţa de nuanţă*** între cele două concepte politologice: ***totalitarismul însemnează monopolul ideologic, având implicit necesar monopolul politic; dictatura însemnează monopolul politic, fără însă a avea drept implicat necesar monopolul ideologic.***

În acest sens, spre deplina lămurire a cititorilor noştri, exemplificăm cu evenimentele din România dintre 1989-1996 subsumate sintagmei *"regimul Iliescu"*:

Regimul Iliescu s'a instaurat la 22 Decembrie 1989, printr'o lovitută de stat comunistă, k.g.b.-istă-militară-securistă, posterioară şi suprapusă Revoluţiei Române Anticomuniste din 16-21 Decembrie 1989, pe care au reprimat-o *"teroriştii"* între 22-30 Decembrie 1989. S'a prăbuşit atunci comunismul ca sistem? ***Da*** şi ***nu***: ***da*** - s'a prăbuşit ca ***ideologie totalitară, nu*** - s'a menţinut ca ***putere politică dictatorială.*** Din nefericire pentru România, la 22 Decembrie 1989 nu s'a trecut dela totalitarism la democraţie (precum în toate fostele ţări comuniste din Centrul şi Sud-Estul Europei), ci ***s'a trecut doar dela totalitarismul comunist al regimului Ceauşescu la dictatura neocomunistă a regimului Iliescu.***

Vinovaţii conştienţi de impasul istoric şi politic al României de 7 ani încoace sunt Iliescu şi aparatul de partid şi de Securitate pe care se sprijină. ***Vinovaţii inconştienţi*** (întunecaţi mintal, manipulaţi, dezinformaţi) sunt Românii majoritari care l-au votat pe Iliescu în ruşinoasele zile de 20 Mai 1990 şi 11 Octombrie 1992.

Prin schimbarea regimului Ceauşescu cu regimul Iliescu nu s'a schimbat esenţa comunismului: menţinerea Puterii cu preţul oricăror minciuni, violenţe şi crime în masă. Astfel încât, între tiranul bolşevic tipic Ceauşescu şi dictatorul neobolşevic *"original"* Iliescu esenţială este ***asemănarea: setea de putere.*** Amândoi bolşevici pur-sânge, leninişti-stalinişti, nici unul nu concepe pierderea puterii decât odată cu capul! Demenţa agresivă a bolşevismului sovietic l-a determinat pe Ceauşescu să fie paranoic şi criminal satanic, aidoma mentorului său, Stalin. Înfrângerea bolşevismului sovietic, jalnica lui agonie l-au determinat pe Iliescu să fie moderat, speriat, jalnic şi dezarmat, aidoma mentorului său, perestroikistul şi glasnostistul Gorbaciov.

Aşadar, ***comunismul este totalitarism, iar neocomunismul este dictatură.*** Fiindcă esenţa lor comună este criminală, fără scrupule - păstrarea puterii cu orice preţ, prin orice mijloace -, ***amândouă sunt la fel de rele, sunt Răul însuşi.***

La 3 Noembrie 1996, prin biruinţa Opoziţiei Anticomuniste (CDR-USD-UDMR) împotriva blocului comunist-securist (PDSR, PRM, PUNR) regimul Iliescu a fost înfrânt, dar nu încă zdrobit definitiv. Pentru aceasta, trebuia înlăturat Iliescu dela putere.

Duminică, 17 Noembrie 1996, alegându-l pe creştin-democratul Emil Constantinescu ca Şef al Statului Român şi măturându-l pe bolşevicul Iliescu - ultimul satrap stalinist şi ultimul strigoi al comunismului din România -, Naţiunea Română s'a întors în matca ei originară, regăsindu-se acasă la sine, în Europa. După ce ruşinoasele alegeri din 20 Mai 1990, 27 Septembrie şi 11 Octombrie 1992 m'au umplut de ruşinea de a fi Român, glorioasele alegeri din 3 Noembrie şi 17 Noembrie 1996 îmi umplu orgoliul naţional, mândria de a fi Român. Acum s'a adeverit profeţia creştinului Petre Ţuţea rostită în închisoarea Aiud: ***Poporul Român este o Minune a lui Dumnezeu pe Pământ!***

Alegerile din Noembrie 1996 însemnează trecerea dela dictatura neocomunistă de tip despotic-asiatic la democraţia liberală de tip european-occidental în România.

REFORMA, O URGENŢĂ NAŢIONALĂ

Andrei BĂDIN

Dela 1 Ianuarie preţul benzinei s'a dublat, iar dela mijlocul aceleiaşi luni preţul energiei electrice a crescut. De asemenea, au fost majorate preţurile la mai multe bunuri de consum, precum şi la diferite servicii, printre care convorbirile telefonice. Aceste hotăriri ale guvernului condus de Victor Ciorbea reprezintă în fapt nişte decizii care ar fi trebuit să fie luate de defunctul guvern Văcăroiu. Implicit acestea ar fi însemnat şi declanşarea procesului de reformă atât de necesar în economie.

Începând cu 1990 toate guvernele care s'au perindat nu au efectuat reforme ci mai curând au menţinut o stagnare economică cu consecinţe extrem de grave pentru dezvoltarea societăţii româneşti. Dintr'o ţară fără datorii externe la Decembrie 1989, România are în prezent datorii de 7 miliarde de dolari, rezervele naţionale sunt aproape inexistente, reformă industrială nu există. Mai concret, un haos instituţionalizat la nivelul tuturor structurilor societăţii româneşti. Un haos care poate fi stopat numai prin realizarea reformei, aşa cum bine au procedat în 1990 Ungaria, Polonia şi Cehoslovacia. Chiar dacă pe termen scurt, terapia de şoc a adus anumite nemulţumiri populare, aceştea au fost rezolvate şi într'un termen relativ scurt, reuşindu-se ruperea de fostul sistem centralizat comunist, neperformant din punct de vedere economic.

Guvernele care s'au succedat la Palatul Victoriei au preferat aşa-numita reformă graduată, de fapt un pas înainte, doi înapoi, ceea ce a dus în plan economic aproape de colaps. Nerealizarea reformei ar putea duce în scurt timp la un eşec în planul economic comparabil cu cel al Bulgariei.

Începutul anului 1997 aduce dinspre Palatul Victoriei semne încurajatoare în activitatea reformei. Primele măsuri luate de guvernul Ciorbea în privinţa alinierii preţurilor la piaţa mondială sunt măsuri necesare. Acestea trebue pe termen scurt însoţite de măsuri în plan micro şi macro economic, de acţiuni pe piaţa valutară şi interbancară. Fondul Monetar Internaţional şi Banca Mondială au dat deja declaraţii încurajatoare în privinţa sprijinirii reformelor care vor fi iniţiate de guvernul condus de Victor Ciorbea. Însă tot acest sprijin este condiţionat de acţiunile concrete ale guvernului în privinţa realizării reformei.

Principala acţiune a executivului vizează închiderea uzinelor nerentabile, care aduc lunar pagube de miliarde de lei la bugetul statului. Acestea trebue ori privatizate ori închise pur şi simplu, deoarece o ţară sărăcită nu poate duce la nesfârşit povara unei industrii neperformante. Aceasta este piatra de încercare a guvernului Ciorbea, şansa realizării reformei.

Deocamdată, dinspre Palatul Victoria vin semne încurajatoare. Să sperăm că acestea vor fi şi puse în practică, pentru ca reforma să nu devină un slogan răsuflat. Nu în ultimul rând, realizarea reformei economice este şi o condiţie pentru integrarea României în Alianţa Nord-Atlantică (NATO) şi în Uniunea Europeană. Practic, economia este singurul obstacol care mai stă în faţa ţării noastre pentru îndeplinirea condiţiilor cerute ţărilor care doresc să adere la aceste structuri. Şi de aceea, realizarea reformei economice este o urgenţă naţională.

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

ROMÂNIA - ÎNCOTRO ?

PARTEA I

Este hotărît lucru că Românii din ţară trăiesc într'o lume care se schimbă, pentru ei prea repede şi desigur pentru mulţi în mod neplăcut. Noi fenomene sociale au apărut. Despre cele existente în *"lumea capitalistă"* ştiau prea puţini şi nici aceia nu cunoşteau amploarea lor. Este vorba, printre altele, de droguri, prostituţia infantilă şi prostituţia, toate ajunse în România de azi la un nivel alarmant şi îngrijorător.

Delictele traficului şi de folosire a drogurilor sunt influenţate de factorii sociali. Înainte de 1989, rar s'a folosit teritoriul României ca spaţiu de tranzit sau piaţă de desfacere, iar folosirea drogurilor cât şi posesia lor ilegală era detectată anual la 1 până la 5 cazuri şi în marea majoritate a cazurilor, persoanele implicate în asemenea delicte erau cetăţeni străini, în deosebi marinari. Printre Români consumul de droguri era aproape inexistent şi doar circa 200 de persoane erau în evidenţa spitalelor ca dependente de droguri şi care deveneau în această situaţie în urma unor tratamente îndelungate cu medicamente ce conţineau droguri. Dar după 1989, odată cu deschiderea graniţelor şi libera circulaţie a fost asigurată în toată lumea, s'a creat posibilitatea străinilor să vină în ţara care nu avea posibilitatea, tehnica de control şi echipamentul şi formarea cadrelor necesare de a controla persoanele şi mărfurile care intrau în ţară. Apoi datorită conflictului în regiune, transportul drogurilor a fost deviat prin România. Numai într'o zi, în Simeria, în 1996, au fost descoperite într'un turism 1995 grame de cocaină.

Un rol nu de neglijat îl are şi întoarcerea unor Români emigranţi, unii cu relaţii în urma traficanţilor de droguri, care de acum lucrează pe cont propriu. Apoi nu trebue neglijată situaţia cetăţenilor români care azi au o viaţă greaşomaj, nesiguranţa zilei de mâine, lipsa protecţiei sociale ş.a.

Folosirea drogurilor est. în creştere şi îngrijorător este faptul că în special tineretul foloseşte droguri. În licee se foloseşte mai mult cannabis, opium, heroină, cocaina şi cannabis mai mult în universităţi. S'a descoperit şi folosirea LSD şi amphetaminei şi numai în Bucureşti în ultimul timp s'au înregistrat 40 de cazuri şi frecvenţa creşte cu 1 pe zi. Într'un spital din Bucureşti deja s'a înfiinţat o secţie cu 30 de paturi pentru intoxicaţii cu droguri, dar sunt persoane internate şi în spitale provinciale.

Traficul ilegal de droguri prin România a crescut spectaculos, numai în 1996 s'au descoperit 87 de cazuri cu 4.700 kg. de droguri de diferite tipuri confiscate. În 1995 doar 44 de cazuri cu doar 111 kg. confiscate. Deci România a devenit o rută importantă pentru traficul de droguri spre Apus şi în acelaşi timp şi un loc de depozitare, iar Românii se implică din ce în ce mai mult în traficul de droguri (35 din 132 prinşi în 1996). Consumul este şi el în creştere în special în rândul intelectualilor de mâine, azi în licee şi universităţi, plus în rândul şomerilor şi prostituatelor.

O atenţie deosebită trebuieşte dată de guvernanţii României, atât formării şi dotării unor unităţi speciale de luptă anti-drog cât şi a unei legislaţii ce se impune faţă de noua şi neaşteptata situaţie. Şi poate că şi o mai convingătoare educaţie nu ar strica.

O NOUĂ CULME A NESIMŢIRII

Însănătoşirea Justiţiei din România a început a da frisoane nu doar marilor corupţi şi corupători aflaţi (deocamdată!) în libertate, ci şi mai vechilor noastre cunoştinţe, zăvozii de tot soiul - securişti, s.i.e.-işti, miliţieni, cadre M.Ap.N., procurori - ai criminalei utopii comuniste.

Se tem de redeschiderea dosarelor, fiindcă ştiu că şi noi ştim câte parale au făcut tribunalele din 1990, când au fost *"făcuţi scăpaţi"*.

Încercări peste încercări de aburire a evenimentelor, a vinovăţiilor, apoi - prin acordarea de interviuri şi trimiterea de *"scrisori deschise"* - apelul la *"reconciliere"* şi la *"iertarea creştină"*. Ei, tocmai ei, care - prin beciuri şi închisori, timp de aproape jumătate de veac - au schingiuit şi chiar asasinat oameni care n'aveau altă vină decât aceea că se închinau lui Hristos, nu lui Marx, lui Lenin sau diverşilor *"tătuci"*.

Desigur, Divinitatea ţine seama de căinţa adevărată şi cel care sincer se căieşte de păcatele sale - oricât de mari - va avea parte de o fericită nemurire în ceruri. Dar, cu toată iertarea întru Veşnicie, Divinitatea nu-l scuteşte pe cel căit de consecinţele greşelilor sale. Consecinţele vor fi suportate în ACEASTĂ lume.

Însă foştii mercenari ai cincicolţatului astru stacojiu n'au curajul nici de a-şi recunoaşte vina, n'au nici demnitatea de a ispăşi. Mint fără ruşine. Ba mai pretind şi... reparaţii morale. Nu pot înţelege că pentru ei bate - vorba unui romancier valaho-francez - ORA 25.

Cu atât mai rău pentru ei!

...

UN TRECUT DIN CE ÎN CE MAI GLORIOS

La vremuri noi, faţete noi!

Bineînţeles, doar după Decembrie 1989 a putut să se arate, în splendoarea sa, o nouă suprafaţă a mizerâlcului moral: aceea din asociaţiile şi organizaţiile de revoluţionari.

Mă refer doar la spaţiul de pe malurile Begăi. Există în Timişoara două asociaţii quasi-onorabile, dar în rest impostura e la ea acasă. Cu ocazia reînnoirii certificatelor de *"revoluţionar"* şi de *"luptător pentru victoria Revoluţiei din Decembrie 1989"*, se adeverşte o parafrază: o grămadă am fost, trei grămezi am rămas.

Era, în trecutul foarte foarte foarte foarte foarte apropiat, *"moda"* certificatelor de handicapat. O mulţime le-a obţinut în mod ilicit - chiar şi reprezentanţi ai high-life-ului - fiind astfel scutiţi de impozite şi beneficiind de varii facilităţi. Acum puieşte un fel de bursă neagră a certificatelor de *"revolusioneri"*. Există o asociaţie al cărei preşedinte este el însuşi un impostor: s'a arătat la faţă abia după Crăciunul anului 1989. Mai înainte, la institutul unde lucra, îşi povăţuia colegii să nu iasă în stradă, să nu se alăture *"huliganilor, legionarilor şi Ungurilor"*. Ce-i în această asociaţie e demn de penelul unor Goya, Daumier sau Ensor. Asociaţia colcăie de *"disidenţi"* care, în timpii ceauşiţi, au *"sabotat"* comunismul, ascultând, sub plapumă şi cu sonor minim, postul de radio *"Europa Liberă"* şi au spus bancuri cu miliţienii când au bacanalizat prin birturi. Nimeni nu i-a văzut pe străzi în acele zile şi nopţi însângerate din 1989, ceea ce nu-i împiedică (ba chiar le dă avânt) în a-şi plăsmui, odată cu trecerea vremii, o participare din ce în ce mai activă la evenimente, un trecut contestatar din ce în ce mai glorios.

Dar cine le dă *"recomandări"* ? Unii participanţi reali la Revoluţia Anticomunistă, dar participanţi nu din cine ştie ce ferme opţiuni antitotalitare, ci doritori de larmă şi scandal în orice împrejurare propice. Indivizi, unii cu doagele apropiate de starea de vraişte, alţii de extracţie alcoolico-boschetară, care oricum nu aveau ce pierde. N'au ce pierde nici acum. Şi nu mai pot da vina pe societate. Fiindcă şi azi tot nişte marginali se dovedesc a fi. Pot, însă, a da cinstea pe ruşine.

Impostorii, tot ce se poate, vor beneficia de diplome, scutiri de impozite şi felurite gratuităţi, dar există CINEVA care le vede pe toate. Ce-i de furat nu bucură până la capăt. Există nodul în gât şi sudoarea rece a mustrării sinelui. Unde îşi petrec mincinoşii Veşnicia?

Dan Emilian ROŞCA

Instantanee

LACRIMI ÎN FAŢA URIAŞEI LISTE A CELOR CARE S'AU JERTFIT

Radu BADIU

Intru în sediul central al PNŢ-CD aflat în Piaţa Rosetti din capitală într'o zi de sfârşit de toamnă cu o bucurie amară după uriaşa victorie în alegeri a sufletului şi spiritului românesc. N'apuc să urc treptele vestibulului dela intrare fiindcă îmi atrage atenţia o femeiuţă trecută de şaizeci de ani ce căuta cu emoţie într'un uriaş panou care îmbracă peretele din dreapta plus aripa din faţă de până'n scară şi cea din spate de până'n uşa dela intrare. Aici, pe un fond alb - al sufletului românesc - trecute cu litere negre, format mare se află numele, profesia, felul morţii, anul şi locul ale celor 3.494 de victime ale comunismului.

- *Spuneţi-mi*, mă roagă doamna îmbrăcată modest, cu faţa supţă şi marcată de o suferinţă interioară îndelungată, *unde scrie Măcelaru... Ovid?*

Deoarece dânsa căuta la începutul literei M, i-am amintit că cei cu litera *ă* după M se află acolo unde se termină ultimul cu *a*. Mergem cu degetul până jos şi acolo găsesc numele Măcelaru Ovid, în dreptul căruia mai scrie *"închis"*, apoi *"mort"*.

- *Hi!* tresare bătrânica oprindu-se cu degetul asupra numelui şi ochii i se încarcă de lacrimi.

- *Cine-i?* întreb. *Adică, mai bine zis, cine a fost?*

- *Tata... Tatăl meu...*

Atunci bucuria victoriei depline în alegeri - după aproape şapte ani de continuare mai voalată a comunismului - devine dintr'odată şi o durere. Iată aci - concret - pentru ca noi, cei de azi, să putem respira uşuraţi - (fie şi chiar către sfârşitul vieţii) că ţara se întoarce la ea însăşi, adică la libertate şi democraţie. Trec să văd lista în întregime. Citesc nume ştiute dar mai ales neştiuite, acei mari anonimi ce au preferat moartea comunismului. Şi iată o întreagă familie Arnăuţoiu din Nucşoara Făgăraşului (Laurenţia - mamă, Maria - soţie, Iancu, Petre şi Toma - fraţi) pieriţi în luptele din munţi sau după sehingiuiri, cu specificările din dreptul fiecăruia *"mort"*, *"împuşcat"*, *"omorît"*, *"ucis în luptă"*. În dreptul fiecăruia marele cuvânt românesc *"ţăran"*. Continui a vedea cine au fost cei care au avut marele curaj al rezistenţei şi iată: cioban, învăţător, preot, muncitor, ministru, colonel, general şi... mareşal (Ion Antonescu), moşier, elev, student, profesor, avocat, medic, scriitor. Locul morţii lor? Sighet, Gherla, Galaţi, Aiud, Ocnele Mari, Timişoara, Piteşti, Jilava, Văcăreşti, Bărăgan, Poarta Albă, Bărăgan, Târgu Ocna, Râmnicu Sărat...

- *Şi ce-aţi făcut, doamnă, în aceşti cincizeci de ani?*

- *M'am chinuit,* îmi răspunde doamna puţintică, prea modest îmbrăcată şi uscată chiar de lacrimi. *După ce l-a arestat pe tata - fiindcă fusese inspector în siguranţă - n'am mai putut să rămân asistentă la medicină. Fiind inginer chimist, a trebuit să-mi duc munca, până la pensie, într'un laborator de analize la Politehnică, unde nu aveam contact cu studenţii. Ferea lumea de noi ca de ciumă... Şi spuneţi-mi... l-au trecut aici pe tata.* A arătat numele părintelui cu mână tremurândă, continuând să spună... *Că noi - eu şi surorile mele - ne-am irosit viaţa... Necăsătorite... trecute în munci derizorii... fără familie, fără copii...*

A plecat tot şoptind ceva din buzele uscate, ca într'o rătăcire. Afară, în curte s'a mai întâlnit cu nişte femei şi bărbaţi pe care i-a adus în faţa marelui tablou să-şi vadă părinţii, fraţii, bunicii trecuţi în veşnicie.

- *Nu se poate lăsa lucrurile aşa!* se revoltă cineva venit tocmai de pe la Piteşti să-i vadă pe cei pe care i-au cunoscut.

- *O să se facă,* zice careva. *Vedeţi cu ce se termină lista provizorie.*

Şi citim: *"Aceste prime liste cu 3.494 de morţi, la care se adaugă şi miile de morţi pe tot cuprinsul ţării, în morminte fără cruci şi fără nume, constituie tot atâtea acte de acuzare împotriva comunismului. Poporul român are datoria morală de a cere constituirea unui tribunal care să judece procesul comunismului"*.

Victor Răducanu - organizaţia PNŢCD a Capitalei.

Deşi nu m'a atins niciodată sentimentul răzbunării, am plecat cu convingerea că avem OBLIGAŢIA de a cunoaşte adevărul istoric.

UN DREPT, O DATORIE

Constantin DOBRESCU

Cu şase ani în urmă, în 1991, *"un elev de liceu"* cerea:

"Avem nevoie de adevăr pentru a afla cât de adânc ne-am înfundat în noroiul istoriei. Avem nevoie de adevăr pentru a şti cine ne-a omorît bunicii, ne-au mutilat părinţii şi ne-au ucis prietenii. Avem nevoie de adevăr căci numai ştiind adevărul, vom putea şti ce trebue să facem pentru a salva ce mai este de salvat. Avem nevoie de adevăr şi nu de linişte".

Dragă tinere, eu sunt un bunic. În tine şi în voi eu văd speranţa zilei de lumină şi dreptate pentru Neamul nostru, neam necăjit de veacuri, trudit şi încercat. Ani şi ani a fost închis sub lacăte şi cheia acunsă, straşnic păzită de cerberi.

După 1989, cu preţul sângelui şi al vieţii voastre, a tinerilor ca tine, s'a mai putut spune ceva, ceva. Leaţi aflat din *"memoriile unor supravieţuitori ai temniţelor şi lagărelor de muncă forţată"*, din *"Memorialul Durerii"* al Doamnei Lucia Hossu Longin, din mărturiile celor ce nu şi-au mai văzut taţii din frageda pruncie, din acea zguduitor de dramatică *"Scrisoare târzie"* a Ancăi Ionică, ţinută o singură dată în braţe de tatăl ei, când avea numai şase luni. Eminentul inginer Ionică a fost împuşcat - fără condamnare - după câteva luni în lagăr, de către jandarmii regelui Carol al II-lea şi al lui Armand Călinescu-Chiorul, căruia guvernanţii de după 1989, i-au dedicat numele unei străzi din Bucureşti. Le-aţi aflat din cărţile şi manuscrisele rămase dela cei de mult duşi, dela martirii Neamului, dar întregul adevăr tot sub obroc a rămas.

Din jurnalul lui Carol al II-lea şi a lui Armand Călinescu, cei doi mari, cei mai mari ticăloşi din viaţa şi istoria Românilor, lipsesc foile din zilele în care s'au omorît şi s'au comis asasinatele din Noembrie 1938 şi Septembrie 1939. Cine le-a sustras? Cine le-a vândut celor vizaţi şi interesaţi să nu fie publicate, să nu fie cunoscute? Şi de atunci şi din 1989, s'au mai făcut alte crime împotriva legilor, a dreptăţii, a cinstei, a vieţii voastre. În locul *Adevărului"* vi s'a servit *"Minciuna"*.

Şapte ani poporul a rămas indiferent, pasiv, deşi simţea pe pielea lui răul, deşi vedea minciuna, abuzul, corupţia înscăunate în palatele celor puşi să întocmească legi drepte, să vegheze pentru respectarea şi a legilor făcute de oameni dar şi a legilor Lui Dumnezeu.

Cei douăzeci de ani ai lui Brucan s'au redus la şapte şi poporul român - nu tot, nu întreg - dar în majoritate, a pus cosciugul pe dric şi l-a poftit pe impostor afară din palat, cu direcţia cimitir, cimitirul istoriei.

Înainte de moarte, el şi toţi cei vinovaţi cu el şi cei dinaintea lui vor trebui să răspundă de faptele lor. Nu judecaţi de stradă, ci de lege, de legile ţării, de o justiţie liberă, independentă, imparţială, responsabilă ea însăşi, o justiţie cum România n'a avut în ultimii 60 de ani.

Comunismul a ucis, a sărăcit, a flămânzit un popor prea îndelung răbdător, care a dat tot ce i s'a cerut sau i s'a furat, i s'a schilodit nu numai făptura, ci i s'a pervertit şi sufletul.

Tineretul cere să afle adevărul. E dreptul lor, căci ei au viaţa înainte şi nu pot orbecăi în întunericul minciunii.

Ştim, şi să ştiţi şi voi, tineri români, că numai adevărul doare, ustură, dar chiar dacă nu ne convine, dacă nu ne place, el trebue spus.

România are acum un preşedinte înţelept şi un prim ministru curat, priceput, curajos, nepătat. Ei conduc o echipă de lucru pe măsura lor, chiar dacă nu vor fi toţi 100%, asemeni.

România are acum cel mai tânăr guvern din istoria sa şi noi, seniorii, veteranii ne unim cu tinerii să cerem Preşedintelui Ţării, Guvernului să descuie lacătele, să libereze *"Adevărul arestat"*.

Noi toţi, tineri şi bătrâni, deopotrivă cerem conducătorilor - cu adevărat aleşi de popor - să facă ***despăducherea şi deratizarea*** în afacerile publice, în administraţia statului român. După rezolvarea problemelor fierbinţi din iarna asta rece: hrana şi căldura, să eliberece Adevărul din cătuşele bestiilor roşii, pentru ca ţara, noi toţi să aflăm: Ce-a fost? Cum a fost? şi de ce s'a făcut ce s'a făcut în anii negri ai neamului nostru.

1. Să deschidă procesul comunismului în România şi al mineriadelor. Nu pentru răzbunare, ci pentru cunoaştere şi neuitare. Martirii Neamului n'au cerut răzbunare. Ultimul lor cuvânt înainte de a cădea fulgeraţi de gloanţele mitralierelor româneşti, înainte de ultima suflare în temniţi a fost: *"Să nu ne uitaţi". Să nu ne răzbunaţi".* Memoria însă cere Dreptate. Ei ştiau Porunca de testament că nu se clădeşte cu răzbunare ci cu muncă, nu cu dezbinare şi ură, ci cu unire şi dragoste. Uciderea lui Armand Călinescu n'a fost o răzbunare aşa cum s'a pretins, ci prologul la un complot conceput şi aplicat diabolic, în care echipa a fost victimă.

2. Să se publice ce s'a făcut cu banii daţi ani şi ani de poporul român, bani strânşi cu sudoarea muncii, nu a desfrâului, bani stropiţi şi cu sângele vieţii lui. De cine şi cum a fost jefuită ţara?

3. Cum au fost cheltuite şi de cine, cele şapte miliarde de dolari, datorie externă făcută în ultimii şapte ani?

Cererile sunt legitime, dar nici voi, tineri ai ţării mele, ai Neamului meu, nici noi bătrânii şi nimeni nu poate să ceară fără să şi dea. Trebue să dăm! Numai hoţii iau fără să dea. ***Dreptul*** implică ***Datoria*** şi invers, cu reciprocitate. Este - dacă vreţi - o cale cu dublu sens, ca pe magistralele lumii.

Să cerem deci şi să dăm! Să dăm toţi muncă şi devotament. Să ne facem fiecare lucrul nostru cu toată cinstea, cu toată dragostea, ca pentru Dumnezeu.

Să dăm tot ce ştim, tot ce putem, în tot ce suntem chemaţi să facem. Atunci, numai atunci vom avea şi îndestulare şi linişte şi bucurie. ***"Bucuria Vieţii.***

ÎN NUMELE VICTIMELOR COMUNISMULUI

MEMORIALUL VICTIMELOR COMUNISMULUI
WASHINGTON D.C.

În vederea informării privind Memorialul şi a unor probleme ce au fost de mult ridicate de noi, vă redăm interviul luat încă din anul trecut de D-ra Anca Novacovici, ataşată de presă a UMRL- Paris în USA, Domnului Lee Edwards, preşedintele fundaţiei. Menţionez că o parte din probleme sunt clarificate, urmând ca altele să aibă în scurt timp o rezolvare favorabilă.

Anca Novacovici: La organizarea spaţiului fiecărei naţiuni pot să ia parte şi specialişti din ţara respectivă, ţinând cont de aspectele locale fiecărei naţiuni?

Lee Edwards: Memorialul Victimelor Comunismului este la începutul procesului de determinare a ceea ce va fi inclus în muzeu. Vor fi prezentate expoziţii permanente incluzând evoluţia comunismului dela început şi până în prezent. Va fi necesar să se prezinte întâmplări reale ale fiecărei ţări şi de aceea încercăm să gândim ceea ce se va prezenta în fiecare expoziţie locală. Suntem deja în legătură cu diferite organizaţii din diferite ţări ca Republica Cehă, Rusia, România, Republica Chineză, cât şi cu grupuri particulare din Statele Unite referitor la Vietnam. Noi primim ideile şi sugestiile grupurilor respective referitor la crimele comunismului.

A.N.: Noi am sugerat un concurs internaţional cu propuneri pentru arhitectură, statuie reprezentativă, picturi, expuneri de materiale istorice în desene, crochiuri, acuarele executate în anii deportării sau detenţiei, lucrări grafice, poezii din închisori cât şi compoziţii închinate Memorialului. Ce părere aveţi Dumneavoastră?

L.E.: Fundaţia a fost contactată de diferiţi sculptori, arhitecţi şi artişti. Cineva a sugerat un *"Concert pentru libertate"* în care artişti din diferite ţări vor veni în acest an sau în anul viitor la Washington D.C., ceea ce ne va permite de asemenea să colectăm fonduri pentru Memorial. Printre aceste compoziţii sperăm să fie o piesă muzicală care va contribui la realizarea Memorialului. Nu a fost decisă încă o temă specifică pentru muzeu. Prima întâlnire a Comitetului privind conţinutul muzeului va fi peste trei săptămâni. Comitetul va fi responsabil cu colectarea datelor, a informaţiilor referitoare la crimele comunismului, a persoanelor şi grupurilor care au rezistat şi continuă să reziste comunismului, propuneri specifice, permanente şi temporare a exponatelor muzeului, activitatea cu alte grupuri naţionale şi internaţionale ce vor documenta crimele comunismului.

A.N.: Ca urmare a apelului din ziarul *"Românul Liber"* am primit propuneri pentru organizarea fişierului de date despre România şi chiar pentru celelalte ţări. Din Basarabia - care este un alt teritoriu românesc ce poară numele în acest moment de Republica Moldova - avem de asemenea propuneri de întocmire a listelor cu victimele comunismului. Menţionăm că în acest teritoriu se vorbeşte şi se gândeşte în limba română.

L.E.: Fundaţia Victimelor Comunismului, ca urmare a sesizărilor Dumneavoastră la ultima întrunire, este în curs de a decide dacă consideră Republica Moldova ca o parte separată sau o parte integrantă a României. Orice hotărîre se va lua, vom fi fideli principiilor noastre care sunt independenţa naţională, autodeterminare şi libertate individuală.

A.N.: Noi considerăm ca victime ale comunismului şi persoanele ce au murit imediat după ieşirea din închisoare sau mai târziu, fiind trimişi acasă pentru a muri la scurt timp (metoda de bătaie cu saci de nisip ce au ca urmare o moarte lentă). Toţi cei ce au rămas cu infirmităţi fizice sau psihice, noi îi considerăm că sunt tot victime ale comunismului. Vă rugăm să ne confirmaţi punctul Dumneavoastră de vedere.

L.E.: Estimarea a *"o sută de milioane"* de morţi a fost bazată pe cercetările lui R.J. Rummel care s'a inspirat în studiul său din lucrările lui Robert Conquest, Richard Pipes, Richard Walker. Definiţia iniţială pentru *"victimă"* în cercetarea făcută a fost bazată pe cei care de fapt au murit. Ca un proiect în perspectivă, un grup de experţi, incluzând pe cei amintiţi mai sus, vor începe să caute în actualele arhive din diferitele ţări, încercând să descopere dacă va fi posibil, un număr cât mai exact de victime. Categoria de persoane care au fost psihologic şi fizic distruse nu a fost inclusă în această estimare, dar este o problemă ce se va pune în viitorul apropiat. În prezent definiţia fundaţiei pentru *"victimă"* este o persoană care a murit ca urmare a actelor şi practicilor comuniste.

A.N.: În ideea în care, conform discuţiilor anterioare, vom avea o sală a eroilor (de exemplu Dl. Reagan), absolut necesară pentru a cunoaşte pe cei care s'au luptat pentru distrugerea comunismului, avem propuneri pentru a organiza şi o sală cu marii criminali, cu cei ce au organizat marile distrugeri umane. Poate e bine ca omenirea să-i cunoască şi pe aceştia (fapt consemnat de noi la ultima întâlnire).

L.E.: Sala eroilor este deja hotărîtă. Ea va prezenta pe binecunoscuţii luptători împotriva comunismului, iar o altă sală, *"Sala celor de ruşine"* va include pe cei care au condus sau arătat drumul comunismului în fiecare ţară. Fundaţia nu a decis totul în acest sens, dar în prezent lucrăm la această problemă. De asemenea, trebue să ne referim şi la cei care încă nu recunosc libertatea şi dreptul omului, ca Den Xiao Ping sau Fidel Castro.

AN: Cum vedeţi, pe viitor, activitatea de cercetare a Fundaţiei?

L.E.: Acesta este un memorial, un muzeu, dar este de asemenea un centru de cercetare şi o agenţie centrală pentru colectarea, clasificarea şi distribuirea de informaţii relative la comunism în toată lumea. Memorialul va avea experţi, vizitatori din afară, vor fi semniarii ţinute de specialişti. Va fi o instituţie multilaterală. Fundaţia este bipartizană şi anticomunistă, dar este de asemenea pentru libertate, respectarea drepturilor omului şi a justiţiei umane. Câmpul de cercetare a Memorialului va penetra nu numai în partea negativă a comunismului, ci şi într'o parte pozitivă, a celor ce au luptat contra comunismului şi pentru dorinţa înnăscută a omului pentru LIBERTATE.

A.N.: Vă mulţumim Domnule Preşedinte şi ne vom revedea la următoarea întrunire a comitetului.

A consemnat :
Anca NOVACOVICI

CĂRŢI - ZIARE
MUZICĂ - VIDEO

DIN ROMÂNIA - *LA DVS. ACASĂ!*

Abonaţi-vă la ***Ziare!***

Cotidiene:
- *România liberă*
- *Evenimentul Zilei*
- *Ziua*
- *Gazeta Sporturilor*

sau alte ziare la cererea dvs.

Săptămânale:
- *Expres Magazin*
- *Revista 22*
- *Revista Fenomenelor Paranormale*
- *Academia Caţavencu*
- *Bursa*

Lunare:
- *Rebus Flacăra*
- *Rebusache*

şi
excepţionala revistă ilustrată
- *Bucureşti - Match*

pentru un nr. trimis acasă: $6.99
Cumpăraţi un nr. pentru a vă convinge

Cărţi!

Cereţi listele de cărţi: peste 500de titluri! best sellers, istorie/spionaj, romane, cărţi de bucate, poliţiste, de dragoste, dicţionare, paranormal, referinţă

Cereţi lista de video şi muzică şi cărţi ! La patru cărţi comandate primiţi pe a cincea gratis! (la alegerea ARTIMMEX sau "Poveşti de Regina Maria") PRIN:

ARTIMMEX

Importers & distributors of publications

3555 Don Mills Road, Unit 6-530 Tel:(416) 493-4096
Willowdale, Ont M2H 3N3 Canada Fax:(416) 493-7266
PUNCTE DE DESFACERE pt. publicul din Toronto:
Magazinul ARTIMMEX-8 Craighurst Ave.(colţ cu Yonge St.#2628, N. de Eglinton)
"Forest Convenience":105 Parkway Forest Dr. Baxter's 798 Sheppard Ave. E;
Biserica Ortodoxă Sf. Gheorghe - 241 Rosethorn Av. TEC 1808 Danforth Ave.

INTERPRETAREA CURŢII SUPREME A ROMÂNIEI A FOST REPARATĂ DE POPOR

George VASU

În articolul meu *"Derogarea dela Constituţia României"* apărut în ziarul *"Cuvântul Românesc"* din Hamilton, Canada, în luna Septembrie 1996, susţineam că potrivit art.81, al.1 şi 4 din Constituţia României, *"nici o persoană"* nu poate îndeplini funcţia de Preşedinte al României decât cel mult două mandate. Acestea putând fi şi succesive.

S'au făcut numeroase contestaţii le cea de-a treia candidatură a lui Ion Iliescu la CURTEA CONSTITUŢIONALĂ, printre care de jurişti, cum a fost şi un judecător al Curţii Supreme de justiţie şi foarte mulţi politicieni, care toate au fost ***respinse*** de Curtea Constituţională, fără să cunosc personal motivarea acestor soluţii, deocamdată.

Nu am văzut în presă nici o motivare, pe care s'a întemeiat această soluţie, care a mutilat grav Constituţia României.

Văzând soluţia Curţii Supreme, mi-am zis că şi aceşti judecători *"au fost şoimi ai patriei, când erau la grădiniţa de copii, pionieri când au fost în şcoala primară, utecişti când au fost în liceu şi membri de partid, când au fost studenţi la Facultatea de Drept şi restul vieţii lor publice"*, ei nu se pot *"dezbăra"* de a executa ceea ce li se comandă. Ei ştiau că nu este bine să se împotrivească *"PUTERII POLITICE"* şi au lăsat DREPTUL şi interpretarea legii deoprate.

Îmi aduc aminte că mergând Ion Iliescu, pe atunci preşedintele ţării, la Satu Mare în anul 1995, a susţinut că *"nu trebuesc executate hotărîrile judecătoreşti, definitive, prin care instanţele judecătoreşti de toate gradele au pronunţat restituirea caselor către proprietari, fiindcă au fost luate contrar legilor comuniste din anul 1950"*. Atât a trebuit, şi CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIŢIE ÎN SECŢIUNI UNITE la 2 Februarie 1995 cu ***25 voturi pentru şi 20 contra***, a decis ca toate hotărîrile judecătoreşti rămase definitive din 1950 până astăzi (1995) puteau conform art.330 c. pn. supuse la recurs în anularea hotărîrilor definitive, unele chiar executate.

Poporul român, mai înţelept decât cei ce au respins contestaţiile împotriva lui Ion Iliescu, ca să respecte Constituţia şi să candideze a treia oară, încălcând Constituţia ***I-a respins***. Emil Constantinescu, profesor universitar, având la bază studii juridice, fiind licenţiat în Drept şi un an de magistratură, l-a întrecut cu 10% pe Iliescu fiindcă aşa a vrut Poporul Român, ca să ***nu intre în mileniul III cu un preşedinte comunist.***

Nu s'a putut, ca vocea poporului să nu poată răsturna pe cei ce au încercat tot felul de trucuri, de felul *"telefoanelor otrăvite"* şi agenţi profesionişti americani aduşi cu cheltuieli mari, ca să ia din nou comuniştii puterea pentru încă patru ani în România.

Nu s'a putut, poporul român s'a trezit din *"amorţeala"* în care l-a adus comunismul, exact 50 de ani (dela 19 Noembrie 1946 când comuniştii au inversat voturile în favoarea lor), iar acum la 3 şi 17 Noembrie 1996, poporul român şi-a luat în propriile sale mâini soarta, votând CONVENŢIA DEMOCRATĂ şi pe Preşedintele său, Emil Constantinescu.

Bunul Dumnezeu are grijă de poporul său, mai ales de tineret fiindcă acesta a fost *"săgeata"* care a intrat în neocomunismul instalat în România acum 7 ani.

Sunt sigur că după această victorie a Opoziţiei, mulţi tineri nu se mai gândesc să părăsească ţara, căutându-şi *"un rost"*, prin străinătăţi, fiindcă ei au în parlament deputaţi dela 24 până la 30 de ani, inclusiv un student la Facultatea de Drept. Aceştia vor lupta pentru tineretul român, apărându-i interesele sale.

Suntem singura ţară fost couminstă din Europa, care prin alegeri libere a spus NU comunismului (a se vedea Bulgaria, Ungaria, Polonia etc., care au comuniştii la Putere sub alte *"denumiri"* dar cu aceleaşi metode).

Nu pot spune decât BRAVO POPOR ROMÂN, te-ai mântuit!

AH, TRATATELE !...

Hristu CÂNDROVEANU

Se spune că Otto von Bismarck, reunificatorul Germaniei moderne, ***cancelarul de fier*** ar fi declarat, absolut fără jenă şi scrupule, că ***Tratatele*** între state sunt simple petice de hârtie, menite... a fi călcate, atunci când conjunctura o permite! Şi el s'a purtat consecvent, în acest spirit: a atacat Danemarca şi i-a smuls regiunea de Sud, Schleswig-Holstein, bate apoi pe rând Austria, eliminând-o din Confederaţia Germană, bate Franţa, căreia îi smulge Alsacia şi Lorena... Pentru ca Hitler să abordeze la fel lucrurile în privinţa aceloraşi ***tratate*** cu vecinii, încheiate solemn, semnate şi parafate în urma Primului Război Mondial. Când se credea că, în sfârşit, va fi pace în Europa, ca şi în lumea întreagă. Dar, n'a fost să fie. Fiindcă a venit cel de-al Doilea Război Mondial, când frumosul Adolf a manifestat acelaşi cinic dispreţ faţă de orice înţelegeri... conjuncturale. Fiindcă, e drept, toate tratatele sunt conjuncturale, ca şi călcarea lor, ca şi rapturile de teritorii ce se fac cu prilejul unor mereu *"noi"* conjuncturi internaţionale.

Iată, ce Tratate frumoase încheiasem noi, România, după prima mare conflagraţie! ***Înţelegerea Balcanică***, din 1934, ce reunea ţara noastră şi Iugoslavia, Grecia, Turcia; precedată, aceasta, de *"Mica Antantă"* ***(Mica Înţelegere)***, care asocia, pentru caz de primejdie, prin tratate bilaterale, state precum România, Iugoslavia, Cehoslovacia, încă din 1920-1921. Iar când tensiunea a crescut în Europa, cel de-al Doilea Război Mondial devenind iminent, noi am avut chiar garantarea graniţelor din partea aliaţilor noştri tradiţionali, Franţa şi Anglia. Garanţie de care s'au bucurat şi Cehoslovacia, şi Polonia... Şi, cu toate acestea, se ştie ce s'a întâmplat! Cehoslovacia a fost ocupată de Hitler fără război -prin dezerţiunea *"garanţilor"* pomeniţi-, Polonia e strivită de blindatele germane, ca şi ruso-sovietice... Cât despre noi, cu toate tratatele noastre, cu toate micile sau mai marile *"înţelegeri"*, am fost muşcaţi atunci de vârcolacii din jurul nostru dela toate orizonturile. Când am pierdut străvechi teritorii româneşti în Nord-Est şi Nord-Vest, şi în Sudul Dobrogei. Eram ***singuri în calea lupilor,*** iar tratatele, garanţiile n'au operat, nu ne-au folosit la nimic! Rămăsesem singuri, precum Anglia în Iunie 1940, după prăbuşirea Franţei. Iar noi nu eram Anglia şi nu trăiam într'o insulă inexpugnabilă, ci taman în codru, în mijlocul codrului! O conjunctură nefericită, nenorocită, de care nu ne-a ferit, nu ne-a scăpat nimeni!

Astăzi este din nou vremea ***tratatelor,*** pentru noi. A tratatelor cu vecinii. Unul l-am încheiat, cu Ungaria. Un tratat bun: vecina dela Vest a declarat în scris că nu are şi nu va avea pretenţii teritoriale asupra noastră. Cu condiţia să asigurăm drepturile minorităţii maghiare dela noi, stipulaţie de care nici nu era nevoie, fiindcă noi am înţeles întotdeauna să asigurăm aceste drepturi, fără a fi nevoie să ni se impună.

Un bun tratat, acesta, cu Ungaria. Vecinii noştri dela Vest au înţeles deci, că nu se cade să pretinzi teritorii străine. Perfect! Dar, vorba mamei lui Napoleon I, *"pourvu que ça dure!"* Măcar de-ar ţine!...

Trebue acum să-l încheiem pe cel cu Ucraina! Ei bine, ce avem noi de împărţit cu Ucraina?

Noi nu avem nimic de împărţit cu vecina dela Est de Nistru. Noi nu, dar are ea, se vede! E limpede pentru toată lumea că Ucraina nu a avut niciodată Nordul Bucovinei, nici Ţinutul Herţa, nici insula Şerpilor, nici braţul Chilia al Dunării, închis pentru navigaţia noastră şi nici Sudul Basarabiei.

Noi, Românii, popor paşnic ca întotdeauna, nici nu ne gândim să pornim război împotriva cuiva, spre a recupera pământuri româneşti străvechi, răpite în baza stipulaţiilor secrete ale Tratatului din 23 August 1939, *"Molotov-Ribbentrop"*. Ceea ce nu înseamnă însă că putem pur şi simplu să înzestrăm Ucraina, printr'o semnătură a noastră, cu aceste teritorii! Cine ne-ar da dreptul s'o facem? Cum am putea noi, cei de azi, să ne angajăm până şi urmaşii, cu această eventuală blestemată semnătură!?

În această situaţie, ce e de făcut? În această situaţie se impune, - dacă partenerul nostru de discuţie ţine morţiş să păstreze nişte pământuri ce nu i-au aparţinut nici când, - să se includă în ***Tratat*** dezavuarea stipulaţiilor secrete ale înţelegerii germano-sovietice din 1939. Dezavuare făcută deja de fosta URSS, autoarea raptului, trecut de defuncta Uniune, Ucrainei.

Prin urmare, cerem atât de puţin! Chiar şi aceasta fiind nedrept şi inacceptabil pentru ***urmaşii urmaşilor noştri***, în numele cărora ne-am angaja!

Desigur, noi vrem să intrăm în NATO, ca şi în structurile Europei în general. Dar nu trebue să ni se ceară pentru aceasta un preţ atât de dureros. Oare, Franţa ar fi acceptat reconcilierea cu Germania lui Adenauer cu preţul cedării sau împărţirii Alsaciei şi Lorenei? Oare America ar concepe cedarea New Mexico-ului să zicem, dacă acesta ar fi preţul rămânerii ei în orice alianţă din lume? Ca să nu mai vorbim de Rusia, care nu renunţă la nici una din *"Ceceniile"* ei, deşi ea s'ar cuveni s'o facă, aşa cum s'ar cuveni să procedeze şi Ucraina.

În fond, pentru viitorul previzibil nu se întrevedea posibilitatea unor ameninţări sau rapturi chiar, la adresa noastră sau a altor ţări europene. Dar, dacă ar fi să fie, oare chiar ne-ar apăra tratatele încheiate, ne-ar apăra Europa, America? Ne îndoim... Fiindcă în 1956 mulţi am fi pus mâna în foc că Ungaria va fi apărată şi n'a fost! Ungaria a fost îngenuncheată sub ochii noştri! La fel Cehoslovacia lui Alexander Dubcek, în 1968...

Şi atunci? Atunci, să încheiem tratate, dar nu umilitoare, nu renunţând ruşinos, fără măcar o satisfacţie, fie ea şi ***de onoare*** măcar, la ce este şi a fost dintotdeauna al nostru. Cu atât mai mult cu cât - se ştie, ne-a învăţat istoria - nimeni nu'şi pune pielea în joc decât pentru sine.

Conjuncturile vin şi conjuncturile trec. Noi nu vrem nimic dela nimeni. Dar ar fi prea nedrept să tot lăsăm dela noi, fără a protesta şi fără a arăta că nu putem sta veşnic cu cuţitul la gât, nici măcar murmurându-ne dreptatea pe această lume atât de nedreaptă.

COMITETUL AD-HOC PENTRU ORGANIZAREA DEMOCRAŢIEI ÎN ROMÂNIA

PRECIZARE

Nu de mult, în presa din ţară, ziarele *"Cotidianul"*, *"Românul Liber"* şi *"Ziua"* cât şi la Postul de Televiziune Tele 7 ABC, s'a afirmat în numele ACORD-ului, că România trebue să intre în NATO cu orice preţ şi în acest scop *"România mai are de semnat tratatul cu Ucraina"*. În continuare se declară: *"Sigur că parafarea documentului va avea un aspect dureros, pentrucă nimeni în lume nu doreşte să schimbe graniţele ei şi, astfel, provinciile pierdute prin tratatul Ribbentrop-Molotov NU VOR PUTEA FI REVENDICATE"*. Şi în continuare s'a declarat: *"Cred că documentul care se pregăteşte pentru a fi parafat în relaţia cu Ucraina va trebui să condamne acel tratat* (ceea ce Ucraina refuză de 3 ani cu înverşunare n.n.) *FĂRĂ ÎNSĂ SĂ REVENDICE NIMIC"*. Fără un consult prealabil cu comitetul ACORD, se afirmă, cu alte cuvinte, că întregul comitet agreează cu pierderea definitivă a vechilor teritorii româneşti, Bucovina, Ţinutul Herţei, Basarabia de Sud (3 judeţe) şi insula Şerpilor cedate Ucrainei, definitiv, de dragul NATO.

S'a mai afirmat că: *"şi asta cu atât mai mult, cu cât, după alegerile din Moldova (Basarabia) a devenit clar că poporul a optat pentru orientarea politică a lui Lucinski"* - afirmaţie eronată, fiind vorba de altă parte a Basarabiei, alt teritoriu românesc fără legătură acum cu Ucraina.

Noi, subsemnaţii Dr. Ştefan Issărescu, chairman ACORD, şi Aurel Marinescu, vice-preşedinte ACORD ne desolidarizăm de astfel de declaraţii făcute fără ştirea noastră, în numele ACORD-ului şi declarăm că România are drepturi indescriptibile asupra acestor teritorii strămoşeşti ce fac parte din trupul ţării.

Întrarea în NATO, negociată da, dar intrarea în NATO cu orice preţ nu este în concepţia noastră.

Drept pentru care semnăm,

20 Ianuarie 1997

Dr. Ştefan Issărescu

Aurel Marinescu

ÎNŞTIINŢARE

În urma unor divergenţe ireconciliabile cu Doamna Simona Kleckner-Vrăbiescu, co-chairman, în şedinţa din 23 Ianuarie 1997,

Subsemnatul Dr. Ştefan Issărescu, chairman, membru fondator ACORD, în mod cu totul neaşteptat, dar *"democratic"*, am fost eliminat din organizaţia pe care eu am creat-o.

Tot în aceeaşi şedinţă, în semn de protest faţă de această situaţie inacceptabilă pentru mine, subsemnatul Aurel Sergiu Marinescu, vice-preşedinte ACORD, am demisionat din această organizaţie, cu începere dela această dată.

Dr. Ştefan Issărescu - adresa 30 Hazard Ave., Providence, R.I. 02906, telefon + fax: (401) 861-3318,

Aurel Sergiu Marinescu - adresa - 85-76 188th, St. Jamaica - Estates, Qs, N.Y. 11423, telefon+fax: (718) 264-2448.

ANUNŢ

Subsemnatul Dr. Dan Cantacuzino, membru fondator şi vice-preşedinte ACORD, am aflat cu mâhnire despre o şedinţă a comitetului respectiv, în ziua de 23 Ianuarie 1997. Subsemnatul *nefiind convocat*, am fost absent.

Condamn aceste practici, exprim dezacordul meu faţă de stilul de lucru impus în acea şedinţă, cât şi de hotărîrea luată. De aceea, declar demisia mea din ACORD, cu începere din 24 Ianuarie 1997.

Susnumita organizaţie este acum compusă din co-chairman Simona Kleckner, casier Dumitru Radu şi secretară - Ioana Alimănişteanu.

Modele

Mircea CĂPĂŢÂNĂ

Este un fapt peremptoriu în istoria nescrisă încă a României ultimilor cincizeci de ani, că toţi cei pe care Dumnezeu I-a iubit cu adevărat au trebuit să sufere cu toţii în lumea aceasta. Modele ca: IULIU MANIU, CORNELIU COPOSU, cardinalul I. HOSSU, episcopul VALERIAN TRIFA, CONSTANTIN NOICA, NICU STEINHARDT, părintele GHEORGHE CALCIU şi mulţi alţii au avut curajul de a spune lucrurilor pe nume şi au considerat morala creştină ca temelie a culturii şi vieţii politice a societăţii, izvor şi condiţie a libertăţii individului. Ei au văzut oamenii şi bunurile materiale, aşa cum sunt în realitate şi au înţeles că nimic nu este acoperit care să nu se descopere. Pregătirea lor a fost studiul calvarului şi al GOLGOTEI, iar rugăciunea a fost: *"Cred, Doamne ajută necredinţei mele"*. Crezul lor a fost pentru un tip autentic de om, tipul viu de om românesc, înzestrat cu duh divin, permanent treaz şi nemulţumit că nu este întotdeauna la înălţimea moralei creştine. Numai creştinismul ne poate da sensul vieţii, explică tensiunea dintre om şi lume şi căderea. Ei au avut tăria să fie în real, să trăiască în libertate şi adevăr şi nu în posibil şi minciună. Au respins cu demnitate comunismul ateu, care transformase mijloacele teroriste în scop şi instituţie de îndobitocire colectivă.

La ultimele alegeri, oamenii în majoritate conştienţi de drepturile lor şi scârbiţi de viaţa trăită în ultimii şapte ani, de mizeria materială şi spirituală în care puterea îi adusese, au sancţionat-o cu un vot negativ şi au votat pentru o schimbare reală, radicală, a esenţei puterii de stat. Au spus nu rămăşiţelor comunismului, corupţiei, hoţiei, mizeriei, structurilor birocratice de decizie şi administraţie care frânau dezvoltarea societăţii. Promisiunile fostei opoziţii de revitalizare a economiei, de schimbare a regimului politic falimentar şi revenirea la normalitate au câtărit mult la vot. Faptul că fosta Opoziţie s'a prezentat ca purtătoare a mesajului politic moştenit dela CORNELIU COPOSU, model de moralitate, i-a sporit credibilitatea în faţa alegătorilor.

Presa independentă din ţară şi din Exil a reuşit să convingă că fosta putere nu are viziune, este lipsită de voinţă politică, fiind incapabilă să redreseze situaţia dezastruoasă în care se afla ţara, contribuind decisiv la succesul fostei opoziţii.

Schimbul de putere a fost efectuat fără surprize. Fostul locatar dela Cotroceni a trecut în Opoziţie, fiind senator, iar învingătorul său a devenit noul locatar dela palat. Mulţi susţinători ai noii puteri continuă să creadă că se va reveni la normalitate şi palatul dela Cotroceni va fi redat proprietarului său de drept.

Noua administraţie a moştenit o economie ajunsă în pragul falimentului, care nu asigură un minim decent de trai pentru populaţie. Creşterea permanentă a preţurilor face ca alegătorii noii puteri să se zbată în cea mai cumplită sărăcie. Nimeni nu poate pretinde ca peste noapte administraţia să redreseze economia, însă să înceapă reformele reale promise este absolut normal. Mulţi din cei care încearcă azi să privatizeze economia şi să înfăptuiască o democraţie reală au fost instructori, activişti de partid comunist sau propagandişti ai ideologiei marxiste (moarte). În multe ţări - foste comuniste - inclusiv România, oamenii îşi schimbă convingerile politice; unii nu au nevoie de nici un efort în această privinţă, fiindcă nu au ce schimba. Exerciţiul democratic presupune, însă, că cel aflat la putere este obligat să accepte că nu întotdeauna are dreptate şi să-şi asume responsabilitatea în faţa cetăţenilor pentru faptul că nu a realizat ceea ce a promis. Lozinca inventată de neocomuniştii: *"Lasă că merge şi aşa"* nu-şi mai are aplicabilitatea.

Oamenii politici pot fi cunoscuţi şi apreciaţi după roadele lor şi nu după promisiunile făcute în campania electorală.

Perspectivele ieşirii din criză şi înfăptuire a unei democraţii reale depind de gradul de realizare a reformelor promise: privatizarea economiei, reforma justiţiei, procuraturii şi a poliţiei politice. Societatea românească va creşte, va creşte biblic, dacă la temelia vieţii politice şi culturale va fi pusă morala, individul va ajunge să trăiască în libertate, dacă va continua să fie nemulţumit de ceea ce ştie că poate fi şi va alege calea adevărului oferită cu atâta generozitate de modele.

ERATĂ

În numărul nostru din Ianuarie 1997, Pag.9, s'a strecurat o gravă greşeală de dactilografiere. Începutul articolului *"MAJADAHONDA, 13 Ianuarie 1937, 60 de ani dela moartea eroilor creştini Moţa şi Marin"* se va citi: ***"La jumătatea deceniului al treilea din acest secol"***... şi nu *"La jumătatea mileniului al doilea din acest secol"*... cum a apărut din greşeală.

Gheorghe BRAHONSCHI

În ziua de 16 Ianuarie 1997, a trecut la cele veşnice inginerul Gheorghe Brahonschi, născut în comuna Vornicion jud. Botoşani, în 22 Ianuarie 1916.

Ghiţă Brahonschi a terminat Politehnica la Timişoara iar în 1947, lucra la fabrica de avioane I.A.R. din Braşov. În această perioadă se făceau, din partea regimului comunist, aşazisele epurări ale personalelor indezirabile, din instituţiile de Stat şi întreprinderile private. Din poziţia pe care o deţinea la I.A.R., în măsura în care a putut, el a angajat mai mulţi ingineri daţi afară de pe la alte întreprinderi.

L-am cunoscut vag pe Ghiţă Brahonschi la Braşov, în anul 1947, unde era prieten cu o colegă de-a mea dela Academia Comercială. Am aflat că el îi ajuta şi pe studenţi din salariul său, deoarece în anul 1946-47, era o foamete în România, din cauza unei mari secete şi bineînţeles şi din cauza apăsătoarei ocupaţii a trupelor sovietice.

L-am mai cunoscut pe Ghiţă Brahonschi şi din cărţile citite despre suferinţele din închisori, ale lui Ion Cârjă, Gabriel Bălănescu şi altele. Ion Cârjă scria: *"...În afară de ZARCA, Dr. I. Uţă, inginerul Brahonschi şi ţăranul Nicolae Caranica au făcut fiecare, în parte, peste 100 de zile de... izolări riguroase* (1). Gabriel Bălănescu, în cartea sa, îi închină un scurt capitol iar în ultimul paragraf din Capitolul ÎN CELULA RAZILOR spune: *"inginerul Ghiţă Brahonschi mi-a pus odată în închisoare întrebarea: Ştii care este diferenţa între mine şi Radu Gyr? Ce-a trăit el în cinci minute, povesteşte în 48 de ore. Ce trăiesc eu în 48 de ore, povestesc în cinci minute"*(2).

În 1992, cu ocazia unei vizite în Canada, a stat câteva zile la noi şi deci am avut ocazia să-l cunosc mai bine. Cu vocea lui moldovenească dulce, îmi răspundea calm, clar şi concis la toate întrebările ce i le puneam. I-am pus două sau trei întrebări despre anumite lucruri asupra cărora circulau două sau trei versiuni diferite. Răspunsul lui, dacă îl cunoştea, era: *"Prima versiune este cea adevărată"*, sau *"a doua versiune este cea adevărată"*, fără alte explicaţii. Aceasta confirmă deci afirmaţia lui cu diferenţa între el şi Radu Gyr, redată fidel de Gabriel Bălănescu.

Ghiţă Brahonschi a executat 16 ani de închisoare grea la Aiud. A ieşit dela închisoare numai cu o parte din plămâni, curând după aceea s'a căsătorit cu buna mea colegă şi prietenă, Maria Roşca. El a lucrat câtva timp la aceeaşi fabrică din Braşov, dar din cauza climatului umed, care nu-i făcea bine la plămâni, a cerut mutarea la fabrica Independenţa din Sibiu, unde a lucrat până a ieşit la pensie.

La Sibiu, împreună cu soţia sa Maria Brahonschi şi-au clădit o casă, în întregime cu mâinile lor.

Ghiţă a fost un om blând, generos, cinstit şi viteaz. Credea cu toată forţa lui în Dumnezeu, în forţele creatoare şi destinul Neamului Românesc şi a luptat până în ultimele sale clipe pentru valorile în care a crezut. Pentru aceste valori el nu a negociat nimic.

Ultima lui dorinţă era terminarea Monumentului dela Aiud, printre iniţiatorii căruia a fost şi pe care l-a conceput şi l-a vrut la înălţimea marilor jertfe dăruite idealului pentru care a luptat. Este aproape gata, sper că urmaşii celor ce au suferit şi şi-au sfârşit viaţa acolo, vor ajuta să se ducă la bun sfârşit, puţinul cât a mai rămas pentru terminarea acestei mari opere.

Au rămas să-l plângă scumpa lui soţie Maria, care l-a susţinut cu tărie şi încurajat în încercările lui cele mai grele, precum şi nepoţii şi bunii lui prieteni.

Dumnezeu să-l odihnească. Dormi în pace Ghiţă şi să-ţi fie ţărâna uşoară.

Mihai POP

(1) *Întoarcerea din Infern*, Vol. II, 1972, New York, USA, de Ion Cârjă.
(2) *Din Împărăţia Morţii*, 1981, de Gabriel Bălănescu.

ADEVĂR ŞI MINCIUNĂ

Dan COSMULESCU

În ultima vreme, ca o tot mai acută şi stringentă actualitate apare nevoia de a desluşi eterna antiteză dintre adevăr şi minciună, devenită o mare dilemă şi un apăsător coşmar în conştiinţa umană.

În esenţă, adevărul reprezintă o zestre primordială a fiinţei umane care, însă, în diferite ipostaze ale evoluţiei, suportă numeroase influenţe şi servituţi ce au darul de a estompa, de a altera şi de a denatura această zestre.

Adevărul, totdeauna este surprinzător de evident şi de simplu, încât, de cele mai multe ori pare insesizabil sau intenţionat nu este luat în seamă dar, precum se ştie, supără, deranjează, irită şi chiar scandalizează pe cel (cei) care nu-l cultivă, nu-l agrează sau refuză să-l cunoască.

De aici începe conflictul cu minciuna, vajnica şi eterna lui adversară.

Această *"perfidă doamnă"*, care stă cu *"Vodă"* la masă, cum se exprimă Vlahuţă, face mereu victime printre semenii noştri.

Minciuna oferă cu multă dărnicie victimelor ei nesinceritate, falsă modestie, obrăznicie, lipsă de respect de sine şi faţă de alţii, oportunism şi impostură.

"Perfida doamnă" acţionează pe toate treptele societăţii şi, culmea, este bine protejată şi păzită cu străşnicie, încât devine dificilă demascarea ei.

În sprijinul ei, deseori, se adună cele mai demonice argumentaţii şi absurde justificări, măiestrit ocultate, aşa încât minciuna să pară chiar cel mai pur adevăr. Şi, ştiind-o cu picioarele scurte, pentru ca să pară ceea ce nu este, se însoţesc într'o orbire drăcească chiar propriile-i victime.

Prin contrast, adevărul care, totdeauna, este unul singur, nu are nevoie de mistificări şi scenarii orchestrate şi, tocmai de aceea, de multe ori se află, în mare primejdie din partea coaliţiei *"perfidei doamne"*.

Oamenii de bună credinţă sunt însă liniştiţi, ştiind că mii de minciuni laolaltă nu fac cât cel mai mic şi mai simplu adevăr. În această axiomă se află tăria şi veşnicia adevărului.

"Perfida doamnă" erodează sistematic şi în profunzime edificiul social în rândurile căruia proliferează, uneori nestânjenit, înşelătoria, escrocheria, corupţia, impostura şi versatilitatea victimelor ei, care prezintă un real pericol pentru toate segmentele societăţii. Minciuna a atins praguri nebănuite, iar proliferarea ei aproape endemică poate avea efecte dezastruoase.

În plan istoric, economic, social, politic şi juridic, dimensiunea consecinţelor nefaste ale minciunii este direct şi flagrant proporţională cu mărimea şi protejarea ei.

S'a creat parcă un dogmatism al *"perfidei doamne"*.

Adevărul creează caractere şi valori supreme, coloane de granit ale unei societăţi sănătoase, civilizată şi durabilă, în timp ce, minciuna zămisleşte progeniturii paranoice condamnate la dispariţie prin propria lor neputinţă. Multe victime ale *"perfidei doamne"*, orbite de succese efemere, au sfârşit şi au pierit în disprepul adevărului şi al istoriei. Aş aminti doar câteva figuri jalnice şi totodată diabolice: Lenin, Stalin, mai recent Jirinovski, Smirnov şi mulţi alţii.

Devin din ce în ce mai îngrijorătoare acţiunile, aproape neverosimile şi iraţionale, prin care anumite persoane susţin sarabanda drăcească a minciunii împotriva celui mai evident adevăr, în scopul unor meschine interese personale, punând în pericol interesul naţional şi chiar identitatea noastră istorică.

Nu trebue să uităm că Românii au fost multe decenii victimele unei minciuni istorice şi ideologice ale cărei consecinţe traumatizante dureros le suportăm şi astăzi. Istoria cea adevărată şi viaţa ne oferă numeroase suferinţe de o izbitoare evidenţă, aşa încât, firesc, se pune întrebarea, unde vrem să ajungem slujind cu inconştienţă *"perfidei doamne"*?

Ca o aleatorie parafrazare a lui André Malraux aş spune că, slujind cinstit, onest şi cu credinţă adevărul vom pune temelia existenţei în secolul XXI, în beneficiul vieţii materiale şi spirituale, altfel, subordonându-ne, cu voie sau fără voie, minciunii şi slugilor ei, vom risca prăbuşirea sau pieirea noastră.

Personal sunt convins că, cunoaşterea şi cultivarea adevărului înseamnă iluminarea conştiinţei şi, deci, salvarea omului, în timp ce, minciuna aduce cu sine întunecarea conştiinţei şi, implicit, un noian nesfârşit de suferinţe umane.

Se cuvine, deci, faţă de istoria adevărată, mai veche şi mai nouă, a ţării noastre, faţă de noi înşine dar, mai ales pentru urmaşii noştri, să ne scrutăm sever şi cu mult discernământ conştiinţa, să eliminăm total balastul ce mai stăruie în tainiţele ei, să deschidem larg porţile adevărului, cel care ne face mai buni, mai iubitori de bine şi de frumos, mai fericiţi, mai puternici şi mai trainică dăinuirea noastră.

"VINA" DE A FI ROMÂN

Gabriel STĂNESCU

Plurivalenta personalitate a lui Mircea Eliade (1907-1986) a fascinat, or a intrigat, nu numai pe contemporanii săi, ci va continua să uimească pe toţi cei ce vor avea curiozitatea să se apropie astăzi, de vasta sa operă. Mircea Eliade este un triumf al spiritului universal. Istoric al religiilor al căror studii, eseuri şi tratate au devenit de mult titluri de referinţă în orice listă bibliografică de nivel academic, prozator fecund, ilustrând tehnica fantasticului camuflat în profan, Eliade şi-a asigurat o notorietate incontestabilă încă din timpul vieţii. Zeci şi zeci de studii monografice, bibliografii ale operei sale au fost dedicate atât în ţară cât şi în străinătate istoricului religiilor, prozatorului, profesorului, gazetarului. Nu au lipsit acuzele, criticile, trădările. Timp de 70 de ani, începând din 1925 până în 1995 a fost acuzat de incompetenţă, incultură, impostură, superficialitate şi lipsă de talent, apoi de legionarism, fascism, antisemitism. După moartea sa atacurile la adresa scriitorului şi savantului au devenit tot mai ameninţătoare. în numărul din 5 August 1991 al revistei *"The New Republic"*, Norman Manea scormoneşte în scrierile sale pentru a găsi urme ale apartenenţei sale la ideologia extremei drepte. O altă carte de calomnii este cea semnată de Daniel Debuisson, *"Mitologia secolului al XX-lea"*. O a treia acuză vine din partea lui Leon Volovici (*"Ideologia naţionalistă şi problema evreiască în România anilor '30"*).

Dincolo de interpretări subiective (uneori tendenţioase) şi comentarii răuvoitoare, opera lui Mircea Eliade, unică în felul său prin tendinţa de universalitate, s'a bucurat de o atentă şi aplicată interpretare în lumea academică. Dovadă stau cele şaizeci de volume consacrate în exclusivitate personalităţii sale.

Din 1940 a trăit departe de ţară, întâi ca diplomat, apoi *"în calitate"* de exilat atât în capitala Franţei cât şi la Chicago, unde a devenit profesor şi faimos *"scholar of religion"*. Nu şi-a uitat or negat originea românească. Ba mai mult, a încercat să valorifice şi să exprime într'un mod personal acel mod specific de a fi în lume al co-naţionalilor săi. Exilul i-a fost, asemeni lui Dante, benefic. Sentimentul labirintic al existenţei, împărtăşit de omul acestui sfârşit de secol, este înlocuit de Eliade prin *"drumul la centru"*, adică prin regăsirea unui echilibru spiritual care-l ajută să se cunoască şi să se exprime cât se poate de convingător. Patria pentru Mircea Eliade, continuă să fie limba maternă. Ca umanist a crezut întotdeauna în triumful raţiunii: *"În ce mă priveşte, am crezut totdeauna că există o posibilitate de supravieţuire şi prin cultură"* mărturiseşte Mircea Eliade lui J.C. Roquet în cartea de convorbiri intitulată *"Încercarea labirintului"*. De fapt, adăugăm noi, unica posibilitate pentru intelectualul aflat în *"exil"* este aceea de a supravieţui prin cultură. Mă refer, desigur, la intelectualul care are o bibliografie, şi nicidecum la diletantul *"cu aere"* de intelectual...

Dacă detractorii lui Mircea Eliade îi găsesc o vină în însăşi apartenenţa sa la spiritualitatea românească, le vom aminti că marele nostru savant s'a simţit până în ultimele clipe ale existenţei sale pământeşti mai aproape de Eminescu decât de Spinoza, mai aproape de Haşdeu, de Iorga şi de Pârvan decât de Freud sau Marx. Iată, în chip de încheiere, o mărturie semnificativă în acest sens: *"M'au întrebat mulţi de ce nu mi-am tradus eu însumi literatura în engleze, de exemplu. Probabil că aş fi putut să o fac, dar prefer să traducă alţii. Cred că nu puteam să scriu literatură decât în româneşte. Dar cred că nici n'ar fi trebuit să scriu altfel, pentrucă limba în care am scris şi scriu încă este continuitatea mea nu doar cu trecutul meu, ci cu tot trecutul culturii româneşti. N'am vrut să mă simt deloc un exilat, un om rupt de neamul lui"*.

Creadă Domnii Manea şi Volovici ce vor vrea să creadă, dar nu văd cum poţi acuza pe cineva pentru *"vina"* de a fi Român, pentrucă - e ştiut - sângele apă nu se face! E ca şi cum l-ai acuza pe un American că e American, ori pe un Franţuz ca e Franţuz. Simpla apartenenţă la comunitatea de cultură şi limbă, este un gest de extremă dreaptă? Etichetările, vreau să le amintesc acestor domni (tovarăşi), îşi găsesc sorgintea în internaţionalismul de dureroasă amintire a sfârşitului de secol XIX şi a începutului de secol XX. Orice manual academic defineşte naţionalitatea drept un factor de cultură în sens larg. Numai un apatrid poate ignora acest sentiment major, creator de cultură, exact în vremea în care asistăm în bătrâna noastră Europă la o recrudescenţă a sentimentelor naţionale.

...Şi oricum, românismul nu va pieri. Este opera unui neam întreg şi de aceea nu trebue lăsat să fie anatemizat de indivizi ca Manea şi Volovici, adevăraţi xenofobi erijaţi în judecători *"intransigenţi"*.

"CAP DE EXPRESIE" bronz de Gheorghe Stănescu

RESTAURAREA "KULTURII" SOCIALISTE

Petre HOSSU

Emisiunea TV din seara de Vineri, 20 Decembrie 1996, de pe programul 2, îi aducea un omagiu, din câte am înţeles, rătăcitului pocăit Petru Dumitriu. Simt că înroşeşte şi hârtia înregistrând numele acestui monstru, romancierul infernului elitei româneşti - Canalul Dunăre-Marea Neagră - prin cartea *"Drum fără pulbere"*.

După o doctorantură în filosofie, în doi ani universitari asistent al profesorului D.D. Roşca la catedra de Filosofie-Istoria Filosofiei a Universităţii din Cluj, în anii '50, mă aflam profesor categoria a II-a de limbă română, la clasele V-VII din Năpradea - Sălaj, lângă satul meu natal.

Acolo, aveam în manual o bucată din roman, prevăzută în programă - *"Sărbătoarea în zi de lucru"* -, cu o vizită a lui Gheorghiu-Dej la Canal şi o convorbire a lui, incognito, cu doi constructori. In alt manual, se afla nuvela lui P.D. - *"Vânătoare de lupi"*, cu vânătoarea unui grup de partizani în munţi, de o haită securistă. Colonelul, comandant al grupului de partizani, în fuga lui disperată, îşi pierdea, scuipând-o, proteza dentară.

Îl vizitam de fiecare dată, când veneam la Cluj, pe poetul-filosof Lucian Blaga, bibliotecar-şef la Filiala Cluj a Academiei R.P.R. Lucian Blaga îşi avea, într'o vreme, biroul într'o sală spaţioasă dela etajul Bibliotecii Universitare. I-am istorisit lui Blaga povestea din *"Vânătoarea de lupi"*, în final cu colonelul care-şi scuipa proteza dentară, înainte de a fi capturat. Blaga stătea întins pe o canapea cu capul răzimat pe braţ, cu faţa crispată: *"Dar cum de citeşti asemenea infamie?"* - m'a întrebat înfiorat. *"Trebue citită în clasă cu elevii, domnule profesor!..."*

Atunci, în epocă, Petru Dumitriu umbla într'o vestimentaţie de un lux sfidător, faţă de costumele *"pe puncte"*, pardesiele *"pe puncte"* ale noastre. Era şi o imprudenţă să te îmbraci mai elegant, fiindcă deveneai suspect... El a lansat coafura Cicero pe cheiul Dâmboviţei. La o recepţie, la Moscova, s'a înfăţişat într'un frac violet... La şedinţele editoriale, ca director, trona în capul mesei, ingurgitând sandviciuri opulente cu ostentaţie...

La o şedinţă a comitetului Uniunii Scriitorilor, a fost criticat de Mihai Beniuc. *"Ridicaţi-l pe piticul ăsta pe masă, să-i cârpesc două palme"* - a rânjit monstrul de zdrahon.

Mi-a relatat Lucian Blaga că a avansat sugestia la editură să traducă *"Hamlet"* pentru ediţia Shakespeare. I s'a răspuns că lucrarea este luată de Petru Dumitriu. Am văzut cu ani în urmă că i se atribuia lui Ion Vinea. Şi-i foarte posibil. Petru Dumitriu avea statut special, onorarii extra, aşa că - apărând sub semnătura lui - realiza un substanţial profit. Iar noi am pierdut un *"Hamlet"* de Lucian Blaga...

Atunci în epocă, Petru Dumitriu avea cea mai mare cotizaţie de partid, după un venit lunar declarat de 40.000 lei, când un profesor avea un salariu de 460 lei, iar un medic de 700 lei.

După plecarea lui, netedă şi comodă, doar avea paşaport UNESCO, scutit de vize, cu semnul verde zi şi noapte, nestânjenit de Cortina de Fier, - li s'a propus lui Ion Vinea şi Henriettei Yvonne Stahl să semneze romanul *"Cronica de familie"*, ei fiind de fapt autorii, Henriette, soţia de atunci a lui P.D., iar Ion Vinea, bunul ei prieten. Personalităţi de ţinută, ei au refuzat.

În *"măreaţa operă"* de *"restaurare totală a Kulturii socialiste"*, i-a venit rândul şi monstrului Petru Dumitriu, apologet şi bard al genocidului bolşevic, să fie reabilitat şi repus copios în circulaţie.

Oare i-a întrebat cineva pe Ribbentrop sau pe Goering la Nürenberg, dacă se căiesc, iar pentru căinţa lor să-i izbăvească de ştreang? Pentru criminalii bolşevici nu există ştreang, dar poate exista condamnarea publică, morala, în numele demnităţii umane şi naţionale.

Iar celor dela TV, implicaţi în treaba asta, enunţul preventiv că şi neruşinarea are o margine - de unde, mai încolo, devine crimă!

Mărturii întârziate

ÎN SURGHIUN CU PETRE PANDREA

Gh.Gorunescu-PENCIU

Într'o zi, să tot fi fost pe la jumătatea dulce a primăverii anului 1968 mă găseam cu alţi doi colegi de serviciu la restaurantul Perla, în căutarea unui colţ liniştit să sorbim câte o bere. Fusese şi zi de leafă. În local era un fum să-l tai cu cuţitul iar gălăgia era dea dreptul babiloniană. Cu chiu, cu vai, descoperim un colţişor mai ferit lângă o fereastră ce da în Bulevardul Ştefan Cel Mare. Comandarăm câte un rând de halbe şi ne puserăm pe taclale. Un banc dela Ştefănescu, altul dela mine, nici nu ştiu cum se scursese o oră, când Toma, cel de-al doilea coleg, îmi atrase atenţia că dela o masă vecină, un bătrânel asculta cu multă atenţie, pălăvrăgeala noastră de pahar. M'am uitat în direcţia aceea şi preţ de o clipă, ochii mei se intersectară cu ai necunoscutului.

Doamne! Unde am mai văzut eu ochii aceia? În ce străfunduri de amintiri să-i caut? Cine era străinul îmbrăcat modest care mă fascina la ora aceea de tainică păsuire? M'am ridicat dela masă şi m'am îndreptat către el, parcă cu timiditatea unui şcolar prins cu lecţia neînvăţată.

- Domnule, vă cunosc de undeva, dar nu ştiu să vă fixez locul în spaţiu şi timp, în ce colţ de rai sau de iad ne-am întâlnit şi ce destin prielnic ne întâlniră din nou. M'a privit cu ochii lui mari, luminoşi şi parcă voind să mă scutească de oboseala unei investigaţii, rosti:

- Mă numesc Petre Pandrea şi pare-mi-se că neam cunoscut la Aiud în 1960, numai ca atunci arătai ca un pui de bogdaproste. dintr'o dată ceaţa se risipi şi în faţă îmi apăru imaginea lui de altădată. Da! ne cunoscusem la Aiud într'o zi când am fost scoşi toţi *"vieţaşii"* să ni se citească actul de înaltă clemenţă al regimului comunist, care ne fixa pedepsele la 25 de ani muncă silnică, lăsându-ne o portiţă deschisă spre libertate. Se ivise aşa ca un munte lângă mine şi mi se părea atât de înalt, de parcă atingea cerul cu mâna. Acum ne găseam din nou unul lângă altul, adulmecându-ne amintirile, ca nişte pelerini întorşi din infern.

Nu m'am mai dus la colegii mei. Ei nu cunoşteau limba noastră. Limba suferinţei. Aveam atâtea să ne spunem încât ne-am trezit în situaţia de a nu şti cu ce să începem. Mi-a vorbit de volumul său *"Portrete şi eseuri"*, apărut în anul 1933, în care trăgea semnalul de alarmă asupra intenţiilor expansioniste ale Germaniei hitleriste. Petre Pandrea, pe numele său adevărat Petre I. Marcu, era oltean prin definiţie. Rar mi-a fost dat să văd pe cineva mai fanatic ca el, în ceea ce priveşte drepturile la istoria lor. Mi-a vorbit mult despre Popa Şapcă, Iancu Jianu, Ana Ipătescu, Brâncuşi, încât nici nu ştiu cum miezul nopţii ne prinseră la ceas de cuvioase destăinuiri. Să-l asculţi însă pe Petre Pandrea era însă o plăcere, pentrucă avea şi harul de a se face plăcut.

Deţinea meşteşugul acela al slovelor care te făceau dârz, oricât ai fi fost de obosit. La despărţire, mi-a spus că urmează să plece la Cluj în vederea tipăririi unei lucrări, iar la întoarcere, avea planificată o întâlnire cu Petre Ţuţea. Un număr de telefon urma să joace rolul de trăsură de unire între noi, dar nu l-am mai văzut de atunci. Parcă presimţea această despărţire, pentrucă m'a îmbrăţişat şi o lacrimă parcă, preţ de o clipă îi înflorise în ochii calzi de samaritean. La 2-3 luni de atunci, un coleg de serviciu, m'a întrebat, arătându-mi ziarul *"Scînteia"*, pagina a doua, dacă am auzit de scriitorul Petre Pandrea. Aproape că i-am smuls ziarul, şi într'adevăr în chenar negru cu o fotografie la mijloc, era portretul scriitorului însoţit de un articol destul de lung în care un ziarist al *"Puterii"* se căsnise să înşire calităţile defunctului, fără a pomeni însă ce preţ plătise Petre Pandrea pentru ele.

Horia-Radu PATAPIEVICI

"POLITICE"

-I-

Gheorghe RĂDULESCU

Volumul *"Politice"* de Horia-Radu Patapievici este publicat în Editura *"Humanitas"*, în 1996, la București. Horia-Radu Patapievici (așa cum ne informează nota dela începutul cărții) s'a născut în București, la 18 Martie 1957. Este absolvent al Facultății de Fizică, secția *"Optică, spectroscopie, laseri plasmă"* (1982), devine cercetător științific (în 1985) și asistent universitar (1990-1994), apoi din 1994, este director de studii la Institutul de Studii Germane, obține un masterat interdisciplinar pe lângă Facultatea de Filosofie a Universității din București. În 1990 este doctorand în filosofie, având ca cercetare științifică *"Imaginarul filosofic al fizicii"*. A predat cursuri de Istoria fizicii și Istoria ideilor științifice - la Facultatea de Fizică, Ecumest.

Este colaborator al revistei *"22"*. Pentru scrierea *"Cerul văzut prin lentilă"* (1993), Patapievici a luat premiul pentru eseu al Editurii *"Nemira"* (1993), mai are și alte lucrări ca: *"Zbor în bătaia săgeții"*, *"Viața la 17 ani"* (în curs de apariție) la Editura *"Nemira"*, și *"Imaginarul filosofic al fizicii"* (în curs de pregătire la Editura *"Humanitas"*).

Horia-Radu Patapievici s'a născut în plină tortură, spaimă, mizerie morală și spirituală, în timpul nopților de groază, de urmărire, de percheziție și ocnă interminabilă comunistă, în 1957. A ieșit la lumină, după 1990, făcându-se cunoscut opiniei publice românești prin lucrări științifice, conferințe, cursuri în străinătate, prin eseuri, prin apariții la televiziune, prin articole în presă, și altele. Horia-R. Patapievici s'a evidențiat, mai cu seamă, după *"foamea la propriu și la figurat"*, după *"dezlegarea graiului"*, *"după eliberarea ideilor"*, el a devenit în România un fel de vedetă, marcat cu super calificative, atingând plafonul cel mai înalt de inteligență, după cum i-am auzit pe mulți în țară, când în 1995, în toamnă mi-am vizitat pământul de unde am plecat. În diferite ziare, reporteri și intelectuali cunoscuți din România, i-au luat interviuri, vrând să demonstreze valoarea indiscutabilă a tânărului cărturar. Într'adevăr ce te izbește imediat în scrierile și răspunsurile lui Patapievici, nu atât atacurile incisive și pertinente la adresa comuniștilor și neocomuniștilor, ci în special originalitatea de a ști să pună problemele în discuție, știind să atace sistemul pentru a descoperi adevărul, din subteranele comuniste, sau pe acei politicieni partizani ai comunismului, adică pe acei pe care nu-i interesează țara și neamul, ci numai interesele personale.

Desigur că eseurile autorului din cartea sa *"Politice"* interesează în special pe acei care urmăresc cu atenție evenimentele și evoluția politicii românești, legate de situația internațională. Ce se observă clar în eseurile lui Patapievici, este că orice subiect ori tematică cu trăsături filosofice, istorice, religioase, literare sau științifice, direcția spre care alunecă aceste lucrări este politica, fiind normal, deoarece autorul prezidează acest lucru, uneori printr'o politică subțire și elevată, alteori însă se îndreaptă spre teribilism, utilizând un limbaj neconform cu etica jurnalistică și cu creația în general, aspect pe care îl vom relata mai târziu. Marcată de un deosebit spirit de observație, de originalitate și de un exemplar curaj, cartea lui Patapievici este absorbantă de acei care au simțit și au înțeles pe deplin mișelia, sadismul și marea crimă a comunismului.

Cartea începe cu eseul *"În preajma șteangului"* (istoria unei nopți), având drept motto următorul citat: *"Îi împușcați și ii băgați în beci. Unul să nu iasă viu"* (Elena Ceaușescu, stenograma ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 17.XII.1989). Eseul ilustrează în paginile sale cruzimea și mârșăvia acelora care ordonă și apoi crima fără precedent a acelora care o execută, ajungând la o performanță a masacrului, la o *"profesie"* care îngrozește orice om normal prin procedeele utilizate de așa-zișii oameni, de fapt anormali, care pretind că-și fac *"datoria"*.

Dar iată ce spune autorul cărții, care a fost una dintre victimele acestui infern comunist. *"Nu voi uita niciodată. Vreau să mai spun că toți cei care au comis arestările* (Este vorba de nopțile care au premers revoluției din Decembrie 1989), *ancheta și detenția nu sunt oameni obișnuiți și nici normali. Sunt criminali cu suspendare, anume salarizați spre a tortura și ucide. Acești oameni au fost crescuți pentru așa ceva și, în marea lor majoritate, își iubesc meseria"* (dacă se poate întrebuința verbul a iubi). *Ei vor putea spune mereu că nu și-au făcut decât "datoria". Astăzi ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat, se amestecă pe stradă printre noi: asasinii circulă în România printre fostele și viitoarele lor victime. Ei nu așteaptă decât un nou regim care să le redea posibilitatea legală de a intimida, tortura și ucide"*.

Sublinierea autorului referitor la atitudinea oamenilor, la curajul sau la lașitatea lor, la lașitatea de neiertat a unora care în fața unei situații dezastruoase, cum a fost în România înainte și după revoluția din 1989, stau ascunși sau fug din fața pericolului, întrebându-se de ce nu salvează țara aceia care cu tot curajul își jertfesc viața. Și foarte curios, aceștia devin *"patrioți"*, stând tihniți fie în țară ori în străinătate și-și umplu buzunarele cu bani.

Autorul își dedică eseul acelora care au *"îndrăznit"* să facă ceva, să rişte și să guste suferința: *"Dedic acest eseu - memorial tuturor celor care au îndrăznit: iubirea mea către ei se îndreaptă"*. În eseul *"Complexul consensului pângărit"* (sau efectul *"29 Ianuarie 1990"*), ne prezintă o imagine politică a evenimentelor din 29 Ianuarie și pe cele din 19 Februarie 1990, când *"minerii"* împreună cu poliția, chemați de Ilici Iliescu, au temperat spiritele studenților, ale tineretului în general prin frângeri de spinare, prin morți și răniți cu sutele, demonstrându-le ce înseamnă *"adevărata manifestare democrată"*. Autorul nu se sfiește să le dea numele acelora care s'au înregimentat în noua ordine comunistă a lui Iliescu, ca Răzvan Theodorescu, director general al Televiziunii, pe renumitul tantrist ghenonist Gelu Voican-Voiculescu, pe Dan Iosif, Mânzatu, Cazimir Ionescu, ajungând la *"isteria procurorului"* Sașa Brucan care, cum relatează autorul, *"pretindea condamnarea la moarte a politicienilor burghezi"* sau la apoftegma sa celebră prin '46, *"când vorbești cu mine, să taci"*. În discuție este adus și *"strălucitul"* imbecil și incult, Eugen Mandric, autorul strivind în cuvinte noua tagmă de pricopsiți și murdăriți ai F.S.N-ului, dintre care Iliescu revine mereu ca un laitmotiv interminabil.

În eseul *"Genitaliile puterii"*, populația Bucureștiului devine la trecerea sau la cuvântarea lui Iliescu magnetizată, subliniază autorul, fiind în același timp și copleșită de amărgire, de minciună, dar scandează, prostită: *"Iliescu pentru noi / Este Ceaușescu doi"*, sau *"Iliescu să fii tare / precum Ștefan cel Mare"*. Replica autorului este în mare parte dreaptă, dar nu în întregime: *"Moralmente, tonul general este dat de lașitate și ticăloșie, de vanitate și egoism meschin, de invidie joasă și delațiune lipsită de remușcări, de îngâmfare și bârfă: toți suntem mânjiți de sângele celor în care ne-am înmuiat limbile. Un neam flecar și lipsit de Dumnezeu"* (nu chiar așa) *"nerâvnitor în sfințenie și agramat în grandoare, ahtiat de măriri calpe și înjosit de vanități pe care, sclavi și servili, nu le-am putut legitima decât prin atentat, ultragiu și minciună"* (autorul generalizează unele situații, fără să distingă în profunzime caracterul și gândirea unei națiuni).

A avea curaj, înseamnă a te elibera de lașitate, de trădare și ticăloșie și acest lucru se observă vizibil în eseurile lui Patapievici, în același timp autorul sesizează unele aspecte pe care majoritatea dintre acei care au trăit sub comunism și neocomunism nu le observă. *"Cu nedisimulată impertinență, principalul consilier al lui Pedro Roman este același cu fostul consilier economic al lui Ceaușescu, Miu Dobrescu, făcut, pe șestul revoluției, academician. Când spun că sunt scandalizat, trebue imediat să adaug că această situație nu scandalizează pe aproape nimeni"*.

Și mai departe, Pataievici reclamă atitudinea inconștientă a multora care nu văd direcția spre care se îndreaptă noua conducere viciată, imorală a neocomunismului. *"Poporul român se îndreaptă spre dictatură cântând voios și aclamându-o. Victimele își aclamă cu sinceritate călăii și îi aleg prin vot liber. După cum în timpul marii purje din 1936-1938 victimele fanatizate mureau strigând "Trăiască Stalin", Românii simt cum li se repun cătușele cu exaltarea gândului că se eliberează în sfârșit"*. Adevărat este că mulți dintre noi au observat cu exactitate că, nici măcar ca o consolare, propagarea de glume și bancuri nu ajută la nimic pe acei care se simt pe drept ultracizați și condamnați: *"Românii au scăpat de Ceaușescu, în marea lor majoritate, fără a fi avut timp să treacă dela ură la act: această gloată servilă nu i-a meritat căderea, la care nu a contribuit decât prin bancuri și vulgarități acomodante"*.

Mediocritatea și submediocritatea maselor inconștiente, ca să nu spunem inculte sau chiar analfabete, aproba o situație ca atare, deoarece prin cultură se izbândește și victoria, incultura fiind favorabilă regimurilor comuniste. *"Ce este deci cu acest popor român, confiscat de propria lui mediocritate, ca într'un extaz al deriziunii? Limba română, pentru cei îndrăgostiți de ea, a devenit un infern al tandreței; infern al patriotismului, dar și sentimentului sfâșietor că suntem carne din carnea celor mai ticăloși. Sunt invadat de Teoctist și Iliescu precum sunt cotropite țesuturile sănătoase de cancerul generalizat"* (Desigur că o vizibilă exagerare și generalizare se poate ușor sesiza). Că *"Intelectualul român e un excelent Mitică, un irecuzabil băiat bun: el publică opere valoroase relativ adevărate într'o lume care știe că este absolut abjectă, dar pe care știe de asemeni că o poate contrazice, numai în idee, desigur prin partea relativă de minciună pe care a repins-o. E. Simion, care aspira să se înregimenteze într'o formă de adulare față de care dispreful să nu fie inevitabil, a oferit formula cea mai sesizantă acestui tip de dimensiune; estetica bună justifică etica proastă; or numai un sofist poate asserta că un adevăr rezultă din premise false, sau că necesitatea de a rosti un adevăr mic justifică poleirea lui cu o pletoră de neadevăruri oportune"*. De fapt, E. Simion, ajuns academician împreună cu alții din țară și din străinătate (încă de onoare), adică o academie iliesciană, precum a fost și una ceaușistă, își debitează nimicurile așa cum le-a debitat și când a fost trimis la Paris în timpul împușcatului, trecând, bineînțeles prin Securitate cu toți cei *"nevinovați"* ca și el.

Va urma

"MISTIFICAREA DEMISTIFICATORILOR"

Răzvan CODRESCU

D-l Haim Cohn, *"urmașul unei ilustre familii de rabini"*, jurist și președinte al Tribunalului Suprem al Israelului, este autorul unei cărți căreia i se potrivesc de minune vorbele Coanei Pipa din piesa *Ucigaș fără simbrie* a lui Eugen Ionescu: *"Am cresut pentru voi o întreagă turmă de demistificatori. Vă vor demistifica. Dar pentru a demistifica trebue să mistifici. Ne trebue o nouă mistificare (...) Vechile mistificări n'au rezistat analizei psihologice, analizei sociologice. Cea nouă va fi invulnerabilă. Nu vor exista decât neînțelegeri. Vom perfecționa minciuna"*. La care vocea mulțimii răspunde: *"Trăiască mistificarea demistificatorilor!... Trăiască noua mistificare!"* (Actul III).

Cartea D-lui Cohn se intitulează *Arestarea, procesul și moartea lui Iisus Christos*. Existentă până acum doar în ebraică și în engleză, din toamna trecută poate fi citită și în versiune românească. Editată de *"Tess Express"* și prefațată de Dl. Teșu Solomovici, în jurul lansării ei s'a făcut multa gălăgie, iar ecourile nu s'au stins încă. Editorii au prezentat-o ditirambic, ajungând chiar la afirmația (de o senină stupiditate) că ar fi cea mai importantă carte despre Iisus Christos dintre cele vreo 60.000 apărute în ultimele două secole!

Povestea *"senzațională"* a elaborării ei începe în 1948, când un grup de preoți creștini din Olanda, Germania și Anglia ar fi înaintat Tribunalului Suprem al proaspătului stat israelian o cerere de *"reju-decare"* a procesului lui Iisus. Care ar putut fi interesul *"preoților creștini"* în această afacere, nu ni se mai spune... Că doar în Olanda, Germania și Anglia n'or fi preoții creștini atât de naivi încât să creadă că Evreii s'ar putea înghesui să-și pună țărână în cap după 2000 de ani de frondă anticreștină! Mai de crezut este că îndărătul acestei povești cusute cu ață albă stă interesul propagandei iudaice de a repeta cu întârziere gestul lui Pilat (*"spălarea pe mâini"*), inversând rolurile și punând totul în cârca *"Romanilor"*, adică tocmai a... viitorilor creștini.

Cartea nici nu este, de altfel, rejudecarea propriuzisă a unui proces (care nu se poate face de către un singur om, în biroul de lucru), ci o banală tentativă de disculpare a unora și culpabilizare a altora (căci *cineva* trebue totuși să fi fost *"agentul"* celor întâmplate).

Nu știm cât de convingătoare poate fi cartea pentru necreștini; pentru creștini ea rămâne o colecție ridicolă de răstălmăciri și sofisme, ce nici nu merită onoarea unei critici *teologice*. Cum să discuți teologic cu cineva care pune la îndoială nu numai *divinitatea*, dar și *existența* lui Iisus, care neagă autenticitatea și probitatea textelor sfinte, văzând în apostoli și evangheliști (care totuși erau cu toții *Evrei!*) niște dușmani ireductibili ai propriei lor rase?!

O sumară, dar edificatoare critică *științifică* a schițat Dl. Eugen Celan în *"România liberă"*, documentare partizană, citate trunchiate, interpretări tendențioase și, mai presus de toate, o bolnăvicioasă *"manie a persecuției"*. D-l Haim Cohn ar fi muncit 20 de ani ca să *"mistifice"* această *"demistificare"*, spre gloria *"justițiară"* a noului stat Iisus. Care ar fi putut fi *incat"* poate mai demult procesul, dar n'aveau *stat*, iar *mers* nu se putea...). Dumnealui a ajuns la concluzia la care orice om inteligent (fie creștin, fie Evreu) s'ar fi așteptat din capul locului: anume că Evreii, vorba aceea, nici usturoi n'au mâncat, nici gura nu le miroase! De vină a fost - cum suna un sugestiv titlu din *"România liberă"* - *"acarul Pilat"*!

Unii Evrei (câci nu pot fi toți atât de ne-realiști) își închipuie, probabil, că ar putea eradica astfel *principala cauză* a *"antisemitismului"*. Numai că *antiiudaismul* contemporan, dacă și întrucât există, în lumea creștină sau în afara ei, are cu totul alte *"cauze principale"*, legate mai ales de iudaismul modern. Cât despre *"deicidul"* de acum 2000 de ani (să nu uităm nici că Mântuitorul *trebuia* să pătimească și să moară), Evreii contemporani nu mai pot fi făcuți responsabili, tot așa cum, dacă Pilat și anturajul său ar fi fost într'adevăr vinovați, n'ar putea fi făcuți responsabili pentru aceasta urmașii de astăzi ai Romanilor! Se pot moșteni *urmările* păcatului, dar nu *responsabilitatea* lui; toți oamenii au moștenit, bunăoară, consecințele ontologice ale păcatului strămoșesc, dar nicidecum responsabilitatea pentru fapta protopărinților...

În concluzie, efortul de 20 de ani al D-lui Haim Cohn ar fi fost demn de o cauză mai bună. Ca și manevrele publicitare ale editorului din România sau talentul interpretativ al actorilor aduși - ca pe vremuri ursul la bâlci - să *"joace"* profesional *"scene"* din... *Sfânta Scriptură a Noului Testament!*

Punând cap la cap toate aceste lucruri, ne întrebăm dacă adevărata miză nu va fi fost cumva - o dată în plus - *desacralizarea* valorilor creștine...

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

Nu știu dacă *"Dumnezeu s'a născut în Exil"*, dar literatura concentraționistă despre genocidul comuniștilor din România nu se putea naște decât în libertate și singura libertate a Românilor era în Exil.

Democrația românească dintre cele două războaie mondiale a avut și ea partea ei de *"glorie"* cu prigoane politice și mii de arestați, dar întinderea în timp a fost limitată. Totuși și atunci au fost oameni care au dzvăluit fapte barbare și măsuri umilitoare ce jigneau demnitatea umană. Debutul literaturii penitenciare l-a făcut profesorul universitar Dragoș Protopopescu, cu romanele *"Tigrii"* și *"Fortul 13"*, unde Românii au aflat pentru prima dată de groaznica închisoare Jilava. Aceste cărți au fost însă repede adoptate de literatura beletristică datorită stilului lor literar, cu imagini întunecate de închisori medievale și personaje zugrăvite pitoresc, cu oameni duri și cavaleri de capă și spadă. Era viața din închisoare după miile de arestări ale legionarilor din 1933, când a fost desființată Garda de fier, de guvernul liberal condus de I.G. Duca.

Alte cărți s'au putut scrie - sau au fost scrise - după prigoana din 1938, declanșată de A. Călinescu, dar cei care aveau harul să le dea viață au sfârșit în Marea Hecatombă carlistă din 1939, seceraţi de mitralierele jandarmeriei și armatei române, fără judecată și sentință.

Ocuparea României de către Sovietici după 23 August 1944, a dus la plantarea metodelor bolșevice și în exterminarea naționaliștilor români.

Conștienți de puterea cuvântului scris, Securitatea comunistă, creată de Sovietici, a luat toate măsurile imaginabile ca nici o foiță de hârtie și nici un vârf de creion să nu existe în *"imperiul morții"* de sub comanda lor. Reușita a fost deplină. De sub ochii vigilenți și de sub bâta paznicilor, nici o foaie scrisă n'a putut ieși din închisoare și totuși, au existat excepții.

La început, în Exil au apărut sporadic câte o poezie salvată în memorie de câte un deținut și ajunsă cu mari riscuri, prin câte un binevoitor, în lumea liberă.

Debutul a fost făcut cu uluitoarea carte demascatoare a atrocităților comuniste, *"Pitești"* de D. Bacu. Au urmat *"Canalul Morții"* și *"Întoarcerea din Infern"* ale lui Ion Cârjă, *"Demascarea"* de Gr. Dumitrescu, *"Morminte fără Cruce"* de Cicerone Ioniţoiu, *"Testament din Morgă"* a lui Remus Radina, *"În secolul luminilor stinse"* de Radu Budișteanu, *"Poveste de dincolo"* de Ana Maria Marin, *"Am trecut prin Infern"* de Ion Pantazi, *"În România după gratii"* de Doru Novacovici, *"Din Împărăția morții"* de Gabriel Bălănescu, *"Închisoarea noastră cea de toate zilele"* de Ion Ioanid, *"Mărturisiri din mlaștina disperării"* de Dumitru Bordeianu și altele, de alți autori cărora le cer iertare dacă nu i-am pomenit, pentrucă nu le cunosc lucrările. Mă refer la cei din Exil, pentrucă toți cei pomeniți și-au tipărit cărțile cu sacrificii din partea lor și a editorilor, fără a încasa drepturi de autor și de multe ori neputând să-și scoată nici cheltuielile.

La sfârșitul anului 1996, editura *Cuvântul Românesc* din Canada, a lansat o nouă carte *"Din Țara lui Cain"* (Memoria Golgotei personale) de D. Phillip. Spun că a lansat cartea, pentrucă autorul ei era de mult apreciat de cititorii *Cuvântului Românesc*, deși necunoscut pe numele său adevărat.

Cătrănit până în adâncul sufletului de câte i-au fost date să îndure, Dumitru Filip trage amara concluzie: *"Dean Phillip este numai cetățean canadian și nu este cetățean român, conform legislației existente din țară, prin anularea cetățeniei lui orice record civil fiind de asemenea anulat"*.

Dean Phillip nu mai este Dumitru Filip și din motivele expuse mai sus, dar și dintr'un alt motiv pe care îl aflăm spre sfârșitul cărții și nu putem să nu fim de acord cu el.

Cititorii *Cuvântului Românesc* s'au întrebat și au întrebat cu justificată curiozitate, cine este: Radu Dunăreanu, Camil Udrea și Romeo Bran, care demascau cu puternică autoritate comunismul și ororile lui din România și de pretutindeni.

Se desprindea din lectura eseurilor și articolelor semnate de aceste nume că (autorul) autorii sunt buni cunoscători - pe propria lor piele - a închisorilor și lagărelor de exterminare *"Din Țara lui Cain"* cum a numit D. Phillip România căzută sub comunism. Cum aceste pseudonime reprezentau un singur autor, se mai desprindea că el a cunoscut în închisori numeroși arestați, valori culturale și spirituale, pe care comuniștii i-au închis pentru a-i extermina. Apariția cărții ne confirmă ceea ce ieșise în evidență și din publicistica autorului, că pe lângă o bogată experiență de viață, o cultură închegată, acumulată - când și de unde? - autorul este hărăzit și cu un real talent literar.

Îl cunoaștem prea puțin pe Dean Phillip chiar din carte și ne vom opri la Românul Abel, căruia legislația din țară i-a anulat cetățenia, la Dumitru Filip, alter-ego-ul lui Phillip, trecut în nemurire în arhivele Securității din România.

"Din Țara lui Cain" are ca subtitlu *"Memoria Golgotei personale"* și autorul ne scutește de investigație privind titlul cărții, mărturisindu-și deschis opțiunea: *"De ce am ales ca titlu Din Țara lui Cain?... Nu cumva sunt prea dur încercând să insinuez că delațiunea și fratricidul au stat la baza moralei comuniste în care mulți dintre noi am fost forțați să creștem și să ne formăm?*

Răspunsul meu este clar: nu insinuez ci afirm deschis.

Una din tragediile noastre cele mai cumplite am considerat-o colaboraționismul care, ne place sau nu, are rădăcinile lui istorice"... Și D. Filip nu aruncă vorbele în vânt!

Într'o analiză care ar trebui reluată și amplificată, D. Filip trece în revistă pe toți scriitorii din România care au colaborat deschis cu inamicul, girând cu numele și prestigiul lor, genocidul instaurat în România după capitularea din August 1944.

Verbul stăpânit dar precis ţinteşte spre Sadoveanu, despuindu-l de mantia lui de senior, trece peste leșul lui Zaharia Stancu și sfârtecă pe rând mucavalele aurite ale lui G. Călinescu și T. Arghezi, atinge ușor pe Camil Petrescu și răvășește pe rând pe neofiții prolet-cultiști Dan Deșliu, Marin Preda, Lăncrăjan, Eugen Barbu, nu-i uită pe Nicolae Tăutu, Laurențiu Fulga, Eusebiu Camilar, Eugen Jebeleanu, cineastul Nicolaescu, îi arde pe poeții de curte Vadim și Păunescu și dă scârbit cu piciorul unor rataţi *"cu nume românești"* ca Săraru, Râpeanu sau Zigu Ornea.

În țările din Apus numai pentru câteva *"atenții"* față de ocupantul german, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, personalități culturale de valoare au fost judecate și condamnate pentru colaboraționism, în timp ce în România pentru aportul adus de scriitori la distrugerea culturii românești, numiții au fost decorați, distinși cu premii și cocoțați în fotolii academice.

Revolta lui D. Filip contra colaboraționiștilor - care în final tot trădare se cheamă - se întâlnește cu durerea invocată într'un vechi cântec românesc: *"S'a'nvolburat Mihai, ca un puhoi de munte, / la Turda prin trădare a căzut / și Tudor când porni Fanarul să-l înfrunte, / trădarea a venit și l-a vândut./ Se frânse Horia pe roată, / muri Ion Vodă sfârtecat. / Panduri și Moți creșteau din flăcări și din piatră, / dar Iuda mișelește i-a trădat."*...

Cartea scrisă la persoana a doua are calitatea despersonalizării autorului, suferințele sunt filtrate cu discernământ, altul este cel bătut, schingiuit, umilit, cel rămas în țară, cu cetățenia lui, cu idealurile lui, cu tinerețea lui. Descrierile sunt făcute de Dean Phillip, aceleași sânge, aceleași răni - unele necicatrizate încă - dar trăirile sunt ale celuilalt.

O dedublare a personalității? Nicidecum! O cruntă realitate a celor care au fost închiși. *"Mă pipăiți pe umeri, pe vestminte, / încredințați că m'am întors 'napoi? / Dar eu sunt numai sute de morminte / în leșul care umblă printre voi /... "Eu am rămas sub zidurile Troii"* (Gyr). De această dedublare nu scapă nici unul din cei care au crezut într'o Troie.

Ca majoritatea celor arestați, autorul era tânăr student la data arestării. Era Iarnă! Deși Ianuarie, era o zi superbă - pentru a-i face mai dureroasă despărțirea de libertate. Avea o întâlnire pe Calea Victoriei colț cu Bd. Elisabeta, la oara 10. Când să traverseze strada, este acostat de *"un individ elegant cu palton scump de culoare neagră"* (Ultimele clipe ale libertății îți rămân puternic întipărite în memorie). Este împins într'o mașină neagră Volga, ochelarii de tablă, și... încă un dispărut din lumea celor de afară.

Spune-le Apusenilor cum se făceau arestările și cum dispăreau oamenii din România (democrată populară și socialistă) și îți vor imputa că ai fantezie...

Întrat în hrubele Securității, unde pereții erau plini cu urme de sânge și scrijeliți cu unghiile, cu dantescul *"Voi ce-ați intrat aici, lăsați orice speranță"*, noul arestat a intrat dela început în ancheta căpitanului de Securitate cu nume românesc-maghiar Radu Bank și din pumnii primiți în cap, coaste, stomac află că noul statut de acum încolo este de *"bandit"* și nu are altă alternativă decât să semneze tot ce i se pune în față, cu adausul *"de bună voie și nesilit de nimeni"*. Mult mai târziu a aflat că anchetatorul său a emigrat în Israel. Anchetatorii se schimbă, se schimbă și metodele, bătut la tălpi, leșin, trezit cu apă rece aruncată peste el și iar *"morișca"* și semnări de declarații necitite. Dosarul se îngroașe, anchetatorii scriu, scriu și banditul este forțat să semneze fără să știe ce, până când *"imparțiala justiție a poporului"* va face dreptate, luând din colțul copertei dosarului, numărul de ani de condamnare, trecut de Securitate.

Din beciurile Securității de pe strada Uranus, duba neagră îl duce cu întregul lot la Jilava. Descrierea primirii la Jilava, percheziția și ciomăgeala dela intrarea în fort, condițiile sub-umane din celulele supraaglomerate cu hârdăul de murdărie al cărui preaplin se varsă pe jos, *"la șerpărie"*, unde dormeau pe cimentul gol deținuții care n'aveau loc în paturi, sunt pagini de un realism care cutremură orice ființă omenească, exceptând pe comuniști și susținătorii lor din Vest.

Dela Jilava alt drum de chin până la Gherla și condițiile din această închisoare de amintiri lugubre.

Trecuse un an și jumătate de când a fost arestat și ținut în celulă dar, ca din senin într'o zi sunt scoși din celule, selectați și cei apți pentru muncă sunt trimiși la lucru în Baltă. Memoria autorului ne dă o dată foarte prețioasă pentru urmărirea planului Securității pe țară, cu deținuții politici. Primul lot selectat pentru muncă este scos la 6 Septembrie 1959, când practic a fost spart secretul izolării dintre celule. Nu facem nici o conotație între această dată și aceea din 1940. Constatăm însă că același lucru s'a întâmplat și la Aiud. După un regim de cel mai sever secret, pe data de 9 Septembrie 1959, deținuții politici de pe celularul mare și secții, cu pedeapsă până la 10 ani, au fost scoși în corpore și duși pentru a fi selectați cei apți de muncă în niște dormitoare imense de peste 250 de locuri, într'o incintă izolată a fabricii.

De reținut faptul că ordinul dat de conducerea comunistă Securității pentru scoaterea deținuților politici la muncă, a fost pentru începutul lunii Septembrie 1959. Până la acea dată deținuții nu erau scoși la muncă în urma protestelor din exterior când s'a aflat de acțiunea de exterminare dela Canal. Au fost supuși însă unui alt regim de exterminare lentă, în celule izolate, cu izolări de pedeapsă, înfometare și lipsa oricărei asistențe medicale.

Dela Gherla, lotul de deținuți este trimis în Baltă. Dacă despre crimele dela Canal s'a mai aflat ceva, despre cealaltă acțiune de ucidere în masă care a fost Balta Dunării, se știe prea puțin.

Posteritatea beneficiază de memoria lui D. Filip, pentru a afla ce au însemnat lagărele de muncă din Baltă, și pentru aceasta citez fragmente din descrierea autorului: *"Etapa întâi a lagărelor Bălții se pare că a început în 1950 toamna. Sediul principal a fost tot la Salcia, punct neconfirmat pe nici o hartă... Fără planuri și supraveghere tehnică adecvată, se săpau gropi pentru așa-zisul dig și se căra pământul cu ce se putea, cel mai adesea cu tărgile duse de doi oameni, roabele fiind o invenție tehnică mult prea avansată pentru nivelul socialismului în mers"*. (pag.81)

"După doi ani de asemenea industrie a crimei, așazisul dig a trebuit să suporte prima inundație a Dunării. A fost ca o jucărie. Din prima noapte a început să crape peste tot.

*Comandantul Pavel a ordonat ca nenorocitele victime să iasă noaptea la dig și să-l suporte cu saci de pământ, saci care nu au ajutat la nimic. Și atunci Pavel, cu mintea lui perversă de crimă, a ordonat ca digul să fie **sprijinit cu spatele** de către deținuții slabi, extenuați și uzi. Digul s'a rupt ca un nimic. Apele norocoase au îngropat pe mulți dintre cei care le stăteau împotrivă.*

În etapa a doua, când se escava pământ din vechiul dig pentru cel nou, uneori lopețile scrâșneau lovindu-se de oase umane..."(pag.83)

Întâmplarea cu oamenii vii puși să propteacă digul atacat de furia viiturii Dunării, s'a aflat și în țară, dar groaza de Securitate a amuțit gura oamenilor. Totuși, într'un volum de proză intitulat *"Proiecte de trecut"* apărut la Editura *Cartea Românească* în 1982, Ana Blandiana a avut marele curaj să denunțe această monstruoasă crimă, printr'o infernală descriere a oamenilor puși să sprijine cu trupurile lor, digul atacat de vâltoarea valurilor.

Din Țara lui Cain, este o carte vie, plină de naturalețe. Autorul este un om cu toate calitățile umane și cu slăbiciuni omenești, fără pretenții demiurgice. Ca mai tuturor, i-a fost frică și

Continuare în pag. 14

BISERICA CREȘTINĂ

DUMINICA DUPĂ NAȘTEREA DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

- Predică ținută în anul 1989, în zilele Revoluției -

Preot Boris RĂDULEANU

După cum Biserica a instituit o Duminică înainte de Nașterea Domnului Iisus Hristos, prin care ne înfățișează genealogia după Trup, tot așa a instituit o Duminică după Nașterea Sa, pentru a vedea reacția negativă a lui Irod în perspectiva istoriei. Irozii de-a lungul istoriei n'au lipsit. Ei s'au opus și au căutat nimicirea Adevărului, Binelui, Iubirii venită prin Hristos în lume, deschizând șirul atât de mare al mucenicilor. Am cunoscut și noi, timp de aproape jumătate de secol rezultatul lucrării și influenței satanei în lume care se opune din răsputeri întronării unei vieți în spiritul lui Iisus Hristos. Ținând seama de împrejurările deosebite prin care trece țara noastră, voi începe prin a reda o întâmplare descrisă în Sfânta evanghelie.

După ce a învățat poporul, Iisus s'a urcat cu ucenicii într'o luntre ca să treacă lacul Galileii la Gadareni și de acolo în Galileia. Ucenicii vâsleau, dar s'a pornit o furtună mare încât aproape să răstoarne barca. Iisus adormise. Ucenicii înspăimântați de furtuna ce se stârnise, L-au trezit strigând: Doamne, ajută-ne, că pierim. Iisus Hristos s'a sculat și cu puterea Sa Dumnezeiască a poruncit ca vântul și furtuna să se potolească. După ce s'a făcut o liniște mare, s'a adresat ucenicilor: *"Unde este credința voastră?"*

Am amintit această minune pentru împrejurările în care trăim. Suntem și noi oarecum într'o furtună. Bat vânturi contrare, dar Iisus este în mijlocul nostru și noi credem că El este Cel care va potoli furtuna din țara noastră și din toată lumea. Ne va întreba însă și pe noi: *"Unde este credința voastră?"*

În lume se întrezărește o renaștere spirituală deosebită. În țara noastră de asemenea se petrece o transformare, o renaștere: nu economică, nu politică, ci spirituală. Se răstoarnă ateismul, comunismul și toate structurile lui se vor răsturna. Dar trebue să înțelegem că nouă ne trebue în primul rând o renaștere spirituală. Această renaștre poate veni numai de sus, așa cum spune Iisus lui Nicodim: *"Trebue să vă nașteți din nou"*, este nașterea noastră moral-spirituală. Putem inventa oricâte forme economice, sociale, politice, dar dacă vom rămâne aceiași oameni vechi, plini de ură, lăcomie, răzbunare, minciună, nu se va schimba nimic în viața noastră și în țara noastră. Trebue să înțelegem că acesta este imperativul momentului de față. N'am făcut altceva decât un infern din viața noastră: minciună, vrăjmășie, dușmănie. Nu mai este dragoste și nu mai este dreptate și înțelepciune. Nu este iubire între Dumnezeu și pentru Dumnezeu. Toți vrem să fim mari și tari dar nu vrem să recunoaștem că deasupra noastră este Tatăl ceresc Căruia noi trebue să ne rugăm și de care trebue să ascultăm. De aceea vreau să scot în evidență, poate mai mult decât oricând, că la baza renașterii noastre spirituale stă credința, cunoașterea și mărturisirea noastră că Iisus Hristos, Care s'a născut Om printre noi, este Dumnezeu.

Cea mai mare problemă, pe care eu o numesc problema esențială a vieții noastre, este răspunsul pe care trebue să-l dea fiecare la întrebarea: Cine este Iisus Hristos? Cine este Cel a cărui Naștere am sărbătorit? De răspunsul la această întrebare fundamentală depinde viața noastră, a fiecăruia și a tuturor. Cine este El? Este Om între oameni, este mit sau este Dumnezeu? Pentru cel care Îl recunoaște Dumnezeu, devine Model, Criteriu, Ghid. Îl urmează și ascultă ca fiind Dumnezeu. Cel ce vede în Iisus un simplu om, rămâne lipsit de un criteriu unic în viață, neputincios de a ajunge la adevărul spre care totuși tinde, își umple golul vieții cu paleative care nu-i pot împlini viața și nu-și poate justifica moartea.

În antichitate, a fost marele filosof Socrate. El n'a scris nici un cuvânt; a fost condamnat la moarte și a murit pentru ceea ce a cuvântat, pentru filosofia sa. Unii dintre ucenicii lui însă au scris despre el arătând cine a fost Socrate și ce a învățat el. Nimeni nu s'a îndoit de existența lui Socrate și de învățătura sa prezentată de Platon. Nimeni nu se îndoiește nici până astăzi că ceea ce a scris Platon este adevărat. Toți cred ca fiind autentice afirmațiile lui.

Nu tot așa s'a întâmplat cu Iisus Hristos. Deși Iisus a avut mult mai mulți ucenici și sute de mii de mucenici care s'au jertfit în numele Lui, deși trecerea Lui prin viață a fost mult mai zguduitoare împărțind istoria omenirii în două și întemeind religia creștină, sunt unii care n'au acceptat și nu acceptă autenticitatea celor scrise de contemporanii și urmașii Lui. Alții le acceptă parțial, căutând să denatureze Persoana lui Iisus Hristos așa cum ne-a fost ea descoperită de apostoli, mergând până a-L considera mit sau personaj de legendă, pentru a-L înlătura cu totul din istorie.

"Ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieții, aceea vă vestim" ca deplină să fie bucuria voastră, spune Sf. Ioan (1 Io.I, 1.3). *"Noi am auzit, am fost martori pe muntele Taborului când a venit un glas din cer care a spus "Acesta este Fiul Meu Prea Iubit, de El să ascultați"* a scris apostolul Petru. Întreaga Scriptură în esența ei am putea spune că se reduce în a arăta cine este Iisus Hristos. Întrebarea - Cine este Iisus - a ieșit din cadrul institutelor teologice, al tratatelor de teologie sau exclusiv al clerului și a întrat în viața socială și culturală a tuturor oamenilor. Persoana lui Iisus nu este de ajuns să fie studiată de teologi, preoți sau învățați. Poate s'a făcut puțin monopol cu deslușirea și prezentarea Persoanei Domnului Hristos. Se consideră că... cineva știe, cineva învață. Nu. A venit vremea când noi trebue să știm și să mărturisim pentru noi înșine, pentru familie, pentru țară și pentru lumea toată cine este Iisus Hristos. Numai fiind pătrunși de acest adevăr putem cunoaște adevărata noastră viață. În mod tainic fiecare om se întreabă: cine ești Tu, Iisuse, Care ai venit din cer pentru mântuirea oamenilor?

Iisus nu face o taină din Persoana Sa. Dimpotrivă, El descoperă adeseori cine este El, în discuțiile cu ucenicii, cu Nicodim, cu mulțimile, cu fariseii și cărturarii etc. El se numește cel mai des Fiul Omului, căci Dumnezeu fiind s'a făcut Om pentru a ne învăța în graiul nostru și a ne mântui. El se numește totodată Fiul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui. Iisus ni se descoperă astfel ca Persoană distinctă de Tatăl dar având - ca fiu - aceeași natură Dumnezeiască necreată ca Tatăl, aceeași slavă, aceeași putere. El a accentuat Dumnezeirea Sa spunând *"Eu și Tatăl Una sunt"*, *"Cine M'a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl"* (Io.XIV, 9-11) și altele. Chiar Iudeii I-au spus: *"Nu pentru lucru bun aruncăm cu pietre în Tine ci pentru hulă, și pentrucă Tu, Om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu"*. Denumirea de Fiu a fost și a rămas totuși pentru unii o pricină de a vedea în El un Trimis al Tatălui, dar neavând aceeași natură cu Tatăl, nefiind însuși Dumnezeu.

Dacă Iisus s'ar fi numit pe Sine numai Dumnezeu, n'ar fi putut descoperi și imprima realitatea Sfintei Treimi, pe Dumnezeu Unul în Treime și n'ar fi putut să se descopere nici pe Sine Dumnezeu-Om. Era foarte greu pentru poporul iudeu, cu mentalitatea monoteistă, ca și pentru păgânii politeiști, să primească realitatea lui Dumnezeu Unul, în Treime, ca și realitatea unui Om în care să recunoască pe Dumnezeu.

Oricât de puțin a putut fi înțeles pe vremea Lui, Iisus a spus despre Sine *"Eu sunt Pâinea vieții"*, *"Eu sunt pâinea cea vie care s'a pogorît din cer"* și care este Trupul meu, *"Eu sunt Lumina lumii"*, *"Eu sunt din cele de sus"*, *"Eu sunt Calea, Adevărul și Viața"*. Nimeni, nici un om n'a spus și nu spune asemenea cuvinte. Iisus, Dumnezeu fiind le-a spus. El este hrana spirituală a omenirii. El este Lumina coborîtă din cer, dela care să aprindem lumină pentru viața noastră personală și socială, pentru a face cultura adevărată și o civilizație în slujba omului. Iisus Hristos este Cale: nici omul fără Dumnezeu, nici Dumnezeu fără om. Această lucrare divino-umană este calea vieții noastre. El este Adevărul care trebue să stea la baza tuturor adevărurilor umane. Fără Adevărul Lui absolut, sunt decapitate adevărurile noastre ale oamenilor, adevăruri care se bat cap în cap. Numai prin Adevărul Lui, adevărurile noastre prind viață, căci El este Însăși Învierea și Viața, El este Viața vieții noastre.

Iisus accentuează importanța de a fi cunoscut, întrebând direct pe apostoli: *"Cine zic mulțimile că sunt Eu?"* (Lc. IX, 18; Mrc. XIII, 27). Iisus îi întreabă pentru ca El însuși să precizeze adevăratul răspuns. El voia ca noi să ajungem la cunoașterea reală a Persoanei Sale, pentru ca nimeni să nu spună că Îl urmează și crede în El nesocotind Dumnezeirea Lui sau că se închină Dumnezeului Cel adevărat, nesocotind pe Dumnezeul cel întrupat. De aceea, s'a adresat în continuare ucenicilor: *"Dar voi, cine ziceți că sunt Eu?"* (Mt.XVI, 15; Mrc. VIII,29; Lc.IX,20).

Întrebarea pusă de Iisus ni se adresează tuturor. Iisus a făcut minuni, a învățat, a vorbit despre Sine pentru ca să trezească în fiecare putința de a cunoaște că El este nu numai Om dar este și Dumnezeu.

Dar, au trebuit să treacă trei secole ca adevărul despre Sfânta Scriptură și despre Persoana Iisus Hristos să se cristalizeze în mintea oamenilor. Abia în anul 325 s'au adunat 318 episcopi la Nicea și au stabilit ceea ce noi mărturisim de fiecare dată la Sf. Liturghie, că Iisus este Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat... Apoi, la sinodul al 4-lea ecumenic dela Calcedon, să fie stabilit tot în Duhul Sfânt că în Hristos natura Dumnezeiască s'a unit cu natura omenească în mod neasemănat, neschimbat, neîmpărțit și nedespărțit, că cele două naturi s'au întrepătruns în Unica Persoană Iisus Hristos.

Noi creștinii trebue să adâncim mai mult acest adevăr. Nu numai să ne mărginim la forma sau la numele de creștin. Fiecare om care poartă numele lui Hristos trebue să fie un teolog. Și teolog nu înseamnă numai a avea o licență. Examenele nu reprezintă încă totdeauna o garanție suficientă a cunoașterii lui Dumnezeu. Cuvântul grecesc teolog (teos și logos) înseamnă Dumnezeu și cuvânt, deci cuvântător de Dumnezeu. Orice creștin trebue să ajungă a fi cuvântător de Dumnezeu. A venit ceasul acesta când creștinii trebue să fie teologi, dacă nu chiar teofori, adică purtători de Dumnezeu. Nu numai cel care poartă Preoția sacerdotală, ci toți creștinii, pecetluiți dela botez cu o preoție universală trebue să fie în stare a cuvânta despre Dumnezeu. Dar, pentru aceasta, trebue să te întâlnești cu Dumnezeu, trebue să cunoști pe Dumnezeu, pentru ca să poți transmite și altuia lumina cunoștinței. Fiecare trebue să ardă, fiecare suflet să fie o lumină, o lumânare, pentru ca astfel pâlâlaia tuturor să se înalțe până la cer. Pentru asta a venit Hristos în lume și noi trebue să conlucrăm cu El la mântuirea lumii.

Duhul învățăturii lui Iisus a ieșit de sub epitrahil, odăjdii și din mofitelnic, extinzându-se în viața de toate zilele. Lumea chiar acuză pe aceia care parcă L-ar fi monopolizat pe Iisus și n'au intrat nici ei în Împărăția lui Dumnezeu și pe alții i-au împiedicat să intre. Mai mult ca oricând, lumea caută și dorește pe Iisus cel viu, Cuvântul întrupat al Creatorului. Lumea, în adânca ei frământare, dezamăgire și speranță a început să strige: Dați-ni-L pe Iisus Hristos. Nu pe Cel circumscris în rituri, dialoguri, confesiuni, secte, nu pe Cel ticluit și mistificat de teologi sau filosofi, ci pe Cel care este cu adevărat Lumina vieții și a învierii, Care este calea sigură spre Adevărul absolut, Hrana cea spre ființă, Viața vieții noastre, pe Iisus, așa cum s'a dăruit și descoperit El însuși lumii. Lumea dorește să-L cunoască în smerenie și pocăință ca Zaheu Vameșul, ca Maria Magdalena, Samarineanca Fotinia, Femeia păcătoasă, Iair, Sutașul roman, Nicodim fariseul, pescarii Petru și Ioan, cărturarul Pavel, Justin filosoful, mucenicii, sfinții știuți și neștiuți de-a lungul istoriei.

A sosit vremea când în fiecare casă trebue să se găsească o Biblie în care să citească cei mici, cei vârstnici și noi toți, ca să cunoaștem tot mai mult și tot mai bine pe Iisus. Cunoașterea Lui este acel capăt al firului de mosor, pe care trebue să ne depănăm viața. Am găsit capătul firului, mosorul se deapănă dela sine. Dacă n'am găsit capătul firului încălcim degeaba și mosorul și viața noastră. Iisus este mântuitorul tuturor. La El să alergăm cu toate ale noastre, cu știința, politica, morala, economia, căci numai prin El le vom rezolva. Altfel ne pierdem în dibuiri și rătăciri. De aceea mai ales în zilele de acum, peste toate aceste valuri mari care trec și vor trece încă peste țara noastră și peste întreaga lume, căci ambiția și mândria, egoismul și voința omului de a stăpâni este mare, să ridicăm ochii către cer. Iisus stă înfipt în centrul istoriei.

Indiferent de felul, în care este privit, nimeni nu poate face abstracție de Iisus. Fiecare se califică pe sine, se autodefinește și se mântuiește prin poziția pe care o are față de El. Pentru fiecare om ca și pentru întreaga omenire rămâne deschisă întrebarea cheie: ***Cine este Iisus Hristos?***.

La întrebarea adresată apostolilor, Petru în numele tuturor a răspuns *"Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu"*. Să ne asociem și noi, să facem aceeași mărturisire de credință, pentru a auzi răspunsul lui Iisus: *"Pe această piatră - pe această credință a voastră - voi zidi Biserica Mea, și porțile iadului nu o vor birui"* (Mt. XVI, 18).

Așa să ne ajute Dumnezeu. Amin.

În duh şi adevăr

"UN SEMN CARE VA STÂRNI ÎMPOTRIVIRE..."

Sergiu GROSSU

Când Maica Domnului şi Iosif au venit cu pruncul Iisus în Templul din Ierusalim, ca să împlinească, cu privire la El, ce poruncise Legea, bătrânul Simeon, aşa cum raportează evanghelistul Luca, *"L-a luat în braţe, a binecuvântat pe Dumnezeu şi a zis: "Acum slobozeşte în pace pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău. Căci au văzut ochii mei mântuirea Ta, pe care ai pregătit-o să fie, înaintea tuturor popoarelor, lumina care să lumineze neamurile, şi slava poporului Tău, Israel." Iar pe fecioara Maria a avertizat-o: "Iată, Copilul acesta este rânduit spre prăbuşirea multora în Israel, şi să fie un semn care va stârni împotrivire"* **(LUCA, 2.29-34).**

După cum vedem, Simeon, omul acesta evlavios, care ducea o viaţă curată şi era cu frica lui Dumnezeu, a sesizat, prin descoperirea pe care i-o făcuse Duhul Sfânt, cele două aspecte esenţiale ale misterului Naşterii lui Iisus: ***lumina*** *"care să lumineze neamurile"*, de care avea nevoie umanitatea, Iisus fiind, după propria Sa mărturisire *"Lumina lumii"*; şi un alt aspect, contradictoriu, ***împotrivirea*** pe care o va stârni această Lumină, începând cu complotul pus la cale de Irod şi terminând cu uneltirile întunericului materialist-ateu, care a sluţit, din păcate, chipul ţărilor peste care a fluturat steagul totalitar al Secerii şi al Ciocanului marxist-leninist.

În acest articol vom încerca să scoatem în evidenţă - bazându-ne pe textele Sf. Scripturi - ***de ce*** Întunericul anticreştin se opune întotdeauna Luminii lui Dumnezeu şi-o duşmăneşte. Ap. Pavel, adresându-se creştinilor din Tesalonic, spune: *"Voi sunteţi fii ai Luminii şi fii ai zilei. Noi nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului"* **(1 TES., 5.5)**

Cu alte cuvinte, pentru un copil al Bisericii nu există a treia posibilitate. După cum ne este interzisă ***slujirea la doi stăpâni*** (şi lui Dumnezeu şi lui Mamona), tot aşa nu putem fi, în acelaşi timp, ***şi*** întuneric ***şi*** lumină. Evanghelia ne atrage atenţia că *"Dumnezeu e lumină şi în El nu este întuneric"*. Deci, în starea anterioară de robi ai păcatului, ne fiind ***în*** Dumnezeu, noi nu eram ***în*** Lumină ci în întuneric, identificându-ne cu bezna, devenind una cu întunericul. *"Odinioară eraţi întuneric"*, conclude apostolul Pavel şi, ca atare, *"aţi luat parte la lucrările neroditoare ale întunericului"*. Adică la tot felul de fapte rele, la tot felul de fapte ruşinoase *"făcute în ascuns"*. Astfel, cei care iubesc întunericul ajung (conform listei de fărădelegi menţionată în epistola către Romani, capitolul 1, versetele 29-31) *"plini de orice fel de nelegiuire, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înşelăciune, de porniri răutăcioase; sunt şoptitori, bârfitori, urîtori de Dumnezeu, obraznici, trufaşi, lăudăroşi, născocitori de rele, neascultători de părinţi, fără pricepere, fără dragoste firească, neînduplecaţi, fără milă."*

Făcând ***răul*** înşirat mai sus, în toate ipostazele sale degradante, este normal să urîm lumina, să fugim de lumină, să devenim vrăjmaşi ai luminii, fiindcă ne aflăm în zona de dominaţie tiranică a Întunericului. Trăind ***fără*** lumină, fără Hristos, care este *"Lumina lumii"*, *"adevărata Lumină care luminează pe orice om venind în lume"*, este normal să devenim *"fără pricepere, fără dragoste firească, fără milă"*, mai bine zis fără prerogativele Luminii.

• • •

Primirea luminii lui Dumnezeu, lucrarea ei în viaţa noastră de credinţă, este condiţionată, în primul rând de ***calitatea untdelemnului*** turnat în candela sufletului şi de ***continuitatea arderii***, după cum citim în Cartea Exodului: *"Să porunceşti copiilor lui Israel să-ţi aducă pentru sfeşnic untdelemn curat de măslin fără drojdie, ca să ardă în candelă necurmat."* Apostolul Neamurilor le scrie Filipenilor: *"Fiţi fără prihană şi curaţi, copii ai lui Dumnezeu, fără vină, în mijlocul unui neam ticălos şi stricat, în care străluciţi ca nişte lumini în lume, ţinând sus Cuvântul vieţii"* **(FILIPENI, 2.15-16).**

Dacă uităm de Cuvântul vieţii devenim răi, lumina se stinge în noi şi nu mai putem străluci. *"Da, lumina celui rău se va stinge şi flacăra din focul lui nu va mai străluci"*, ne avertizează mult încercatul Iov.

Cel ce trăieşte în lumina lui Hristos şi este, cu adevărat un fiu al Luminii, va fi considerat de adepţii Întunericului ideologic şi politic drept un semn care stârneşte împotrivire ca şi Hristos, deoarece el răspândeşte în jurul său această Lumină, crede în puterea ei de transfigurare şi acţionează în conformitate cu principiile Luminii lui Iisus. Deschideţi, cartea profetului Isaia, la capitolul 58, începând cu versetul 9, ca să vedeţi ce vrea Dumnezeu dela noi; *"Dacă vei îndepărta jugul din mijlocul tău, ameninţările cu degetul şi vorbele de ocară, dacă vei da mâncarea ta celui flămând, dacă vei sătura sufletul lipsit, atunci lumina ta va răsări peste întunecime..."* Va răsări, prin urmare, peste întunecimea urmaşilor materialismului ateu şi va stârni împotriva tuturor necredincioşilor şi agnosticilor din ţara noastră, în convalescenţă spirituală, pe care-i stânjeneşte viaţa de lumină a copiilor lui Dumnezeu si lupta lor pentru Adevăr. *"Căci oricine face răul, urăşte Lumina şi nu vine la Lumină, ca să nu i se vădească faptele"* ne încredinţează Mântuitorul **(IOAN, 3.20).**

Iată de ce ni se cere nouă, celor care suntem născuţi din Lumină, să chemăm pe oamenii, care nu cunosc pe Dumnezeu, la Lumina pe care El a trimis-O în lume, în persoana lui Iisus şi pe care a întrezărit-O bătrânul Simeon, *"lumina care să lumineze neamurile"*.

• • •

Noi putem fi lumină numai *"în Domnul"*, care este Lumină. Care este unica sursă de lumină a omenirii întregi. El condiţionează primirea acestei Lumini astfel: *"Cine Mă urmează pe Mine nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii."*

Lumina lui Dumnezeu, odată acceptată, lucrează în chip minunat, fiind o lumină ***activă***. Ea are o putere de pătrundere, de sfredelire, extraordinară. Ea poate scoate totul la iveală, dacă ne oferim ***în totul*** lucrării ei radioscopice, pentru a ne da posibilitatea să ne descoperim pe noi-înşine, cu toate poverile şi slăbiciunile noastre, cu toate gunoaiele şi stârvurile din noi. Ea poate să trezească, în străfundurile noastre în sfârşit convertite, apetitul unei trăiri de strânsă împreunare cu Hristos Domnul - Lumina lumii. Ca să devenim copii ai Luminii şi ambasadorii ei, luminând cu Adevărul lui Dumnezeu văgăunile fumurii ale societăţii descreştinate în care trăim.

Întunericul este generatorul urii, al luptei de clasă, al violenţei şi al minciunii. În limbajul evanghelic, Întunericul este însuşi păcatul. Iar noi, dacă ne aflăm imperturbabil ancoraţi în dragostea lui Dumnezeu, dacă suntem cu adevărat copii ai Luminii, trebue să luminăm împrejurul nostru - atât în Exil, cât şi pe pământul României, dezrobită, în sfârşit şi de totdeauna de comunism şi de bezna lui înrobitoare - pentru ca, prin incandescenţa purităţii şi-a dăruirii de sine, să grăbim triumful lui Hristos în ţara noastră. Ca unii care ne rugăm mereu Tatălui Ceresc: *"Vie împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ"*.

Şcoala dela "Sfinţii Apostoli"

Alexandru CHIRESCU

Trimis la Bucureşti, în 1862, de starețul mânăstirii Iviru de pe Sfântul Munte ca să oprească secularizarea averilor mânăstireşti, măcar a acelora ce aparţineau acestui locaş monahal, ieromonahul Averchie Valahul, pindean din Avdela, fu puternic impresionat, mai cu seamă când urmări ca simplu privitor o paradă a oştirii române la Cotroceni, de similitudinea izbitoare a graiului său matern cu cel pe care-l vorbeau bucureştenii. Iar acea defilare îi făcu inima să tresalte de bucurie şi de mândrie într'atât încât să exclame, prin mulţime, în gura mare: *"Şi io hiu armân"*.

Această uimitoare exaltare l-a determinat să uite fiasco-ul misiunii sale pe lângă guvernul român şi chiar să nu mai revină la chilia sa din Athos, dându-şi seama, prin urmare, că simţământul naţional îi devenise mai puternic şi mai irezistibil decât cel religios, fără însă a renunţa la călugărie.

Arde ca o flacără şi jubilează ca un copil după ce marii bărbaţi din preajma lui Cuza-Vodă - Dimitrie Bolintineanu, Vasile A. Urechia, Cezar Bolliac şi alţii - se lasă convinşi de necesitatea deşteptării şi amplificării prin învăţământ al sentimentului naţional la Românii din Sudul Dunării. Materializarea acestui ideal înalt se realizează în anul 1865, când guvernul român al Domnului Alexandru Ioan Cuza alocă dela buget suma de 20.000 de lei pentru înfiinţarea unui institut în incinta uneia dintre mânăstirile bucureştene pentru instruirea tinerilor români din Macedonia, Tesalia, Pind, Epir şi din alte părţi europene ale Imperiului Otoman.

Consiliul permanent, constituit în acest scop - din care făceau parte August Treboniu Laurian, D.P. Vioreanu, V. Turnescu şi Emanoil Bacaloglu -, în şedinţa pe care a ţinut-o la Ministerul Instrucţiei, în vara anului 1865, considera înfiinţarea unui astfel de institut ca *"o datorie de onoare"* şi că acesta *"este pentru noi, Românii din Principate, nu numai o datorie de consângenitate, ci şi un interes vital pentru viitorul naţionalităţii noastre"*. În aceeaşi şedinţă, consiliul permanent se adresează Ministerului Instrucţiei cu rugămintea ca, până la deschiderea anului şcolar 1865-1866, să fie aduşi din Pind 10-12 tineri aromâni cuprinşi între 12 şi 14 ani, aleşi dintre cei mai inteligenţi şi cu ceva ştiinţă de carte, iar institutul să fie condus de părintele Averchie.

Ministerul aprobă numaidecât cele cerute de consiliul permanent, stabileşte mânăstirea bucureşteană Sfinţii Apostoli ca sediu al institutului respectiv, îi comunică părintelui Averchie cele hotărîte, prevenindu-l, totodată, că instruirea adolescenţilor macedoneni în limba română literară se va face cu scopul ca aceştia să se întoarcă în Macedonia ca profesori pentru copiii aromâni de-acolo. Tot părintele Averchie, primind 4.000 de lei pentru cheltuielile de deplasare, este desemnat pentru recrutarea primilor 10 elevi din Macedonia Latină. Iată numele acestor elevi: Apostol Taciu, Dimitrie Papa Ioachim, Gh. Dantu, Iconomu, Ion Guleţi, D. Patralexe, N. Papa, Dimitrie Ciumeti, Gheorghe Papa Costa şi Gheorghe Gumă. Sunt prezentaţi Domnitorului Al.I. Cuza şi marilor dregători din vremea aceea (anul 1865), făcându-li-se peste tot o primire triumfală. Căci, triumfa, într'adevăr deziderat unionist, măcar în plan spiritual, al Românilor de dincoace de Dunăre cu cei din Sudul Dunării. Doi dintre aceşti elevi, Iconomu şi Ion Guleţi, sunt înlocuiţi după examen cu Apostol Misiu şi Dimitrie Papa Sterghiu. Câteva dintre aceste nume vor suferi modificări chiar din cursul primului an şcolar. Aşa bunăoară, Gheorghe Gumă îşi va spune Jac Goma.

În Septembrie 1865, către sfârşitul lunii, Şcoala (Institutul) din cadrul mânăstirii Sfinţii Apostoli, condusă de părintele Averchie şi de savantul latinist Ioan C. Massim (membru, din 1867, al Academiei Române), putu să deschidă primul an de învăţământ. Numărul de elevi, dela 10 la început, crescu chiar în cursul întâiului an şcolar la 16, ajungând până în 1870 la 33. La sfârşitul anului de învăţământ 1870-1871 şcoala aceasta se desfiinţează, cursanţii existenţi fiind transferaţi la liceele Matei Basarab şi Sfântul Sava din Capitală, iar din toamna anului 1873 toţi elevii trec la Liceul Sfântul Sava.

Animatorul acestei lucrări excepţionale de resurecţie a conştiinţei naţionale a tuturor Românilor din Peninsula Balcanică a fost, aşadar, ieromonahul Averchie, care merită a fi socotit cel dintâi apostol cultural al Aromânilor. Iar anul 1865, când, din iniţiativa şi sub conducerea acestui călugăr luminat, a început să funcţioneze, în Bucureşti, prima şcoală a Românilor de dincolo de Dunăre, se impune ca dată notabilă în istoria poporului nostru.

Însă cel care a ţinut ca acest moment de covârşitoare însemnătate pentru spiritualitatea românească să fie marcat an de an, începând din 1996, este inimosul dacoromân Emil Bratu, un inegalabil filoaromân şi unionist. Din iniţiativa fundaţiei Cuza-Vodă, condusă de Domnul Emil Bratu, proiectul acestuia de a cinsti memoria vajnicului luminător Averchie şi a primilor elevi aromâni, la rândul lor apostoli ai neamului nostru (nu toţi, dar cei mai mulţi dintre dânşii), a prins viaţă în zilele de 6,7 şi 8 Iunie 1996 prin ample şi felurite manifestări omagiale (conferinţe, expoziţii şi slujbe religioase), ţinute în Biblioteca Centrală Pedagogică şi la biserica Sfinţii Apostoli (singurul locaş de cult care mai dăinuie din mânăstirea omonimă de odinioară).

Succesul dobândit l-a încurajat pe Domnul Bratu ca, în fiecare an, de-acum încolo, să organizeze astfel de manifestări culturale, menite să aducă permanent în memoria noastră personalităţi vrednice de preţuire infinită pentru contribuţia inestimabilă pe care au adus-o la resuscitarea sentimentului naţional al Aromânilor şi la înălţarea spiritualităţii româneşti. Ce-a fost în 1996 se poate considera, aşadar, doar un început, alt fel spus ediţia I. Şi, pentrucă omagierea acelor vajnici înaintaşi, care-au răspândit lumina cărţii prin zeci de sate aromâne, făcând un pilduitor apostolat, se va repeta în fiecare an, înseamnă că, în 1997, se va desfăşura a doua ediţie a manifestărilor dedicate Şcolii dela *"Sfinţii Apostoli"*.

Drept care, comitetul de organizare, avându-l în frunte pe admirabilul patriot-unionist Emil Bratu, preşedintele Fundaţiei Cuza-Vodă, îi anunţă, pe această cale, pe toţi cei interesaţi din diaspora română (dacoromâni, macedoromâni, meglenoromâni şi istroromâni) că a II-a ediţie se va desfăşura, între 15 şi 20 Mai 1997, la Liceul Matei Basarab din Bucureşti. Printre cei mulţi care şi-au anunţat deja participarea cu comunicări şi evocări pentru sesiunea adhoc figurează cunoscuţi oameni de cultură precum academicienii Ion Coteanu şi Virgil Cândea. Cei interesaţi sunt rugaţi să-şi anunţe din vreme participarea, luând legătură cu Domnul Emil Bratu la numărul telefonic 01-7.45.31.85.

Cu Dumnezeu înainte spre unirea Românilor de pretutindeni.

DIN ŢARA LUI CAIN

Urmare din pag. 12

nu se sfieşte s'o spună, i-a fost foame deşi a luptat să nu fie răpus de ea, l-au durut loviturile, i-a fost frig şi a tremurat, a ajutat pe alţii şi a fost ajutat la rândul său, şi în aceasta stă marea sa calitate: sinceritatea.

În cuvinte simple îţi evocă un tablou ca acela cu moartea episcopului şi reacţia paznicului *"Capdepisică"*. Cei de care a fost mai apropiat sunt prezentaţi în tot ce au mai bun. Fidelitatea prieteniei este puternică şi respectul pentru cei mai în vârstă creşte când găseşte şi elemente de admiraţie, cum este cazul poetului Robert Cahuleanu, sau şi mai puternica ataşare faţă de distinsul şi elevatul *Maestru*, pe care dacă nu l-a nominalizat îi păstrăm şi noi discreţia.

Cel mai reuşit portret mi se pare însă cel al Preotului Traian Mârza. De mult n'am întâlnit o mărturisire atât de emoţionantă, caldă, plină de dragoste şi respect, un omagiu lipsit de orice subtilităţi artificiale, o evocare a unui părinte, frate şi prieten, pagini dintr'un Mineiu nescris, al unui sfânt necanonizat încă de Biserică, dar prezent pe catapeteazma nezugrăvită a sfinţilor români.

În cele patrusprezece capitole şi Epilog se cuprinde o viaţă deosebită a unui om. În Prolog ne întâlnim cu un *Motto* al jurnalistului american Barret Reston care merită citat: *"Cum să ştiu ce gândesc până nu am citit ce am scris"*, iar un alt Motto poate mai profund în *Epilog* aparţine lui Ion Omescu: *Când n'a rămas nimica de făcut / Atât de mult se poate face încă"*.

În *"Din Ţara lui Cain"* Dumitru Filip îşi circumscrie prima mărturisire a Golgotei personale, dar dela capacitatea sa prolifică şi dela talentul său de eseist, memoralist şi literat aşteptăm şi Lumina de pe muntele Tabor. Atunci vom fi mai apropiaţi de Dean Phillip.

Zahu PANĂ

N.B.: Cartea *"Din Ţara lui Cain"* se poate procura scriind la Dl. Tudor Murgoci, P.O. Rockton, Ontario, L0R 1X0 şi dela *Artimex*: 3555 Don Mills Rd. Unit #6-530, Willodale, Ontario, M2H 3N3. Costul cărţii este de $20.00, plus expediţia. Direct, se poate procura telefonând în New York la: Dl. Liviu Butura, tel.(718)381-9549 şi Dl. Zahu Pană, tel.(914)969-1765; la Los Angeles: Dl. Nicu Popa tel. (310)862-5591; la Montreal: Dl. Nicu Naum, tel.(514)334-2062.

FARA ARMÂNEASCĂ

- UN ROMAN BINE VENIT -

Mihai STERE DERDENA

A prezenta într'un roman-fluviu istoria unui popor din ultima sută de ani, iată o întreprindere de a dreptul temerară şi fără precedent la Aromâni. E un risc colosal pe care şi l-a asumat cu bărbăţie, dar şi cu deplină competenţă, cunoscutul poet şi prozator, publicist şi ctitor de reviste, Hristu Cândroveanu. Era şi cel mai indicat pentru aşa ceva.

Şi iată că a reuşit, dând la iveală, în 1996, o operă masivă în două volume însumând 896 de pagini. Sunt pagini deosebit de dense, de literatură autentică, de cea mai bună calitate, şi bogate, extrem de bogate în fapte şi întâmplări din prea zbuciumata istorie a Românilor din Macedonia.

Romanul, construit în manieră clasică, este alcătuit din şase cărţi (capitole): *Odiseu* (denumirea navei maritime de pasageri cu care au călătorit Aromânii din Codruva, dela Salonic la Constanţa, emigrând din Macedonia în România), *Casa cu coloane, Quo vadis - homo?, Vârcolacii, Războiul şi Potopul* (venirea Ruşilor şi a regimului comunist în România). Există şi epilog.

Titlul general, purtat de roman, este *Marea Serenităţii*. Ştiind că al doilea termen sintagmatic este neologism şi semnifică *"linişte, calm"*, te poţi întreba, de bună seamă, la ce se referă această locuţiune. Eşti tentat să crezi, dacă te mulţumeşti doar cu sensul propriu al primei vorbe din sintagmă, că titlul are în vedere una dintre mările cărora autorul le acordă spaţii largi întru descriere. Însă recitind introducerea, în care eroul Elie Paticina, ajuns, în 1968, când revede Babucul natal, la 40 de ani, începe să depene istoria şi genealogia neamurilor Paticina şi Deagă, *"poveste"* care l-a zămislit pe el însuşi, mi-am dat seama că-i vorba de un titlu metaforic. Astfel, am priceput că se are în vedere starea de linişte deplină pe care o capătă orice individ matur care revine după mulţi ani pe meleagurile copilăriei sale. Domnul Cândroveanu, poet prin excelenţă, nu poate, chiar când scrie proză, să nu apeleze la subtilităţile limbajului poetic, din care iau naştere tropii. În viziunea romancierului-poet, Cadrilaterul, cu osebire zona comunei Babuc, unde dumnealui a văzut lumina zilei (în 5 Februarie 1928), apare ca o mare cu desăvârşire calmă.

Istoria Macedoniei dela sfârşitul veacului trecut (cu dese incursiuni mai adânci), până în 1925 şi, uneori, până după a doua mare conflagraţie, este cercetată cu acribie balzaciană, poate chiar mai amănunţit.

În speţă, această istorie este urmărită mai concret prin prezentarea minuţioasă a neamurilor de fârşeroţi Paticina şi Deagă, dela întemeierea aşezării aromâne Codruva (în realitate Cândrova, localitatea natală a părinţilor şi a bunicilor autorului) până prin 1951-1952, când decedează eroii protagonişti ai cărţii, Tina-Caterina şi Iancu Paticina (asasinat de gardieni, la Canalul din prima variantă).

În a doua jumătate a secolului trecut şi în primii ani ai veacului nostru, conştiinţa naţională a Aromânilor se trezeşte tot mai mult, ca urmare, îndeosebi, a înfiinţării de şcoli româneşti în circa 200 de localităţi din Sudul Dunării. Cu toate că, atât prin număr, cât şi prin ponderea economică, deveniseră cunoscuţi în Europa toată, totuşi Aromânii nu erau recunoscuţi nicăieri, în tot spaţiul balcanic dela Sud de Dunăre, ca etnie aparte, deosebită de Albanezi, de Greci şi de Slavi. Lupta lor pentru emancipare naţională va triumfa, şi în această privinţă, abia în Mai 1905, când sultanul (supranumit *"sângeros"*, dar pentru noi s'a dovedit luminat şi salvator) Abdul Hamid II (1876-1909) a emis o iradea prin care toate comunităţile aromâne sunt recunoscute ca etnie distinctă şi egală în drepturi cu toate celelalte naţionalităţi din Imperiul Otoman. Decretul acesta imperial se dovedi cu adevărat benefic pentru Aromâni măcar că el exacerba numaidecât ura neîmpăcată a creştinilor sârbi, bulgari şi greci. Mai ales Grecii şi Bulgarii fanatizaţi, botezaţi antarţi şi comitagii, vor duce în tot secolul nostru o politică nu numai de încălcare a drepturilor omului împotriva Macedoromânilor şi a Meglenoromânilor, dar şi de lichidare a acestora prin asimilare, deznaţionalizare (desfiinţarea şcolilor, a bisericilor şi a numelor româneşti) şi chiar genocid. Romanul este plin de date ce probează cu prisosinţă etnocidul la care sunt supuşi Românii din Macedonia şi din Meglenia, autorul demonstrând nu doar forţa telentului inepuizabil pe care-l moşteneşte dela mamă, ci şi pasiunea pentru istorie, ieşită din comun, transmisă de tatăl său, calitate ce presupune documentare şi memorie ireproşabile.

Prosperitatea Aromânilor - incluşi, în mare parte, în pomul genealogic al autorului, având ca principale ramificaţii neamul patern Paticina şi neamul matern Deagă - atinge cote alarmante pentru Grecii zavistioşi, îndeosebi după întemeierea mândrei comune aromâne Codruva, în care se afirmă, ca lideri neînfricaţi, celnicul Eanache Deagă şi Hrista Paticina, care, murind prea devreme (răpus de pneumonie galopantă) predă ştafeta strănicului său fiu Iancu Paticina. Acesta şi Tina-Caterina (fiica lui Eanache Deagă) cu care se însoară, devin eroii principali ai romanului.

Atât de mult îi jinduiesc Grecii pe Aromâni încât întreprind tot ce le stă în putinţă - fură, incendiază, omoară - ca să-i înspăimânte şi să-i izgonească din Macedonia, în pofida adevărului istoric că aceea-i ţară tracolatină dintotdeauna. La început, Aromânii nu se intimidează şi nici nu stau cu braţele încrucişate, în rezistenţă pasivă, nonviolentă, atitudine pe care o va propovădui în India Mahatma Gandhi, ci îşi organizează metodic defensiva prin înarmarea celor tineri şi viteji spre a răspunde la violenţă tot prin violenţă, socotind că numai în acest modus vivendi puteau apăra cu succes avutul şi familiile lor. Apoi, văzând că nu-i suficientă, nici eficientă, legitima apărare, au trecut, unii, în ofensivă, luând calea codrului şi devenind armatoli vindicativi, precum celebrul Cola Zdru (care, legat, asistă îngrozit la împuşcarea fiicei sale şi a părinţilor săi) şi Nacu Cepela, întors din Statele Unite ca să-şi răzbune tatăl, ucis de antarţi în Grebena, când era celnic).

Dar Grecii şovini, sprijiniţi moralicește şi materialicește de stat prin intermediul poliţiei şi al armatei, devin tot mai turbulenţi, şi mai agresivi şi mai numeroşi, îndată după 1922. Izgoniţi din Asia Mică, în urma războiului greco-turc din 1919-1922 (câştigat de Turcia), Grecii, în număr impresionant, de ordinul sutelor de mii, se refugiază în Grecia continentală, cu osebire în Tesalia, Epir şi Macedonia, provincii alipite de Elada abia în 1881 (prima) şi 1913, după primul război balcanic (ultimele două).

Invadând Macedonia (ba chiar năpustindu-se ca lăcustele) cu scopul nedisimulat de a o coloniza şi a o stăpâni în chip exclusiv prin purificare etnică, palicarii venetici au intensificat până la paroxism genocidul cultural şi biologic îndreptat contra elementului românesc, autohton şi majoritar, reprezentat de Macedoromâni (Fârşeroţi şi Grămosteni) şi Meglenoromâni. Nemaiputând suporta jugul şi măcelul, Aromânii din Codruva (şi din alte sate căci toţi fraţii noştri din Macedonia şi din Meglenia au avut aceeaşi soartă vitregă) iau, în 1925, hotărârea istorică de a emigra în România. Numai că, ajunşi în Ţară, calvarul refugiului se va perpetua în trei generaţii: Dima Dimeca (tatăl vitreg al lui Iancu Paticina) şi Eanache Deagă (prima generaţie), Iancu şi Tina-Caterina (a doua generaţie), Mihăiţă, Elie, Ionică, Dima şi Maricica (din generaţia a treia).

Autorul, cu mare forţă narativă şi cu uimitoare capacitate descriptivă, însoţeşte grupul de codruveni dezrădăcinaţi pe tot drumul, din Macedonia până în România. Traseul, pentru care s'a optat, nu este cel scurt, pe calea ferată, prin Serbia şi Bulgaria, ci cel mai lung pe care se putea traversa Macedonia aproape toată, dela Vest la Est, până la Săruna (Salonic), în Peninsula Calcidică (întocmai ca în transhumanţa oierilor din fiece an), de unde vaporul Odiseu îi transportă pe calmele mări Egeea şi Marmara până la Istanbul şi, apoi, pe Amarea Laie, agitată de o furtună terifiantă, până la Constanţa.

Sunt aşezaţi în prospera comună durostoreană Babuc, nu departe de Silistra, fiind găzduiţi un timp de gospodarii băştinaşi. Fiecare familie de Aromâni este împroprietărită cu un loc de casă şi cu 10 hectare de teren arabil. În scurtă vreme, un nou sat - botezat General Praporgescu - ţâşneşte miraculos din pământ. Miracolul îl constituie hărnicia, perseverenţa, ambiţia, tenacitatea şi dârzenia acestor Armâni-Fârşeroţi descinşi parcă din albine şi din vulturi. Iancu Paticina întârzie să se mute în casă nouă pentrucă acest bărbat destoinic şi autodidact (fusese şi foarte bun elev la Liceul Comercial din Salonic, pe care însă nu-l isprăvi din pricina decesului surprinzător al tânărului său părinte, Hrista Paticina, pe care-l moşteni şi în îndeletnicirea de cărbunar) se remarcă şi printr'un gust pentru frumos ca la nici unul dintre consăteni, însuşire ce-l îndemnă să-şi dureze o casă cu coloane (aşa se intitulează cartea a doua) de toată frumuseţea şi somptuozitatea.

Fără a abandona ocupaţia ancestrală, oieritul, chiar dacă turmele de acum nu mai cuprindeau oi cu miile ca în Macedonia, ci *"doar"* cu sutele, Românii macedoneni învaţă cu tragere de inimă şi uimitor de repede să cultive cerealele, via, pomii, legumele, florile şi cum să crească păsări de tot felul. Şi, astfel, prosperă, ba se şi înbogăţesc văzând cu ochii, de pe-o zi pe alta. Dar destinul li se împotriveşte din nou.

În vara anului 1940, guvernanţii carlişti - tembeli, corupţi şi trădători - fac din Ţară obiect de scos la mezat sau o vită bună doar de muls şi, apoi, de sfârtecat. Aşa se face că vârcolaci hulpavi de peste trei fruntarii, văzând că nici un foc de armă nu-i opreşte, dau buzna să se înfrupte din trupul ţării noastre sfinte. Şi, ca şi cum n'ar fi fost destul gestul poltron de a ceda Basarabia, Bucovina de Nord, Herţa, Transilvania de Nord şi Dobrogea de Sud (Cadrilaterul), i se oferă vârcolacului din Miazăzi şi schimbul de populaţii, făcându-i pe comitagii, care nici nu visaseră un chilipir atât de mare, să ţopăie de jubilaţie.

Şi, astfel, calvarul pentru Macedoneni se reia prin noi refugii, de aceste dăţi în propria ţară. Se mută foştii codruveni - că numai acestora le dă viaţă autorul, însă istoria-i aceeaşi pentru toţi Aromânii şi Megleniţii imigranţi din România - mai întâi în cătunul ialomiţean Crucea (doar pentru a da răgazul necesar Bulgarilor din judeţele Constanţa şi Tulcea de a-şi evacua casele şi a le ocupa pe cele părăsite de Români în judeţele Caliacra şi Durostor din Cadrilater, apoi în comuna constănţeană Ferdinand I, de unde unii ajung în Ceamurlia de Sus, iar cei mai mulţi în Cerna, ambele localităţi situate în judeţul Tulcea, având între ele o distanţă de peste 60 de kilometri. Îşi rostuiesc şi în aceste aşezări, noi gospodării. Însă guvernanţii - comunişti de data asta- îi obligă să se mute în Banat spre a repopula satele din care Germanii şvabi au fost smulşi şi deportaţi în Siberia. Teribil de scurtă le-a fost şi şederea în comuna bănăţeană Dudeştii Vechi de pe Aranca. Refuzând intrarea în gospodăriile agricole colective (varianta românească a colhozurilor sovietice), ce începuseră a se înfiripa în vara din 1949, şi nearătându-se dornici nici pentru aderarea la Partidul Muncitoresc Român (aşa se numea pe-a atunci Partidul Comunist Român), regimul comunist român, satelit al celui sovietic, îi etichetează pe Aromâni şi pe alţi bănăţeni cu scaun la cap ca titoişti şi, prin urmare, nedemni de încredere în războiul rece, ideologic pe care-l pornise Stalin contra lui Tito. Drept care, în vara anului 1950, codruvenii de altădată sunt ridicaţi de miliţieni cu ce puteau lua în saci şi duşi în vagoane de marfă (câte patru familii într'un vagon) până în Bărăgan, fiind debarcaţi pe câmp, apoi, câteva căruţe ale ţăranilor din comuna călărăşeană Independenţa îi transportă pe alt câmp pustiu. Petrec primele zile şi nopţi în corturi, iar iarna următoare se adăpostesc în colibe şi bordeie (ca în vremea autorului memorialului *"Însemnare a călătoriei mele"*), clădite de dânşii, ca după aceea să-şi înalţe case din chirpici, acoperindu-le cu paie ori cu coceni sau cu stuf, în cel mai bun caz. Aşa apare satul Iezerul, una dintre numeroasele aşezări bărăgănene înjghebate de dislocaţii bănăţeni, fixaţi aici cu domiciliu obligatoriu. După ce vor fi puşi în libertate prin 1955, locul lor va fi preluat, tot ca deoişti, de unii dintre deţinuţii politici, socotiţi de Securitate ca ireeducabili. Vor fi şi aceştia degrevaţi de acest abuz al Securităţii, dar abia în 1964.

Şocurile neîncetate suferite de pe urma fetiţelor decedate la puţină vreme după naştere, de patimele neîncetate îndurate de Iancu Paticina (răpirea de comitagii, captivitatea la comuniştii bulgari clandestini, convertirea la comunism, când încă locuia la profesorul din Babuc, concentrarea pe frontul antibolşevic, prizonieratul la bolşevici, cele două detenţiuni, după alegerile din 1946, fiindcă dorea să reformeze comunismul, a doua la Canalul Dunăre-Marea Neagră, care-i fu şi fatală, murind în iarna 1951-1952) ca şi frigul straşnic al iernii din 1950-1951 o bagă'n mormânt, la doar 47 de ani pe admirabila soţie şi mamă Tina-Caterina. Cu înmormântarea acestei eroine se inaugurează cimitirul din satul Iezeru.

Aceasta-i, în linii mari istoria extrem de zbuciumată a neamurilor de Aromâni-Fârşeroţi Paticina şi Deagă, narată de autor cu un meşteşug întâlnit doar în operele marilor noştri povestitori şi romancieri Ion Creangă, Mihai Sadoveanu şi Liviu Rebreanu. Sunt stăpânite la cel mai înalt nivel artistic şi celelalte moduri de expunere - descrierea, monologul şi dialogul - îndeosebi acesta din urmă, ceea ce ne îndeamnă să ne întrebăm cum de nu s'a încumetat acest mare sciitor să abordeze şi genul dramatic sau poate că deja lucrează la vreo piesă de teatru, dacă nu cumva a şi încredinţat-o tiparului. O bună parte a cărţii este alcătuită din dialoguri care se ivesc în chipul cel mai natural posibil. Sunt atât de vii încât crezi tot timpul că personajele se mişcă şi vorbesc aievea. Caracterul de cronică vie, cinematografică sporeşte considerabil şi prin punerea în circulaţie a multor termeni din graiul aromân (maie, papu, lali, tetă, pită, pităroane etc.) şi a unor vocabule bulgăreşti (bai, bulca etc). Este momentul să arătăm că nu doar populaţia băştinaşă din Babuc, ci şi cea din celelalte comune dobrogene colonizate cu Macedoromâni, au învăţat la perfecţie graiul aromân.

În cele două volume masive se regăsesc trăsăturile cătorva dintre principalele tipuri de roman: social, istoric şi psihologic. Predomină, desigur, caracteristicile romanului istoric şi politic (social). Din păcate, eroii Domnului Cândroveanu nu făuresc istoria (o, de-ar fi făurit-o, Macedonia ar fi avut soarta meritată încă din antichitate, iar România Mare n'ar fi fost ţândări făcută în 1940, vara!), ci doar o trăiesc neputincioşi în momentele ei cele mai tragice pentru prea încercatul nostru popor din Nordul şi Sudul Dunării.

Continuare în pag. 16

"O FORŢĂ EFICIENTĂ DE MENŢINERE A DEMNITĂŢII NAŢIONALE"

Dialog cu savantul şi scriitorul Grigore BOSTAN asupra stării literaturii contemporane româneşti din Nordul Bucovinei

- Domule Grigore Bostan, sunteţi şeful Catedrei de Filologie Română şi Clasică a Universităţii din Cernăuţi, membru de onoare al Academiei Române şi membru al Academiei Şcolii Superioare din Ucraina, profesor de literatură română, membru al Uniunilor Scriitorilor din Ucraina, România, Republica Moldova şi al Societăţii Scriitorilor Bucovineni. Prin urmare - şi persoana cea mai indicată de a prezenta starea literaturii româneşti din Nordul Bucovinei la ora actuală. Să începem cu înfiriparea ei, după "golul" de mai lungă durată de după război.

- Aş zice să începem cu tradiţiile scrisului nostru pe acest pământ strămoşesc, tradiţii ce pot fi urmărite pe parcurs de multe secole. Încă din evul mediu moldovenesc ţinutul Cernăuţilor contribuie în cel mai înalt grad la propăşirea ţării. Originar din Ţara Şipeniţului a fost cronicarul Miron Costin; la Boian se mai păstrează urmele de nobleţe ale altui mare cronicar, Ion Neculce, proprietarul acestor locuri în prima jumătate a secolului al XVIII-lea. După raptul hasburgic dela 1775, Bucovina continuă să rămână o parte indisolubilă a patrimoniului spritual românesc. Literatura devine o modalitate şi o forţă eficientă de menţinere a identităţii naţionale. Fidel tradiţiilor populare inestimabile, ale marilor dascăli V. Alecsandri, M. Eminescu, I. Creangă, G. Coşbus, O. Goga, apoi L. Blaga ş.a., scrisul nostru în Nordul Bucovinei a evoluat în permanenţă pe parcursul sec.XIX şi în patru decenii ale sec.XX, cunoscând la răscruce de veacuri, şi mai cu seamă în anii 20-30, momente de vârf (Bunăoară, proza lui Ion Grămadă), de nebănuită intensitate şi varietate stilistică, de *"înflorescenţă lirică"* (Perpessicius). Marele grup al *"Iconarilor"* în frunte cu Mircea Străinul, Iulian Vesper, Traian Chelariu, Ion şi Neculai Roşca, Vasile Posteucă şi alţii a dat curs liber poeziei moderne, a descătuşat verbul matern după aproape un secol şi jumătate de climat cultural stânjenitor.

După al Doilea Război Mondial urmează ani grei sau, mai bine zis, decenii sumbre de reîncătuşare mult mai feroce decât până la Marea Unire din 1918 a cuvântului românesc la Nord-Est de Carpaţi. Intervine un *"vacuum"* cauzat de o bruscă întrerupere a *"mişcării literelor"* (vorba pământeanului nostru, B.P. Haşdeu), a tradiţiilor culturale naţionale. Floarea intelectualităţii româneşti de aici (printre care şi toţi scriitorii) a trecut cu traiul în România; generaţia tânără, firavă şi lipsită de sprijin, a reuşit să se impună ca forţă creativă, rezistentă în faţa avalanşelor de intervenţii străine de spiritul românesc, abia spre finele anilor 50 - începutul anilor 60 (în perioada aşa-numitului *"dezgheţ hruşciovist"*). Prin 1958 se înfiripă un mic cenaclu literar al tinerilor poeţi din Cernăuţi condus de Vasile Levitchi (n. în 1921 la Carapciu pe Siret), unicul pe atunci Român din Nordul Bucovinei care se afla în ajunul apariţiei primei sale plachete de versuri (editată în 1959 la Chişinău). În cadrul cenaclului (îi ziceau *"reuniune literară"*) au început să se grupeze condeieri de diferite vârste: din aceeaşi generaţie cu V. Levitchi - Ion Gainiceru, Alexandru Burlă, criticul şi istoricul literar Alexandru Sadovnic, Viorica Chibac-Cuciureanu; mai tineri - Dumitru Grinciuc, Ilie Damaschin, Ion Bejenaru, Ion Chilaru; foarte tineri, cum era pe atunci interlocutorul Dumneavoastră, apoi Ion Gheorghiţă, Mircea Lutic, mult regretatul Ilie Motrescu ş.a. în unicul (pe atunci) ziar al Românilor din regiunea Cernăuţi, *"Bucovina Sovietică"* (din 1967 - *"Zorile Bucovinei"*) care dubla (se traducea) aproape integral ziarul ucrainean cu acelaşi titlu (până la 1967) începe să apară grupaje de versuri şi pagini literare (redactori: Vasile Levitchi, Ion Chilaru). Dar debuturile editoriale întârziau.

- A venit apoi o întreagă pleiadă de tineri talentaţi. Mă refer la anii 70-80. Ce a favorizat apariţia lor?

- Într'adevăr, deceniile la care vă referiţi au adus cu sine o efervescenţă literară deosebită în Nordul Bucovinei. Se afirmă prin diverse maniere de creaţie, prin colorit stilistic distinct poeţii Arcadie Suceveanu, Ilie T. Zegrea, Vasile Tărâţeanu, Simion Gociu, Dumitru Covalciuc (şi ca prozator), Ştefan Hostiuc, Elena Mariţa (Sajin) ş.a. Se încearcă nu numai o sincronizare cu tradiţii naţionale clasice, dar şi cu valorile cele mai originale ale scrisului românesc din sec. XX (Ion Barbu, Lucian Blaga), mai cu seamă cu cele contemporane (Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ioan Alexandru, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Mircea Cărtărescu, Grigore Vieru, Liviu Damian, Nicolae Dabija ş.a.). În anii 70-80 - începutul anilor 90 se restrânge considerabil sfera influenţelor directe; sunt valorificate, asimilate în mod selectiv, *"creator"* unele concepte estetice şi modalităţi de expresie moderne şi postmoderne.

Vorbind de vibraţia literelor româneşti din Nordul Bucovinei, în cele două decenii nu putem trece cu vederea realizările multiple în domeniul traducerii din literatura universală, rusă, ucraineană (Vasile Levitchi, Mircea Lutic, Grigore Crigan, Ion Creţu, Zinovia Peniuc ş.a.).

Ce a favorizat apariţia tinerelor talente şi mutaţia valorică în scrierile poeţilor veniţi în literatura bucovineană mai înainte? Principala premisă este, desigur, cea de ordin intern. Izvoarele spiritualităţii noastre, tăinuite în străfundul rocilor, nu puteau să nu răbufnească, să nu iasă din nou la lumină - mai devreme sau mai târziu... Timp de vreo trei decenii au fost acumulate forţe intelectuale noi (în pofida atâtor opreliştii!), capabile să aducă recolte pe ogorul literelor noastre de aici. În toiul *"jocurilor de-a democraţia"* au fost create şi unele organisme culturale (deşi foarte puţine): o secţie minusculă de limbă română (pe atunci *"moldovenească"*) la Universitate (cu prima promoţie în 1959), alta - la Liceul pedagogic din Cernăuţi; aveam pe atunci şi o librărie cu un compartimernt destul de mare de carte românească, care ne-a mai deschis ochii asupra valorilor autentice ale literaturii naţionale şi universale, a cultivat gustul sau aşa-numita *"plăcere a cititului"* şi apoi a scrisului; s'a inaugurat o filială a editurii *"Carpaţi"*, s'au înfiripat unele contacte cu scriitorii din Moldova şi întrucâtva cu cei din România.

Anticipând alte întrebări, voi remarca faptul că acum avem o mică librărie *"Luceafărul"*, din care lipsesc cărţile româneşti. Nu ne mai putem abona, ca înainte, la periodice din România şi Republica Moldova. (Pe lângă toate, se mai adaugă banul (valuta) care-şi are şi el frontierele sale!...)

- Cunoaştem, Domnule profesor, modestia care îl caracterizează pe poetul Grigore Bostan, şi totuşi Vă rugăm să ne spuneţi ce aţi reuşit personal în plan poetic, asupra celor ce lucraţi în prezent. Din unele surse am aflat că aveţi ceva în curs de apariţie în Banat, la Timişoara.

- Un scriitor n'ar prea trebui să vorbească despre sine dacă, desigur, îi sunt *"grăitoare"* cărţile. Dar, fiind întrebat, voi răspunde totuşi foarte scurt (cu toată modestia care ne cam dăunează în ultimul timp!). Am debutat încă prin 1960 în săptămânalul *"Cultura"* din Chişinău, editorial însă - foarte târziu, în 1982, ceea ce m'a scutit de necesitatea de a scrie mai multe versuri ocazionale, în *"spiritul vremii"* de atunci, versuri fără de care nu putea să apară vreo carte. Acum mă aflu în preajma celui de-al cincilea volum, acesta urmând să apară în România, şi anume la Timişoara, cu prefaţă de academicianul Eugen Simion, vicepreşedinte al Academiei Române şi critic literar de mare prestigiu. Câteodată e mai lesne să ai de-a face cu exegeţi mai versaţi... Cred că merită să fie trecută în revistă şi antologia *"Literatura română din Bucovina"* (Cernăuţi, 1995), alcătuită şi prefaţată de noi (în colaborare cu Lora Bostan), în care sunt prezentaţi (prin schiţe biografice, selecţie de texte) peste 60 de scriitori din Bucovina - carte ce relevă permanenţele scrisului nostru din această zonă pe parcurs de două secole (XIX-XX). Despre unele manuscrise poate încă nu e cazul să vorbesc...

- Ce ne puteţi spune despre situaţia de astăzi a scriitorilor bucovneni, când în Ucraina nu există nici o editură de stat la care ar putea scoate cărţi autorii români în limba maternă?

- Aceasta, spre regret, e realitatea de azi. Până prin 1990 a existat cel puţin o filială a Editurii *"Carpaţi"* din Ujgorod (despre care am amintit mai sus), ce, de bine de rău, publica anual câte vreo două cărţi ale literaţilor români din regiunea Cernăuţi. Acum au apărut multe edituri particulare, semiparticulare etc. inaccesibile scriitorilor noştri care nu dispun de sumele enorme necesare pentru a-şi putea edita cărţile. Manuscrisele aşteaptă timpuri mai bune... Din când în când - foarte rar - mai apare câte ceva în Moldova, România. Dar foarte puţine exemplare din aceste extrem de puţine cărţi ajung până la cititorul bucovinean.

- Cu toate acestea, procesul literar continuă. În ultimul timp se observă chiar o activitate a talentelor literare, au luat naştere mai multe cercuri, cenacluri, a avut loc primul festival regional al poeziei, anul acesta se va ţine al doilea. Ziarele cernăuţene publică pagini literare, cicluri de versuri. Aceasta însă e departe de a salva situaţia...

- Adevărat, viaţa literară a Românilor bucovineni continuă. Am zice chiar cu o anumită perseverenţă, cu îndârjire şi *"îndărătnicie"*. În pofida crizei economice şi de altă natură... Familiarizarea tineretului, elevilor, studenţilor cu scrisul românesc de azi în urma adoptării (în Nordul Bucovinei) a noilor programe de studii liceale şi universitare, programe ce cuprind întreg patrimonul cultural-literar al Românilor, a avut drept consecinţă o înviorare a literelor noastre. Prin şcoli de cultură generală, licee, gimnazii au început să se constituie mici laboratoare de creaţie (cercuri). La Universitate a luat fiinţă un cenaclu literar ce poartă numele ilustrului predecesor bucovinean Mircea Străinul. Anul trecut Catedra de Filologie Română şi Clasică, în colaborare cu Societatea pentru Cultură Românească *"Mihai Eminescu"*, a oprganizat primul, festival-concurs regional de poezie. În coloanele periodicelor din Bucovina, România, Moldova au debutat câţiva tineri înzestraţi cu harul scrisului: Nicolae Şapcă, Rodica Ursuleac, Dumitru Mintencu, Lia Popov, Doina Bojescu, Liviu Rusu, Gheorghe Ungureanu ş.a. Sperăm că în viitorul apropiat vom avea, în fine, şi o proză mai solidă şi mai variată decât în anii precedenţi. Desigur, dacă manuscrisele vor lua calea tiparului.

- Rămânem, totuşi, optimişti. Ucraina, care declară sus şi tare drepturi egale pentru toate naţionalităţile ce locuiesc aici, odată şi odată, sperăm, va rezolva şi problema literaturii etnicilor români, va crea posibilităţi pentru dezvoltarea ei.

- Reluând întrebarea precedentă, vreau să subliniez că situaţia urmează să fie salvată de noi, etnicii români. Doar ne-am convins cât de lungă e calea dela declaraţii *"sus şi tare"* până la fapte concrete. Vă pot aduce şi un exemplu elocvent. Volumul de *"Literatura română din Bucovina"* a fost solicitat *"cu grijă părintească"* acum cinci ani de către Inspectoratul regional, în calitate de manual şcolar. Însă manuscrisul recenzat, recomandat, admis de către Ministerul Învăţământului s'a reţinut la Editura didactică din Ucraina (filiala din Cernăuţi) un *"cincinal"* întreg. Până la urmă l-am multiplicat tot noi, autorii, într'un tiraj mai redus (variantă de bibliotecă). Mai avem şi alte exemple de acest gen - manuscrisele *"îmbătrânite"*, dar nu şi învechite, ale lui Ilie T. Zegrea, Simion Gociu, Dumitru Covalciuc, Ilie Motrescu, Vasile Bâcu, Mircea Lutic, Grigore Crigan, Elena Mariţa, Domnica Gireadă ş.a., ş.a. Nu mai vorbesc de faptul că merită să fie reeditaţi (sau editaţi pentru prima oară) zeci de scriitori bucovineni din epocile trecute.

Să sperăm că Ucraina va rezolva cândva problema editurii noastre, dar - am mai spus-o şi cu alte ocazii - să nu aşteptăm până când (în Ucraina) se vor crea *"condiţii economice favorabile"*, ci noi înşine să punem pe roate o editură a Societăţii *"Mihai Eminescu"*. Şi nu numai o editură. Trebue să avem un Centru cultural cu o bibliotecă, o sală de lectură cu periodice din România, Republica Moldova, regiunea Cernăuţi, o librărie, o tipografie; să scoatem măcar de două ori pe an o revistă literară şi ştiinţifică solidă, fiind ajutaţi de Societatea Scriitorilor Bucovineni. Cred că putem în acest sens beneficia şi de ajutorul Românieі (utilaj poligrafic, hârtie etc.) Avem în vedere Consiliul în Probemele Românilor de Pretutindeni. Trebue să acţionăm cu mai multă perseverenţă şi insistenţă de ambele părţi ale Carpaţilor, altminteri vom *"pierde trenul"*... Poate cineva anume aceasta ne-o doreşte, de aceea nu se prea grăbeşte să creeze posibilităţi pentru dezvoltarea culturii noastre.

Dar, mai presus de toate, - să avem cu ce ieşi în lume. Vorba veche de bun îndemn a lui Ion Heliade Rădulescu: *"Scrieţi, băieţi, numai scrieţi!"*.

- Domnule profesor, vă mulţumesc pentru convorbire.

A consemnat:

Ion CREŢU
Cernăuţi

MAREA SERENITĂŢII

Urmare din pag. 15

Priceperea psihologică a autorului se vădeşte în introspecţie, când se referă la copleşitoarea personalitate a lui Iancu Paticina (scrupulos, dar după îndelungată abstinenţă, se lasă sedus de unele femei ispititoare) şi, mai ales în sondarea misteriosului suflet femeiesc (enigmatice par, cumva, Xenia, Olena, aceasta, mai cu seamă, deoarece, deşi-i plină de viaţă şi trăieşte fără să-şi facă vreun scrupul moral, se sinucide, totuşi, îndată după căsătorie, Ana, Luşa, Liuba, poate şi Nastasia, dar în nici un caz Tina-Caterina, maia Tomaida, Lina Deciu şi mai toate Armâncele din vremea aceea, femei curate ca lacrima, fără gânduri ascunse, blânde şi supuse, îndeosebi prima din a doua serie).

Uriaş ne apare harul de artist desăvârşit al autorului şi în duiumul de pagini, în care suntem introduşi în universul înfantil, asistând, uimiţi şi încântaţi, la puzderia de pozne făcute de oameni la vârsta candorii, mai cu seamă de Mihăiţă, de Ilieş, dar şi de numeroşi alţi copii babucceni şi praporgeşteni, deosebit de inventivi în fel de fel de jocuri năstrujnice.

Romanul este doldora de întâmplări şi fapte reale. Iar personajele ce participă la această vie frescă socială impresionează nu numai prin vivacitate, ci şi prin număr. Când acţiunea romanului ajunge la Babuc şi la Praporgescu, întreaga suflare omenească a celor două sate vecine ia parte la ea. De altminteri, în această fază urcă pe scena vieţii şi îşi joacă rolurile cu aplomb Mihăiţă şi Ilieş, autori ai atâtor trăsnăi şi ghiduşii, pline de amuzament, încât nu-i chip a le înşira aici.

Nu lipsesc din roman bătăile, accidentul mortal al unui căutător de aur, iubirea patimaşă, pricinuitoare de omor, sinuciderea fără noimă, vorbirea în somn, negocierea preţului unei lulele, scene din viaţa armatolilor, păcălirea unui urs, execuţiile sumare, practicate de partizanii bolşevici, falsificarea alegerilor parlamentare din 19 Noembrie 1946 (alegeri *"câştigate"* de comuniştі în proporţie de 79 % în satul Cerna şi de 79,86 % pe ţară), reflecţiile judicioase asupra morţii şi a zădărniciei vieţii, emise de câteva personaje, la loc de frunte situându-se cele ale profesorului-director Petăr Stancev. Toate acestea, precum şi numeroase alte fapte de viaţă, de trăiri autentice, sunt prezentate în pagini antologice, de rară frumuseţe şi realizare artistică.

Rămân memorabile nenumărate personaje, îndeosebi Hrista, Iancu şi Tina-Caterina Paticina, Eanache şi Tomaida Deagă, Cola Zdru, Traina şi Lina Deciu,

Continuare în pag. 18

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihai Eminescu*

ROMÂNISMUL BUCOVINEI

- XIV -

Nicolae LUPAN

Rolul călugărului Daniil Vlahovici în redeşteptarea ortodoxismului a fost apreciat la justa lui valoare în toate păturile sociale ale ţinutului înstrăinat. În primul rând faptul, că până a fi găsit profesorii respectivi, el era acela care preda toate obiectele cerute de program. Şi le preda numai în limba română! Era un merit pe care nu i-l puteau contesta nici chiar intelectualii cei mai admirativi ai politicii de *"civilizare"* împărătească a Arboroasei.

De aceea, când a fost să moară Dosoftei Cherescul, la propunerea episcopului, Vlahovici, fu numit prin decret împărătesc, la 23 Aprilie 1789, episcop al Bucovinei. Şi imediat după numirea sa în acest înalt post, ţinând cont de venirea cu nemiluita a Rutenilor la Cernăuţi şi Vijniţa, Vlahovici mută seminarul teologic dela Suceava la Cernăuţi unde, cu încă doi profesori numiţi de el, rămase în fruntea seminarului până la 1804! Acel modest număr de 7 seminarişti cu care îşi începu Vlahovici cariera pedagogică ajunsese la 141 de viitori preoţi! Şi toţi Români. Iar printre ei - 31 de bursieri ai *"fondului religionar"*.

Acest bun Român de origine sârbă, cum s'a dovedit a fi Daniil Vlahovici, prezentă curţii dela Viena un dosar prin care cerea ca, pe baza şcolii lui teologice, să se deschidă o şcoală superioară de învăţământ creştinesc la care să fie primiţi absolvenţi ai gimnaziilor şi ai seminarului teologic pe care il conducea cu adevărat talent ani şi ani în şir. Vârsta înaintată însă nu i-a permis să-şi vadă visul împlinit.

Propunerea sa a fost realizată abia în anul 1827. Astfel, apăru la Cernăuţi acel prestigios Institut Teologic, în cadrul căruia îşi continuă activitatea şi seminarul cu acelaşi nume. O adevărată *"fabrică de popi"*, cum se exprimau în sensul bun al enunţării unii intelectuali. Era privit pozitiv şi faptul că cei care porneau pe calea preoţiei, mai ales feciorii de oameni nevoiaşi, puteau locui la internat până la hirotonisire. Faima institutului, devenită cu timpul facultate de teologie, se datora şi faptului că avea pedagogi şi supraveghetori profesori cu studii teologice superioare făcute la Viena şi Praga.

Un singur neajuns i se putea găsi institutului. Acela că toate obiectele de învăţământ erau predate în limba latină. Un neajuns subliniat în presă şi prin predici de către episcopul Eugen Hacman. Au trecut însă mulţi ani până când autorităţile vieneze şi-au dat asentimentul, la 1848, ca latina să rămână doar *"obiect de studiu"*. Aşadar, totul începu să fie predat în limba băştinaşilor. Şi, deci, cu caractere latine. În ciuda Galiţienilor care *"preferau... cirilica"*.

Mai apoi, urmând pilda predecesorului său, Eugen Hacman ceru şi obţinu ca pe baza institutului de teologie să fie înfiinţată Universitatea din Cernăuţi. Universitate cu patru facultăţi dintre cele mai clasice: Facultatea de Teologie, Facultatea de Litere şi Filosofie, Facultatea Juridică (de Drept) şi Facultatea de Medicină. Aceasta din urmă n'a fost deschisă niciodată în cadrul universităţii cernăuţene. Primele trei însă au funcţionat cu mult succes dela 1875 până la 1944, când în Nordul Bucovinei s'au instalat cu forţa armată Ucrainenii şi Ruşii!

Un lucru ar trebui să rămână încondeiat peste veacuri, acela că graţie Episcopatului Bucovinei şi mărinimiei fondului său religionar, timida şcoală de teologie a lui Daniil Vlahovici deveni prodigioasa Universitate din Cernăuţi, care în mai puţin de trei sferturi de secol de învăţământ românesc a dat neamului nostru întreg mii de teologi, filosofi, oameni de litere şi avocaţi. Ca să nu mai vorbim de profesorii ei cu renume naţional, cum a fost Ion Sbiera, Ion Nistor şi atâţia alţii cu neîntrecute scrieri de popularizarea românească întru combaterea dezmăţului de colonizare şi asimilare a Românului bucovinean.

Un românism bucovinean, deci, devenit o oază spirituală şi pentru Nordul Basarabiei. Mai ales după cotropirea acestuia dela 1812 de către Rusia. Acea Rusie care, cum se plângea Constantin Stamati-Ciurea, n'a îngăduit existenţa nici unei tipografii româneşti pe tot cuprinsul ţinutului dintre Prut şi Nistru. Ţinut ce în mod arbitrar şi deliberat era completamente rupt de Vechiul Regat.

Nu întâmplător dar autorul povestirii *"Floricica Codrului"* scria cu multă amărăciune: *"Abia după încuscrirea mea cu mitropolitul Bucovinei Sivestru Morariu mi s'a oferit posibilitatea de a tipări o parte din manuscrisele mele în limba mea maternă, limba română..."* Şi mai avu o bucurie exilatul dela Caracuşenii Vechi. Aceea ca prima notiţă critică privind opera sa literară i-o făcea de asemeni un bucovinean, pe nume Mihail Teliman, care scria în ziarul *Patria* dela începutul anului 1887: *"Stând în legătura cu însuşi fundamentul neamului românesc din Basarabia, operele lui sunt în acelaşi timp de o originalitate nepătată şi cristalizează în ele toate gândurile nobile ale unui suflet de Român"*.

Şi a mai impresionat-o ceva la Cernăuţi pe acea *"Victimă a Veacului"* - Constantin Stamati-Ciurea. Spusele preotului Constantin Morariu dela Sfânta Paraschiva din Cernăuţi: *"Nu uitaţi, fraţilor Români, că noi ne aflăm în Bucovina de 1786 de ani, şi că prin o mie de ani de lupte cu toate popoarele sălbatice nu ne-am stâns. Eară în suta de ani şi ceva de pe urmă tare ne-am măcinat, pentrucă nu ne-a păsat de şcoală, şcoala noastră românească..."*

(Va urma)

O PUNERE LA PUNCT

Astăzi, când în fruntea Ţării Româneşti se află, deja de trei luni, oameni pe care Românii cei mulţi îi aşteptau de 50 ani, vreau să cred că de aci înainte nu numai *"Pro Basarabia şi Bucovina"* Mondială trebue să opteze pentru Reîntregirea României, ci şi guvernul, şi parlamentul, şi preşedinţia.

Chiar dacă, să zicem, din considerente de strategie şi tactică electorală, candidatul Emil Constantinescu n'a făcut în *"decalogul"* său prezidenţial nici măcar aluzie la reîntregirea teritorială şi spirituală a Neamului din care se trage.

Cu toate astea, noi cei dela *"Pro Basarabia şi Bucovina"*, cu peste o sută de mii de membri în 25 de ţări, suntem gata oricând să transmitem ştafeta acţiunilor de reîntregire noului minister de externe.

Deocamdată însă, constat cu stupefacţie atitudinea lui Adrian Severin care, în loc să afirme deschis dreptul nostru istoric asupra teritoriilor româneşti ocupate cu forţa armată de către Ruşi la 1940 şi 1944, a şi început, după exemplul celuilalt Adrian, să se târguiască în faţa Comisiei de politică externă a Parlamentului, îndrugând că, chipurile, *"nu ne putem integra în NATO dacă nu avem relaţii bune cu ţările vecine"*, că *"punerea în discuţie a frontierelor riscă să izoleze România"*, că *"nu putem rămâne o zonă tampon între două frontiere ostile"* şi alte naivităţi iliesciene.

Însăşi unul dintre vicepreşedinţii Comisiei, pe nume Ion Raţiu, a *"îndrăznit"* să-l întrebe pe proaspătul Ministru de Externe ce atitudine va lua *"în insula Şerpilor care a aparţinut României şi dacă va semna tratatul cu Ucraina"*?

Să nu cunoască noul guvern al României şi amintitul vicepreşedinte al amintitei Comisii răspunsul categoric şi plin de demnitate românească al lui Ioan Raţiu dela procesul Memorandumului din 1894: *"Existenţa unui popor nu se discută, domnilor"*!?...

Nicolae LUPAN

FRANCES OCNEANU

Membru de Onoare şi Decan de vârstă a "Pro Basarabiei şi Bucovinei" Mondiale

90

Americancă prin naştere, Doamna Ocneanu, cum îi zic cu veneraţie toţi cei ce o cunosc, vorbeşte o română de-ai crede că nici nu s'a urnit vreodată din Sebeş-Alba de unde i-au plecat părinţii în lumea largă la început de secol XX.

Eram patru: Părintele Gheorghe Naghi, Marta Lupan, purtători de cuvânt pentru Nordul Californiei, soţia mea şi eu. Venisem, cale de o sută de mile, s'o vedem şi să-i dorim tot ce-şi doreşte la vârsta pe care a rotunjit-o. Ne-a arătat casa, *"devenită mare"*, unde a fost fericită, cum zicea Dumneaei, împreună cu mult regretatul ei soţ, fost director la Şcoala Militară din Montrey. Ne-a tratat cu băuturi răcoritoare, întrebându-ne dacă n'am vrea şi câte o prăjitură.

Apoi, ne-a purtat îndelung şi cu multă bunăvoinţă prin Carmelul lui Clint Eastwood - primarul de pe această coastă de Pacific unde-şi poartă cu multă demnitate bătrâneţea. Un oraş-parc, plin de buticuri şi căsuţe-bijuterii ascunse printre copaci şi pomi doldora de fructe exotice la începput de an 1997!

La plecare ne-a umplut o *"traistă"* cu nuci sunătoare de California, zicându-ne să mai dăm pe la ea. Erau clipe de neuitat în a căror fugă ne-am dat seama că telefonul şi uşa ospitalierei noastre gazde nu-i prea stau...

LA MULŢI ANI, DOMNĂ OCNEANU!

N.L

LA NISTRU LA MĂRGIOARĂ...

O foaie rătăcită, îngălbenită şi roasă de vremuri, ajunsă peste mări şi ţări, la Montreal! Una singură, indicând paginile 181 şi 182. O foaie dintr'un dicţionar sorocean, al cărui *"proprietar a venit aici prin 1900"*, cum notează pe un petic de hârtie, la 6 Iunie 1985, Gelu Cristescu din capitala Quebecului.

Proprietar pe care *"pământul american nu l-a îngropat între timp în ţărină prăfuită"*. O carte din care nepotul Eroului şi Martirului Alexadru Cristescu a *"apucat câteva file şi iată cercul se închide iar foaia galbenă ajunge, în sfârşit... acasă"*!

Un petic de hârtie pe care Gelu îl trimite la Bucureşti lui taică-său, Petre Cristescu, prin a cărui bunăvoinţă mi-a şi parvenit la Paris. Un mesaj de peste ani şi ani ce se încheie cu această maximă sorocească: *"Facerea în grabă, / Nu-i nici de-o treabă"*.

Iată de ce, la rându-mi, imortalizez această ştafetă seculară în *Cuvântul Românesc* care, din câte ştiu, se citeşte cu nesaţ şi la Soroca. Soroca a cărei cetate stă de veacuri cu gurile-i de foc spre Răsăritul rusesc. Un Răsărit blestemat ce, în loc de *"lucoare"*, cum a avut nesăbuinţa să ne-o spună cronicarul, ne aduce doar colonizare şi asimilare!

Voi desprinde din aceste două pagini ale amintitului dicţionar explicativ doar cuvintele: *"mănânţel - mărunţel; făinină - făinină, fărină; obliceri - obiceiu; a rătui - a întoarce; Nestru - Nistru"* şi o strofă cu subînţeles camuflat: *"Of, of inimă de ciof, / Cap de buhace (buhă), / Poftim moarte 'ncoace"*.

La Nistru la mărgioară unde Rusul ne omoară!...

N.L.

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA" MONDIALĂ

mulţumeşte compatrioţilor new yorkezi Grigore CARAZA, Constantin VASILIU, Viorel GALAN, Mircea COCORÁSCU, Marius CESLIN, Aurel VLAD, Traian ANDREESCU, Nadia BELCEA, Viorel CHIRILĂ şi Sorin NAOUM pentru bunăvoinţa de a contribui cu generozitate la eternizarea Memoriei Mareşalului Ion Antonescu: Crucea-Monument deja înălţată pe locul execuţiei dela Jilava; înhumurarea la Cimitirul *"Iancu Nou"* din Bucureşti a unei urne cu pământ de pe locul execuţiei alături de osemintele Mariei Mareşal Antonescu; editarea unui volum monografic care să-i cuprindă şi pe cei trei discipoli ai săi martirizaţi împreun cu el: Mihai Antonescu, Gheorghe Alexianu, Constantin (Piki) Vasiliu; colocvii, parastase şi pelerinaje anuale la Crucea-Monument; asfaltarea unei alei cu arbuşti spre locul execuţiei etc.

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

1856 - 1947

-XIV-

Prof. Nicolae CIACHIR

Arestarea dar mai ales predarea mareşalului Antonescu, dezertorului Bodnăraş, a fost un act atât de josnic care cu greu se poate găsi echivalentul în dicţionarul limbii române. Predarea Comandantului armatei române, în timp de război inamicului, n'are precedent în istoria poporului român, căci Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu şi Tudor Vladimirescu au fost asasinaţi de către străini. *"Generalul Antonescu, s'a dovedit a fi un oştean fidel Coroanei, un apărător al acesteia. Drept răsplată, avea să fie martirizat de cel căruia îi aşezase coroana pe cap"* (Iosif Constantin Drăgan, *Istoria Românilor, Buc. 1994, p.243*).

După ce regele a anunţat că s'a încheiat armistiţiul, România a continuat să fie tratată ca ţară învinsă şi ocupată de trupele sovietice, care fără să ţină seama de proclamaţia regală, considerându-se în stare de război, au luat în continuare zeci de mii de prizonieri. *"Regele* - conchide Drăgan - *nu a înţeles că luptă împotriva coroanei regale, că predă ţara pe mâna unor oameni care il vor înlătura din scaun"* (p.272).

În sfârşit, la 5 dimineaţa, în ziua de 12 Septembrie 1944, a fost iscălită Convenţia de armistiţiu la Moscova. Din partea României, documentul era semnat de către Lucreţiu Pătrăşcanu, generalul Dumitru Dămăceanu, Barbu Ştirbey şi Gheorghe Pop, iar din însărcinarea guvernelor USA, Marii Britanii şi URSS, de către mareşalul Rodion Malinovski. Documentul cuprinde 20 articole, un protocol şi 6 anexe *(Monitorul Oficial din 14 Noembrie 1944)*. Clauzele erau deosebit de grele: despăgubiri în valoare de 300.000.000 de dolari, plătibili în decurs de 6 ani şi în mărfuri (produse petrolifere, cereale, material lemnos, vase maritime şi fluviale, maşini etc.), să participe cu cel puţin 12 divizii în lupta împotriva Germaniei. Deşi toţi prizonierii sovietici şi aliaţi trebuiau predaţi imediat, în acelaşi timp circa 130.000 de Români făcuţi prizonieri după 23 August 1944, luau drumul Siberiei, unii reîntorcându-se în ţară după mai bine de 10 ani de prizonierat şi lagăre sovietice.

Din stenogramele şedinţelor Consilului de Miniştri din 15 şi 16 Septembrie 1944, în cadrul cărora s'au discutat condiţiile iscălirii Convenţiei de armistiţiu, reiese că singurul Iuliu Maniu a avut curajul să ridice problema Basarabiei: *"În acest armistiţiu se vorbeşte de Germani, Unguri, Evrei şi de multe alte lucruri, dar nu se vorbeşte de un lucru esenţial pentru noi, ce se întâmplă în Basarabia cu Românii noştri de acolo"*.

În timp ce comuniştii luau puterea cu sprijinul Armatei Roşii de ocupaţie, Sovieticii, sub pavăza Comisiei Aliate de Control, de fapt o Comisie sovietică, în care Anglo-Americanii erau simpli figuranţi, prin abuzuri şi jafuri, transportau bogăţiile ţării în Rusia, dictau în toate problemele politice, militare, economice sau de orice natură ale statului român. Dacă Molotov declara în 1944 că guvernul sovietic nu se va amesteca în organizarea internă a României, Stalin, tot în 1944, îi declara lui Tito că *"acest război nu este ca cele din trecut. Cine ocupă un teritoriu îşi impune propriul său sistem social"*.

Ruşilor le era frică de ofiţerii şi subofiţerii români care 3 ani luptaseră împotriva lor, iar acum, în calitate de aliaţi, luptau contra Germanilor, bine înarmaţi şi pe un teren accidentat, muntos. România nu putea fi îngenuncheată, dacă aceştia erau în activitate şi erau înarmaţi. De aceea, au venit epurările, în trei valuri. În Martie 1945, au fost scoşi 376 de ofiţeri superiori, dintre care 74 de generali., Printrei ei, generalul Averescu, arestat de către Malinovski, chiar pe front, generalul Macici, eroul dela Budapesta, care a fost judecat în primul lot de criminali de război, în care a fost inclus şi un Dumitru Ciachir. A urmat al doilea val în Iunie 1946, trecuţi în rezervă 7.600 de ofiţeri din'tr'un total de 20.000, iar în August 1947, încă 150 de generali trecuţi în rezervă. Toţi aceştia, care au avut norocul să nu ajungă în puşcării, au fost marginalizaţi economic şi social. Posturile cheie sunt ocupate în armată de ofiţerii celor două divizii, Tudor Vladimirescu şi Horia, Cloşca şi Crişan, formate în URSS.

Nu mai puţin brutale au fost intervenţiile sovietice pentru schimbarea guvernelor in România, astfel ca în final să impună guvernul Groza, instrumentul intern principal în realizarea planului Moscovei de comunizare şi sovietizare a României, de transformare a acesteia într'o adevărată gubernie rusească. În cadrul aplicării Convenţiei de armistiţiu a început să funcţioneze Comisia Aliată de Control (Sovietică), care pe baza *"dreptului sovietic"*, îi consideră pe toţi basarabenii şi bucovinenii refugiaţi, în patria lor România, ca cetăţeni sovietici, ridicând cu forţa 62.000 de persoane, care au fost duse direct în lagărele din Siberia şi Asia Centrală. Oameni ca Nicolae Rădescu, Săvel Rădulescu, Filotti, Danielopol, I. Christu etc. care au lucrat direct cu Sovieticii, au făcut tot ce se putea spre a-i salva pe basarabeni, pentru aceasta unii din ei au făcut ani grei de închisoare, ori au murit în închisori *(N. Ciachir, Marile Puteri şi România. (1856-1947), Buc. 1996, p.335)*.

Dacă regele Mihai, Gheorghiu-Dej, Petru Groza, nunţiul papal dela Bucureşti, au refuzat să sprijine delegaţia de fruntaşi basarabeni cu merite în Unirea din 1918: Pan Halipa, Ion Pelivan, Ion Buzdugan, preotul Pavel Guciujna, care cereau dreptul de-a rămâne în România, pentru obiectivitatea istoriei, Lucreţiu Pătrăşcanu, i-a sprijinit, i-a ajutat, s'au făcut acte false, încât zeci de mii de basarabeni au fost salvaţi, spre a nu lua drumurile fără de întoarcere ale Rusiei. Semnatarul acestui serial, a beneficiat de asemenea acte.

Din Ianuarie 1945, au început deportările în URSS a cetăţenilor români de naţionalitate germană, mai ales femei, tinere fete şi adolescenţi în general, motivându-se, ca să contribuie la reconstrucţia URSS-ului. În acelaşi timp, adică în Februarie 1945, se întruneau la Yalta, cei Trei Mari. Roosevelt şi Churchill erau oaspeţii lui Stalin, căruia îi era frică să iasă din bârlogul său. La Teheran, în 1943, era păzit de unităţi sovietice, care controlau şi partea nordică a Iranului, iar la Potsdam în 1945, era zona rusească de ocupaţie. Yalta a evidenţiat îndrăzneala şi agresivitatea diplomaţiei sovietice şi după cum arată în Memoriile sale Ministrul de Externe al Marii Britanii, A. Eden, Stalin era singurul dintre ei care ştia clar ce vrea şi, în plus, agenţii Moscovei deja lucrau în Răsăritul Europei cu mult spor. La Yalta deja s'au creat premisele împărţirii Europei în două blocuri, ieşind în evidenţă, după remarca generalului francez Catroux *"o situaţie de exclusivitate a ţărilor din Est în favoarea Moscovei"*. Nicolae Baciu, în admirabila sa carte, aprecia just că Yalta *"a fost un eşec diplomatic, o tragică decepţie, un total faliment al diplomaţiei occidentale" (Agonia României. 1944-1948, Cluj-Napoca, 1990, p.357)*. Desigur, în imediata apropiere a Yaltei, se plasa aşa-zisul *"acord al procentajului"* dela Moscova din Octombrie 1944 dintre Stalin şi Churchill. Nu trebue să se creadă că Stalin era un aşa de abil diplomat ce a reuşit să-i păcălească pe Roosevelt şi Churchill, care erau unşi cu toate alifiile. Hruşciov, în Memoriile sale, scrie că dintre toţi oamenii politici ai vremii Stalin, în majoritatea timpului, se afla în faţa paharelor de votcă sau de vin roşu caucazian, problemele politice erau la el pe locul secundar. În 1945, avea mult mai puţină nevoie de aliaţii occidentali, devenise arogant, ca şi întreaga diplomaţie sovietică, iar aşezarea geografică a României, Poloniei, Ţărilor Baltice, era nolens-volens în sfera sovietică.

Anglo-Americanii încercau să tempereze înfeudarea României de către Kremlin. Nerecunoaşterea guvernului Groza a provocat disensiuni între Cei 3 Mari, o delegaţie mixtă vizitează România şi se ajunge la un compromis, Groza acceptă să intre în guvern, Mihail Romniceanu din parte PNL şi Emil Haţieganu din partea PNŢ. Urmarea, la 5 Februarie 1946, guvernele USA şi Angliei recunoşteau guvernul Groza. Reprezentantul Angliei, Archibald Clark-Kerr consemna: *"Părăsesc Bucureştiul cu o tristeţe infinită şi cu mulţumirea că nu m'am născut român"*. Astfel guvernul Groza legitimizat, a trecut imediat la aplicarea măsurilor menite a pune capăt oricărei opoziţii faţă de comunizarea ţării: judecarea şi executarea mareşalului Antonescu, adoptarea unei noi legi electorale, suprimarea Senatului (Iulie 1946), judecarea unui grup de *"criminali de razboi"* (56) printre ei şi generalul Aldea. Din documentele sovietice, reiese că în timpul procesului dela Nürenberg, a fost dus acolo, ca eventual martor şi Antonescu, ceea ce nu apare în istoriografia românească. În declaraţiile date, apare acelaşi om demn şi mare patriot. Spaţiul nu ne permite, dar în cartea noastră am dat amănuntele cuvenite. Pe plan intern, alegerile parlamentare din Noembrie 1946, au fost falsificate cu nerusinare de către comunişti, realizându-se astfel eliminarea totală a forţelor democratice. Anglo-americanii, deşi au protestat, având informaţii sigure că alegerile au fost falsificate, concret nu au luat nici un fel de măsuri.

Pe plan extern, viaţa internaţională era dominată de pregătirea şi desfăşurarea Conferinţei de pace pentru încheierea tratatelor de pace cu foştii aliaţi ai Germaniei, inclusiv a României. După o serie de întâlniri la Londra a diplomaţilor marilor puteri, a urmat Conferinţa dela Paris, care s'a desfăşurat în două sesiuni: 1) 25 Aprilie - 16 Mai; 2) 15 Iunie - 12 Iulie 1946. Încă în Ianuarie 1946, Preşedintele USA, Harry Truman, cerea secretarului de stat James Byrnes o atitudine fermă, intransigentă faţă de URSS, iar la 5 Martie 1946, la Fulton (Missouri), urma celebrul atac al bătrânului coţcar, Winston Churchill, privind politica duplicitară a Moscovei. Peste câteva zile, Stalin la radio, califica discursul *"calomnios, grosolan şi lipsit de tact"*. Îşi putea permite orice. Revenind la politica externă, la Conferinţa de pace dela Paris, participau 32 de state, din care 21 aliate şi asociate, cu drept de vot, 6 state cu titlu consultativ şi 5 state ca invitate, care urmau să încheie tratatele de pace cu: Italia, România, Bulgaria şi Finlanda. La 10 Februarie 1947, delegaţia română condusă de Gheorghe Tătărescu, iscălea la Paris, în sala Orologiului, tratatul de pace. Tratatul dădea gir de legitimitate guvernului Groza şi parlamentului rezultat din alegerile falsificate din Noembrie 1946, guvernanţii dela Bucureşti, punându-şi iscălitura pe documentul în care se prevedea trecerea Basarabiei, Bucovinei de Nord, a zonei Herţa şi a altor câteva localităţi luate cu japca, acestea ultimele în August 1944.

Peste un an, în 1948, Ana Pauker, în fruntea Ministerului de Externe şi adjunctul ei, Eduard Mezincescu, făceau un cadou URSS-ului, insula Şerpilor. Cadrilaterul rămâne pe mai departe Bulgariei, doar graniţa dintre Ungaria şi România a fost restabilită, cum existase la 1 Ianuarie 1938. Deşi tratatul de pace prevedea retragerea în timp de 90 de zile, dela data intrării în vigoare, a tuturor trupelor străine, practic Armata Roşie, folosind diferite tertipuri, a fost retrasă de-abia în 1958.

Când în 1958 s'au retras trupele sovietice, vechea societate românească era în mare lichidată. Cei care luptaseră pentru ţară timp de 4 ani în tranşee şi primiseră, Mihai Viteazul, Steaua României, Virtutea Militară etc. mulţi din ei erau deblocaţi şi muritori de foame, iar alţii scoteau sare în ocne sau *"construiau"* Canalul Dunăre-Marea Neagră. Speranţa exista în bunul Dumnezeu, materializându-se de-abia în 1989.

Concluzionând, dacă în 1856, Marile Puteri au scos teritoriile româneşti de sub Protectoratul exclusiv al Rusiei ţariste, aceleasi puteri, inclusiv USA, dar excluzând Germania, au oferit România pe tavă, sângerosului satrap, cu două clase de seminar, Josef Djuhaşvili, cunoscut sub numele de Stalin.

Sfârşit

MAREA SERENITĂŢII

Urmare din pag. 16

Mihăiţă şi Ilieş Paticina. Nu poţi uita nici prietenia exemplară ce s'a format între Iancu Paticina şi învăţătorul meglenoromân Traian Deciu, o amiciţie ce o întrecu, poate, pe cea dintre celebrii veri Oreste şi Pilade. Însă personajele Iancu şi Traian se considerau emulii dioscurilor Castor şi Polux.

E atât de bine scris acest roman încât nu poţi să nu te gândeşti la o elaborare trudnică şi îndelungată, datând probabil, din vremea ultimului dictator comunist până în 1995, când a fost încredinţată editurii Cartea Românească.

Autorul a publicat până acum 20 de cărţi (inclusiv acest roman). Dacă şi-ar edita şi publicistica, traducerile risipite prin varii reviste, prefaţele şi postfaţele din multe cărţi semnate de alţi scriitori, ar rezulta, nu-i vorbă, şi alte zeci de volume. Dumnealui e demult cunoscut ca scriitorul şi publicistul aromân cel mai dotat, mai fecund şi mai apreciat. De n'ar fi dat publicitaţii decât romanul *"Marea Serenităţii"* şi tot ar fi intrat pentru totdeauna în istoria literaturii aromâne. Aceasta pentrucă acest roman e o reală capodoperă ce va deveni cu siguranţă o creaţie beletristică de referinţă, iar lansarea sa pe piaţă, Joi 19 Decembrie 1996, s'a înscris deja ca un eveniment major pentru cultura aromână.

După opinia noastră, doar un cusur are romanul, pe care-l comentăm, acelaşi cu cel al tuturor cărţilor foarte bune: că s'a sfârşit. Nădăjduim însă că Domnul Hrsitu Cândroveanu nu se va opri la anul 1968, ci va continua să depene istoria Paticinenilor, aducându-i în prim plan pe Mihăiţă, Elie (Ilieş), Ionică, Dima, Maricica, Ileana şi Florin, pe copiii acestora din urmă, pe toţi cei ce *"s'au ivit din poveste"*, din poveştile Tinei-Caterina şi ale vestitului celnic Eanache Deagă, netemătorul de urs şi bunicul matern al lui Ilieş - poetul, neasemuitul iubitor de poveşti, care-i autorul însuşi, căci ai lui sunt Ileana şi Florin.

Editurii, însă, nu-i putem aduce laude. Dimpotrivă. Folosind hârtie de calitate îndoielnică şi tipărind în condiţii grafice necorespunzătoare, editura Cartea Românească şi-a ştirbit prestigiul. S'ar putea face foarte multe observaţii cu privire la corectură, dar vom semnala doar câteva erori: poftiţi (p.313), repetarea rândului al 14-lea dela p.316, domnia-ta (p.368), odată cu (p.127), Ceamurlia de sus (în mulţe locuri). Formele corecte sunt: Poftiţi, Domnia ta, o dată cu, Ceamurlia de Sus. Am fi înţeles superficialitatea editurii, poate, dacă romanul ar fi avut ca autor un scriitor obscur. Or, Hristu Cândroveanu este scriitor şi publicist cât se poate de cunoscut. Iar prin noua operă - o veritabilă capodoperă, credem noi cu toată convingerea - popularitatea Domnului Hristu Cândroveanu va spori fără'ncetare. Suntem convinşi, totodată, că istoricii şi criticii literari vor acorda acestui roman atenţia cuvenită şi nota maximă.

Cât priveşte publicul cititor, credem că acesta va citi romanul cu voluptate, regretând că s'a terminat, şi va îndrăgi în cel mai înalt grad toate personajele, îndeosebi pe angelica Tina-Caterina şi pe strașnicul Iancu, iertându-i acestuia faptul reprobabil că a violat-o pe vecina sa Luşa când a găsit-o în coşarul ei descoperit, făcând plajă în toată pielea goală. Dar, oricât de intransigenţi şi de puritani moralişi am fi, tot ar trebui să-i acordăm circumstanţe atenuante de vom avea în vedere că Iancu era plin de energie, bărbat voinic şi frumos ca nimeni altul din satul Praporgescu şi că el intrase în curtea Luşei, în acea zi dogoritoare, ca să ceară ceva. E şi acest amănunt îndeajuns de deictic întru întărirea ideii că-i un roman extrem de interesant.

M.S.DERDENA

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

NE ESTE RUŞINE SĂ SPUNEM CĂ SUNTEM ROMÂNI ?

Cu ani în urmă, dacă invitai pe un agent comunist infiltrat prin biserici ori organizaţii româneşti la o acţiune publică de luptă pentru eliberarea României, el îţi răspundea ca un papagal bine dresat: *"Eu nu fac politică"*.

Dar acelaşi agent, acum *"americanizat"* din ordin, a găsit o formulă ce-a prins în undiţă pe oameni de bună credinţă, dar naivi, care se bat în piept ca Tarzan: *"Eu American bun, eu uitat sunt Român"*.

Ne puneam la îndoială sinceritatea unor supra naivi dar notăm că în rândul acestora se ascund şi unii lideri ce nu vor să-şi vadă turma preocupată şi cu alte idei. Ei nu înţeleg că între Românul ce nu şi-a uitat ţara şi *"Bunul American"* nu există diferenţă şi că idealurile lor merg paralel!

Este aniversarea Unirii dintre Moldova şi Muntenia din 24 Ianuarie, o acţiune care te compromite ca American, o ţară care reprezintă o unire între 50 de state? Nu eşti cetăţean loial pentrucă susţii idealul american de unire?

Nu eşti *"American bun "* pentrucă sărbătoreşti 10 Mai, ziua independenţei României, când la 4 Iulie Statele Unite îşi sărbătoreşte Independenţa?

Pot fi cei care sărbătoresc Aniversarea Independenţei Statelor Unite *"Americani buni"* şi cei care-şi aduc aminte de 10 Mai, ziua Independenţei României *"Americani răi"* când se celebrează acelaşi ideal: independenţa popoarelor?

Cum să nu ne bucurăm şi să nu sărbătorim în anul acesta ziua de 17 Noembrie când, prin vot liber, Românul a scuturat jugul comunist, duşmanul libertăţii, şi am realizat unul din idealurile pentru care tineretul american, inclusiv cel de origină română, şi-a dat viaţa.

Celebrând sărbătorile de Unire, Independenţă şi Libertate din România, aducem omagiu şi dăm suport idealului ţării noastre adoptive care luptă pentru Unire, Independenţă şi Libertate.

•••

NEOCOMUNIŞTII AU DREPTATE !

Trebue să recunoaştem că fruntaşii PDSR au spus adevărul când au afirmat că arestarea lui Sever Mureşan, cel care a delapidat Banca Dacia Felix cu $7.000 milioane, şi a directorului băncii Mircea Horia Hosu, care i-a aprobat împrumutul fără nici o garanţie, e un act de răzbunare politică.

Acelaşi *"Act politic"* fiind şi arestarea lui Miron Cozma, şeful minerilor, acuzat de *"atentat la siguranţa naţională"*, de vandalism, de nerespectarea regimului armelor şi muniţiilor, etc. Dl. Iliescu a fost clar şi precis:*"Arestarea lui Miron Cozma este exagerată şi politizată"*.

Dacă o arestare pentru crimă, furt, acţiuni mafiotice etc., însemnă o arestare cu substrat politic contra PDSR, atunci se recunoaşte că PDSR patronează crimele, furturile, acţiunile mafiotice etc., şi are tot dreptul să protesteze că arestările sunt atacuri *"politizate"* contra membrilor din partid.

Noi mulţumim fostului preşedinte pentruc'a identificat unde pleava ţării îşi găseşte umbrela şi îi cerem scuze că am crezut în promisiunile domniei sale că va lupta contra corupţiei.

•••

PĂTRUNDE ADEVĂRUL

S'au transmis la TVR scene inedite din năvălirea minerilor unde se arată cum au fost terorizaţi şi jefuiţi cetăţenii Capitalei. Emisiunea a cam diminuat protestul minerilor contra arestării *"Haiducului Huilei"*.

•••

NOTE FUGARE

Recenta campanie electorală a început cu luni înainte de 17 Noembrie cu promisiunile D-lui Iliescu că va stârpi corupţia din ultimii şapte ani. Dacă Dl. Iliescu ar fi câştigat alegerile, atunci viitorul candidat PDSR la preşedinţie din anul 2000 va promite şi el: *"Voi stârpi corupţia din ultimii 11 ani"*.

●

Primul lucru ce şi l-au asigurat liderii pedeseriştii a fost un loc în Parlament cu blagoslovenia imunităţii. Noi îi înţelegem: un om cinstit n'are nevoie de imunităţi! Totuşi reamintim legea: Imunitatea nu acoperă crimele trecutului.

●

Au fost chemaţi să dea explicaţii de cum şi-au strâns averea fraţii Păunescu, unul din ei fiind naş la nunta *"Alteţei Sale Regale Prinţul Paul al României"* (Paulică Lambrino cum îl alintau neocomuniştii, n.n.) care s'a căsătorit recent cu o cetăţeană americană de origină română.

●

În ţară avem ca şi înainte: scumpete, sărăcie, lipsuri de tot felul: apă, căldură etc. Avem însă şi ceva nou, notează cotidianul francez *Le Monde*", avem: *"SPERANŢĂ"*.

●

Şi în cadrul *"Speranţei"* redăm declaraţiile D-lui SRI-Ulieru: *"Să se facă justiţie, chiar cu riscul aflării adevărului"*.

●

La Belgrad, Patriarhul Serbiei a dat un frumos exemplu: a manifestat în fruntea credincioşilor contra premierului comunist Miloşevici.

●

MICA PUBLICITATE

Anunţurile din această rubrică sunt redactate de solicitanţi

THE PEEL/HALTON HOST PROGRAM

Ajutor voluntar pentru noii veniţi în Canada: obţinerea documentelor oficiale SIN, Health Card, permis de conducere în maximum două săptămâni, adrese utile despre cursuri gratuite pe computer precum şi alte informaţii utile şi necesare noilor veniţi.

Pentru ajutor voluntar telefonaţi la:
Elena Pleşa, 905- 897 1253, sau 416-499 1388

NU AVEŢI SERVICIU ?

Avem nevoie de asociaţi în business
Scrieţi la: M.Simion
4-154 Bruce Str.
London ,Ontario,Canada
N6C 1H2

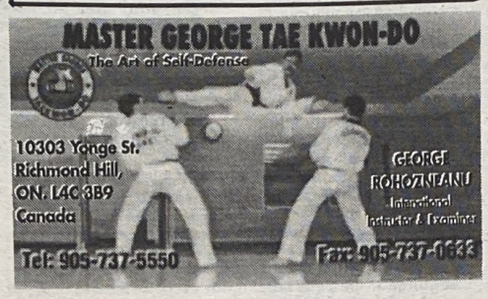

FUNDAŢIA CULTURALĂ MEMORIA

În marea familie a Fundaţiei noastre, care însumează peste o mie de membri, personalităţi marcante ale culturii noastre din ţară şi străinătate, unul din fiii săi,

ILIE ILAŞCU
membru de onoare al Fundaţiei Memoria

se află de mai mulţi ani închis samavolnic şi cu fiecare clipă viaţa se scurge din el, ducându-l spre moarte, acolo în Tiraspolul unei republici fantomă în care încă stăpânesc forţele comuniste.

Am încercat în repetate rânduri să obţinem eliberarea lui, apelând la diverse foruri româneşti şi internaţionale, dar se vede că glasul nostru a fost prea stins şi forţele noastre prea slabe ca să-l putem elibera. Acesta este şi motivul pentru care am hotărît acum să facem public prezentul

APEL

şi să-l adresăm dela modesta tribună a Fundaţiei noastre către toate organizaţiile democrate din lumea întreagă, parlamente şi guverne, cerându-le cu toată energia să nu mai ezite nici o clipă în intervenţiile lor pentru eliberarea patriotului nostru basarabean din temniţa comunistă. Şi asta acum, imediat.

În cadrul Fundaţiei noastre sunt mulţi membri care au înfruntat ororile temniţelor comuniste şi aceştia ştiu prea bine ce înseamnă să fi în lanţuri atâta vreme. După cum ştiu tot atât de bine câte lacrimi existau în familiile lor, lacrimi care otăveau multele, puţinele bucate aflate alături, pe masă. Am crezut că o dată cu instituirea democraţiei şi în acest Răsărit de Europă asemenea suferinţe nu se vor mai repeta niciodată. Din nefericire, exemplul fratelui nostru Ilie Ilaşcu ne arată că reeditările opresiunii sunt încă posibile. După cum vedem că şi pasivitatea democraţiilor de pretutindeni e încă repetabilă.

În faţa acestei situaţii, amintindu-le tutoror că *viaţa luată pe nedrept unui om răneşte de moarte întreaga umanitate.*

Fundaţia noastră someză

pe toţi democraţii din lumea întreagă, şi mai ales pe cei care deţin frânele puterii în statele lor, să intervină cu toată hotărîrea ca să dispară imediat lanţurile dela mâinile şi picioarele fratelui nostru Ilie Ilaşcu, precum şi ale celorlalţi Români - Alexandru Leşco, Tudor Popov Popa, Andrei Ivanţoc, închişi în acelaşi loc de tortură - şi să ni-i trimită acasă.

Pentru Comitetul director al Fundaţiei Memoria
Preşedinte, Banu Rădulescu

Acest apel a fost făcut public în luna Decembrie 1996 la Muzeul Literaturii Române din Bucureşti cu ocazia lansării nr.18 al periodicului - *"Memoria - revista gândirii arestate"*.

APARIŢIE EDITORIALĂ

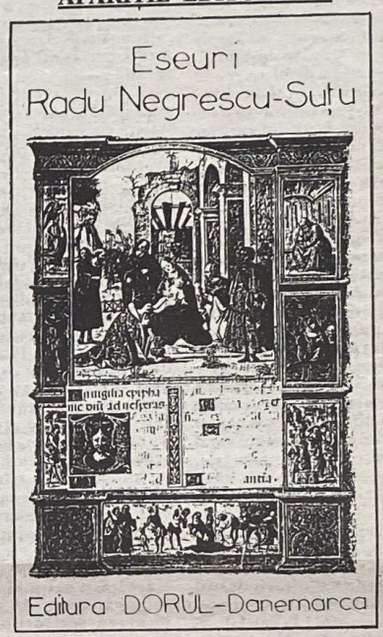

Radu NEGRESCU-SUŢU - "Eseuri"
-cu o prefaţă de Ana Blandiana-
şi într'o excelentă prezentare grafică
(Dialogul Teologilor, Trei Crai dela Răsărit, Descoperirea Fericitului Agatanghel, Zalmoxis, Mitul Luceafărului eminescian, Simbolistica Numerelor 7 şi 12, şi altele).

*

Cartea se poate comanda direct dela autor:
238, Résidence Aquitaine
92100 Boulogne - Franta
Telefon: 46.21.50.46
contra sumei de 100 FF (sau echivalent), cheltuielile de expediţie incluse.

*

✚ NECROLOG

VASILE NIŢU

(1916-1996)

A absolvit liceul teoretic din Galaţi, urmând Academia de Înalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti, seria 1937-41.

Student strălucit, imediat după terminarea facultăţii a fost numit la Preşedinţie. Coleg minunat, om de caracter, modest şi înclinat spre poezie.

În 1950, în mijlocul nopţii, a fost ridicat de Securitate şi trimis la Canal. În 1955, după cinci ani, a fost pus în libertate fără să fie judecat, semnând o declaraţie că s'a simţit bine, şi a fost încadrat în Câmpul Muncii.

Soţia, o distinsă intelectuală, a fost dată afară din serviciu şi a lucrat la *"Munca de jos"* la un centru de încărcat sifoane.

În timpul detenţiei s'a îmbolnăvit de inimă, ulcer duodenal, esofagian, reumatisme şi cu labele picioarelor degerate, dar a rămas la fel de senin îngrijt cu dragoste de o soţie devotată.

Citez din poeziile lui:
"Înscrie vremea strâmbe arabescuri / Pe chipurile noastre obosite resturi; / Cu fiecare zi ce curge în către apus / Nădejdiile ni's tot mai nalte sus"

Dumnezeu să-l odihnească, pentrucă aici a suferit destul. Redau o poezie din perioada când încă nu i se agăţase în spate crucea, după spusele lui.

Ion BELLOIU

FACTORII DE PURIFICARE A MEDIULUI ŢĂRĂNESC

Nicolae BRĂDEANU

Oraşul şi satul apar în mintea omului ca două noţiuni între care există, din punct de vedere al modului de viaţă, o deosebire care asigură o completă separare a lor.

Oraşul a fost şi este identificat cu industria, iar satul cu agricultura. În trecut ca şi astăzi se crede de foarte multă lume, că oraşul are multe avantaje faţă de sat, mai ales de când industria a cucerit oraşul în detrimentul satului. Aşa se explică faptul că multă lume dela sate, mai ales cei ce aveau pământ puţin sau nu aveau deloc, se trăgeau spre oraş, pentru a găsi de lucru.

În schimb, în a doua jumătate a secolului nostru, multe din familiile care au locuit de mulţi ani în oraşele occidentale, au simţit nevoia să le părăsească, deşi acolo îşi aveau locul de muncă şi şi-au construit case sau vile la ţară în apropierea oraşelor. Motivele au fost şi sunt în cea mai mare parte de ordin ecologic. Există deci o scurgere de populaţie în ambele sensuri, în funcţie de modurile de viaţă, de atitudinile oamenilor şi mai rar de felul organizărilor sociale. Unii din oameni au căutat să-şi asigure un mediu rural în oraşe, iar alţii dela ţară, un mediu orăşenesc în satul lor. Aşa se explică existenţa unor locuri cvasi rurale la oraşe şi modele urbane care pătrund din ce în ce mai mult la sate. De aceea raporturile satului cu oraşul sunt în termeni de continuitate dela unul la celălalt, şi nu de opoziţie. În occident, conform datelor statistice, majoritatea populaţiei locuieşte în oraşe, unde gradul de confort este mai mare, sunt mai multe instituţii de culturalizare, timpul liber al muncitorilor este mult mai mare decât al ţăranilor şi se caută să se reducă tot mai mult incertitudinea în faţa viitorului şi să se regăsească dimensiunile în care oricine ar putea să elaboreze mai mult prin el însuşi deciziile care îl privesc.

Din puţinele ce s'au spus despre oraş şi sat, se vede că ambele aşezăminte omeneşti au avantaje şi dezavantaje, iar tostele regimuri comuniste aveau în programul lor ştergerea deosebirii dintre oraş şi sat. Acest lucru este imposibil de realizat dacă se amintesc doar faptele că munca la sate are termene fixe de executare, care odată pierdute nu se mai pot recupera, timpul de lucru este ziua lumină, clima influenţează rezultatele muncii etc., dar este clar că faţă de ceea ce este în prezent la noi, se mai poate face încă mult pentru a apropia modul de viaţă al omului dela sat de acela al omului dela oraş, având în vedere confortul. Este cunoscut că mediul de viaţă dela ţară este mai sănătos decât cel dela oraş. Cel puţin trei elemente importante: aerul, apa şi poluarea fonică, sunt mult mai prielnice pentru menţinerea unei vieţi sănătoase la sate decât la oraşe. Aceste lucruri sunt cunoscute şi nu-i nevoie de o analiză mai aprofundată a lor. Este de analizat forma de manifestare a psihicului, fiindcă aşa cum susţin majoritatea psihologilor, ea are o mare influenţă asupra comportamentului şi a sănătăţii oamenilor. Tot ei exprimă acest lucru printr'o frază scurtă: buna şi reaua dispoziţie sunt rădăcinile vieţii şi formează caracterul nostru. Cheia se găseşte în bunăvoinţă. De exemplu, dacă în timpul circulaţiei pe un drum, nu se dă unui cetăţean prioritatea cerută de regulament, acesta cu siguranţă, cel puţin în sinea lui, va rosti cuvinte jignitoare la adresa contravenientului şi cu cât mai mult se va gândi la el, cu atât mânia va fi mai mare, ceea ce îi poate declanşa o creştere a tensiunii arteriale, făcându-l să călătorească mai puţin atent. Dacă această întâmplare este tratată cu bunăvoinţă şi se admite că prioritatea nu s'a acordat fiind vorba de un transport la spital care era urgent, apare îngăduinţa şi tensiunea se menţine în limite normale.

La ţară oamenii, fără să fi auzit vreodată de psihologie, ştiu că buna dispoziţie este foarte importantă pentru viaţă, de aceea cea mai frecventă urare făcută la diferite ocazii se exprimă prin adresarea dorinţei de *"voie bună şi sănătate"*. Într'adevăr, cine are voie bună este şi sănătos, are echivalentul fericirii. Acela nu are duşmânii, este optimist şi încrezător în puterile şi viitorul său şi nu există pericolul apropierii unui stress de el. Pe la începutul anilor '30, fete şi mame din sat mai puţin îndemânatice la compunerea scrisorilor, mă rugau să scriu după dictat din partea lor feciorilor din armată, care le erau iubiţi sau fii, iar scrisorile se terminau întotdeauna: *"îţi doresc voie bună şi sănătate dela mine şi scriitorul de carte"*, prin carte înţelegându-se scrisoarea respectivă. Şi astăzi, oamenii bătrâni dela sate spun scrisorii, carte. Cred că această urare, concepută de oameni care au doar câteva clase primare sau poate nici atât, este cea mai simplă dar foarte bogată în conţinut, conţinând într'o frumoasă expresie elementele de bază ale fericirii omului.

Revenind la rădăcinile vieţii, buna şi proasta dispoziţie, după cum spun psihologii, este clar că acolo unde este mai multă bună dispoziţie este mai multă sănătate, existând mai puţin stress, dar această bună dispoziţie ca şi cea rea, are la bază mai mulţi factori, dintre care vor fi amintiţi cei mai importanţi din mediul rural şi comparaţi cu cei din oraşe, sau mai bine zis din industrie.

Unul dintre cei mai importanţi factori din agricultură care crează încredere şi optimism este sentimentul de proprietate acolo, bine-înţeles, unde statul o garantează. Când omul se ştie stăpân pe un teren agricol care este dătător de hrană, chiar dacă este mic, el îşi consideră viitorul asigurat. Îşi face socoteala cum şi în ce raporturi să-l însămânţeze ca să-i fie cât mai folositor. Prin anii '30 auzeam părerea ţăranilor mai bătrâni despre siguranţa investiţiilor care le-ar face dacă ar exista bani. Pământul, spuneau ei, este cea mai bună şi sigură investiţie. El nu poate fi distrus ca o casă sau o întreprindere, de către foc, apă, trăsnet etc., nu poate fi furat, nu poate fi schimbat. Proprietarul de pământ este director şi muncitor în acelaşi timp, de obicei soţia contabil şi nu este supus stersului de a deveni şomer, de a fi pedepsit pentru rebuturi, întârzieri dela serviciu etc. Nu are oră fixă pentru prezentare la serviciu, dar se scoală mai devreme decât muncitorul industrial, pentru el contează ziua lumină şi nu are nevoie nici de ceas deşteptător care stresează în oarecare măsură pe oricare om, el ştie după cântatul cocoşilor când aceştia anunţă miezul nopţii, perioada nopţii între orele 2-3, sau apariţia zorilor între 4-5, când ritmul lor de cântat este mai des, iar ţăranul se scoală deja.

Siguranţa dreptului de proprietate asupra pământului îi măreşte ţăranului încrederea în puterile sale, în viitorul său şi dă organismului vigoarea necesară pentru a putea lupta împotriva tuturor bolilor.

Profesoara Waltraud Kruse, om de ştiinţă din Achen - Germania, arată că şomajul provoacă de multe ori suferinţe trupeşti şi sufleteşi, a căror urmare sunt depresiunile, neurozele, frica şi îmbolnăvirile cardio-vasculare. De asemenea zdruncină stabilitatea psihică a celor loviţi de el. Prof. Henning Sass, medic pentru psihiatrie şi psihoterapie, arată că acolo unde *"lipseşte posibilitatea de a întări sentimentul valorii proprii în munca executată, sufletul se dezechilibrează"* şi acest lucru se răsfrânge şi asupra familiei. În acest fel se explică cazurile mai rare de astenie nervoasă şi în general de boli nervoase şi cancer la sate.

Neexistând posibilitatea de a se presupune păgubit în cadrul strict de desfăşurare a muncii agricole, ţăranul se simte mai degajat, mai dornic de a realiza o activitate cât mai densă şi fără sentimente de amărăciune. Muncitorul industrial este relativ des confruntat cu astfel de sentimente, iar atunci când ele se amplifică, se ştie că se ajunge la greve. În munca agricolă, cel ce lucrează îşi cântăreşte şi socoteşte singur rezultatele muncii sale şi ştie că dacă însămânţările au fost făcute la timp ca şi îngrijirea culturilor, rezultatele trebue să fie bune.

Sunt şi excepţii, dacă apare secetă, inundaţii, grindină sau alte calamităţi naturale, a căror proveniență este necunoscută, iar declanşarea lor este considerată că vine dela Dumnezeu, pe care foarte puţini îndrăznesc să-l învinovăţească pentru astfel de fapte. Acest acord benefic, fără existenţă de suspiciuni între agricultor şi roadele pământului, este un factor care generează armonie în viaţa ţăranilor.

Posibilitatea oamenilor dela ţară de a menţine o igienă sufletească curată, în primul rând datorită religiei creştine, cât şi faptului că ei au posibilitatea să-şi dirijeze singuri, fără amestecul altora, principalele acţiuni de existenţă, le crează condiţii pentru menţinerea unei conştiinţe curate. În această situaţie, presiunea psihică care apasă asupra lor, este mult mai mică decât în alte profesiuni, accesele de mânie sunt mai rare, iar actele de bunăvoinţă mai frecvente, ceea ce le dă mulţumire sufletească care este un bun antidot contra stressurilor. În Duminici şi sărbători, ţăranii mergând la biserică, îşi curăţă sufletul, meditând asupra eventualelor fapte care sunt în discordanţă cu conştiinţa lor, cerând iertare lui Dumnezeu ca să aibă sufletul curăţit, aşa cum îşi curăţă şi trupul înainte de sărbători. Muncitorii industriali au condiţii mai nefavorabile din acest punct de vedere, iar după îndoctrinarea lor comunistă şi greutăţile pe care le au, mulţi sunt mai preocupaţi pentru existenţa lor fizică, decât de meditare la cea spirituală. În unele ramuri industriale cu *"foc continuu"* se lucrează şi Duminica, ceea ce expune oamenii la contacte nesănătoase pentru credinţa şi moravurile creştine. Ţăranii având condiţii mai prielnice de a sta în jurul bisericii, vor respecta mai mult moravurile creştine şi vor ţine posturile care contribuie foarte mult la curăţenia trupească şi sufletească. Acest lucru nu este numai o afirmaţie de circumstanţă a bisericii, ci un fapt dovedit ştiinţific.

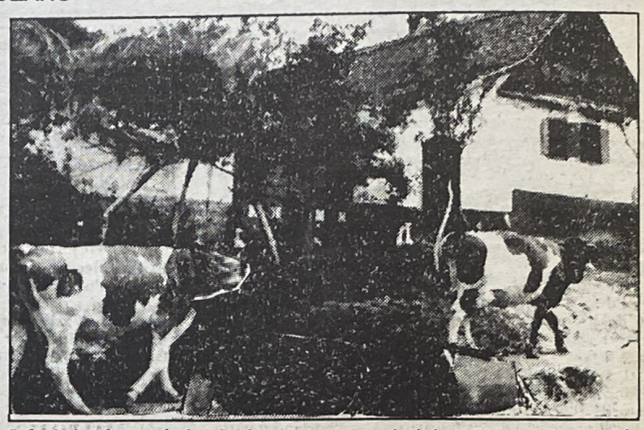

Mulţi medici din clinici arată că cei mai mulţi oameni, doresc ca prin post să-şi regenereze trupul şi sufletul, să se recreeze şi să scape de stressul de toate zilele. Pacienţii vin din toate grupele de vârstă, mulţi sunt sub 20 de ani, alţii ating aproape vârsta de 90 de ani.

Ceea ce recomandă astăzi clinicile de specialitate, pe baza celor mai noi descoperiri ştiinţifice, fac ţăranii noştri din cele mai vechi timpuri, fapt pentru care au fost totdeauna rezistenţi şi viguroşi. La sfârşitul Postului Mare, se obişnuia la sate, ca după terminarea slujbei învierii, credincioşii să îngenuncheze în faţa altarului, iar preotul citea asupra lor molitva, prin care se cerea lui Dumnezeu iertarea păcatelor lor, ceea ce întărea încredeera în puterea curăţeniei sufleteşti.

Un alt factor important pentru purificarea mediului ţărănesc este alternaţia sau variaţia muncii şi a peisajului în care ea se derulează. Este ştiut că variaţia muncii produce plăcere şi umple din nou rezervele de forţă de muncă din corp. De altfel Germanii au chiar un proverb care spune: *"Abwechslung macht Freude"*, adică variaţia produce plăcere. Nu este nevoie să fie insistat asupra variaţiei muncii ţăranului, deoarece ea variază în funcţie de anotimp. În fiecare anotimp, munca îşi are specificul ei, iar peisajul în care se derulează este de asemenea diferit prin transformările de care se îngrijeşte natura.

Munca agricolă desfăşurându-se în natura dechisă, mediul înconjurător este foarte sănătos, cu excepţia terenurilor cultivate în apropierea unor instalaţii industriale care produc substanţe toxice. Aerul curat este foarte important pentru menţinerea sănătăţii prin întărirea imunităţii organismului.

În revista *"Das Beste"* nr. 5/1996 pag.72-73 se arată că profesorul Peter Propping, director al Institutului de Genetică Umană de pe lângă Universitatea Renana Friedrich Wilhelm din Bon-Germania, confirma că: *"fiecare om poartă în sine gene care pot provoca boli. Problema este, dacă ele ajung la declanşare"*.

În continuare se arată că cele mai multe boli condiţionate genetic, se presupune că depind de mai mulţi factori. Ele apar numai atunci când anumite gene se întâlnesc cu factori din mediul înconjurător, care le pot influenţa până la un anumit grad. Cum mediul înconjurător în care se desfăşoară munca agricolă este curat, probabilitatea ca genele respective să se întâlnească cu noxe din mediul înconjurător este mică, ceea ce face ca mediul ţărănesc să fie mai sănătos, mai ferit de pericolele care atentează la sănătatea oamenilor.

Există şi alţi factori care contribuie la purificarea mediului ţărănesc, dar par mai ascunşi, ca de exemplu coeziunea sufletească ce există în familie şi în sat. Feciorii de ţărani îşi aleg nevestele de cele mai multe ori din fetele din sat sau cel mult din satul vecin; sunt rare excepţii când ei se căsătoresc cu fete din locuri mai îndepărtate. În felul acesta soţii au cam aceeaşi conformaţie psihică, aceleaşi obiceiuri, aceleaşi preocupări, ceea ce îndepărtează motivele de disensiuni dintre ei.

Desigur, în condiţiile de azi, satul nu mai poate rămâne ceea ce a fost, dezvoltarea tehnicii trebue să-i confere noi dimensiuni spaţiului său tradiţional, pe care însă nu trebue să-l desfigureze. Tradiţiile trebuesc păstrate în continuare, abandonate doar acelea care ar fi împotriva progresului şi dezavantajoase faţă de ceea ce se poate realiza astăzi, în cadrul respectării unor norme ecologice. Pentru trecerea la aceste schimbări este nevoie de conceperea unor regulamente ecologice şi de o analiză profundă, pentru ca mediul ţărănesc să nu se îndepărteze de natură. Orice îndepărtare de legile naturii care aparent se prezenta benefică, s'a dovedit mai târziu păgubitoare. Exemple sunt multe.

Dacă poluarea a cuprins un număr ridicat de zone pe planeta noastră, este necesar să rămână măcar câteva oaze în care omul chiar pentru o perioadă de concediu, să trăiască în perfectă concordanţă cu o natură sănătoasă. Şefii de state şi mulţi înalţi demnitari şi-au ales pentru odihnă şi reconfortare reşedinţe la sate. O dovadă că acolo sunt cele mai bune condiţii pentru refacerea rezervelor de forţă necesare atât trupului cât şi sufletului omenesc. Satul poate asigura şi pe mai departe aceste condiţii dacă este ajutat şi lăsat să fie legat de natură prin toate acţiunile ei benefice.

Interesul fiecărei ţări este să aibă o agricultură puternică, care să-i asigure hrana. Lumea a trăit mii de ani fără industrie şi confortul pe care ea l-a creat, dar fără agricultură n'ar fi putut supravieţui. Desigur nu se poate nega necesitatea şi rolul industriei, aşa cum s'a făcut la începuturile ei şi cum arată Geogius Agricola în cartea sa *"De re metallica"* (Despre minerit şi metalurgie, tradus liber) apărută în 1557, când majoritatea oamenilor care frecventaseră o şcoală, cereau abandonarea mineritului şi metalurgiei şi dezvoltarea agriculturii. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, România care avea o agricultură bună, a fost ţara cea mai bine aprovizionată cu alimente până în Septembrie 1943, iar după aceea, locul ei nu l-a luat o ţară industrualizată ci Portugalia, care de asemenea punea accentul pe agricultură. Rezervele de hrană în hambarele sătenilor erau mai ferite de bombardamente şi asigurau o aprovizionare mai uniformă a populaţiei. Ţăranul român şi-a făcut datoria cu tragere de inimă în toate împrejurările, deşi a trecut prin suferinţe grele, dar cel ce soarbe din tot amarul suferinţelor şi mizeriilor omeneşti, poate constata prin contrast necesitatea unei vieţi curate, pe care doreşte să şi-o realizeze şi merită să fie ajutat. Nu trebuesc uitate sau scăpate din vedre învăţămintele trecutului.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

AU DESCOPERIT CONSTITUŢIA

Un fapt ce ne bucură: PDSR-istul A. Năstase, odată aşezat cu inteligenţă în scaunul cu imunitate parlamentară, a aflat că există o Constituţie pe care acum o buchiseşte ca să vadă ca nu cumva Dl. Victor Ciorbea să sară peste vreo virgulă. De câte ori premierul mută un scaun, Dl. A. Năstase consultă Constituţia.

Linguşiţi de scribi care au inventat pe *"Fiul Iubit"* şi a lui Savantă, PDSR-iştii nu-şi pot imagina că ar putea fi şi greşiţi.

A fost o lovitură la amorul propriu când noul director general dela TVR, Stere Gulea, a înlocuit pe foştii responsabili dela Departamentul Emisiunilor Informative, cei care explicau publicului că descoperirea telefoanelor otrăvite a fost o încălcare a legilor făcută de legionari, că Dl. Iliescu apăra ţara de năvălirea moşierilor şi de muşcăturile de ţânţari.

Datorită plecăciunilor în faţa tovilor ceauşo-ilieşteni, vechea *"elită roşie"* dela TVR e acuzată că: *"Purtând o parte însemnată din răspunderea pentru lipsa de profesionalism şi credibilitate a emisiunilor de ştiri a DEI, precum şi pierderea constantă de audienţe în favoarea posturilor particulare"*. În consecinţă, cei *"eliberaţi"* dela TVR au fost mutaţi în alte posturi.

Noul director al Departamentului Emisiunilor Informative, Alina Mungiu, a decis că programul de ştiri va fi *"similar celui promovat de BBC, cu multe comentarii, analize şi informaţii"*.

A descrie realitatea supără pe neocomuniştii, care nu şi-au pierdut năravul: când mint, ei se uită în oglindă şi spun ce văd:

"Acapararea serviciilor publice de informare pentru a-şi putea confecţiona o imagine favorabilă în ochii opiniei publice... fapt demonstrat de demiterea din funcţie a unor profesionişti".

Se uită un mic amănunt: când comuniştii au luat puterea acum o jumătate de secol, toţi cei din opoziţie, în loc să fie transferaţi în alte servicii, au fost transferaţi la puşcărie, ori au dispărut plimbându-se prin coridoarele Securităţii.

Azi comuniştii din Parlament se bucură de imunitate.

De câtă imunitate s'au bucurat Maniu şi Brătianu?

De câtă imunitate s'au bucurat cei ce s'au opus comunismului?

MAE ORI MAM ?

În trecut drumul scurt şi sigur să obţii o funcţie în MAE (Ministerul Afacerilor Externe) era să-ţi faci studiile la Moscova şi să colaborezi cu KGB, iar la întoarcere te aştepta un viitor strălucit: consul, ambasador, ba chiar şi preşedinte.

Mai mult de 40 de înalţi demnitari ce transformaseră MAE în MAM (Minisetrul Afacerilor Moscovite) îşi caută acum alte servicii.

• • •

A ÎNCURAJAT "ÎMPRUMUTURILE"

Văcăroiu-PDSR a dat o ordonanţă prin care băncile nu mai aveau dreptul de a-i executa silit pe debitori. Banca trebuia să obţină o hotărâre judecătorească. Asta a fost o invitaţie pentru a nu-ţi plăti datoriile aşteptând hotărârea ca să vină...

• • •

LĂCOMIA-I CU BELEA

Mulţi muncitori români, plecaţi cu contract în Israel, nu şi-au respectat obligaţiile şi au găsit alte servicii mai bine plătite. Israelul îi consideră ca muncitori ilegali şi-i extrădează; dar e o problemă: cine plăteşte $210 pentru biletul de reîntoarcere?

• • •

ROMÂNIA CÂŞTIGĂ ÎNCREDERE

În 28 Ianuarie Citibank a deschis în Bucureşti o sucursală ce va servi tranzacţiile bancare interne şi externe. La inaugurare, vicepreşedintele William R. Rhodes a declarat că are încredere în *"Abilitatea guvernului ca să îndeplinească reformele economice"*.

• • •

S'AU TREZIT CAM TÂRZIU

PDSR va elimina din partid pe cei dovediţi că au avut prestaţii slabe, atât în plan politic cât şi economic. A fost epurat ing. Cornel Dumitru, director la SC Apoulon Galda de Jos, care a cauzat pagube de peste 1 miliard lei. PDSR e în dilemă: dacă elimină pe toţi nepricepuţii, rămâne fără membri.

• • •

SE CEARTĂ MILIARDARII

Generalul Pitulescu, fost şef IGP, a scos o carte *"Al 3-lea Război Mondial-Crima organizată"* unde îl acuză pe Alexandru Dinulescu, preşedintele Băncii Bankcoop de infracţiuni de fals, uz de fals etc. La rândul său Dinulescu se apără acuzând pe fraţii Păunescu de abuz, corupţie, etc. Ambii au dreptate.

• • •

AVERI PESTE HOTARE

Noul şef al IGP, Generalul Costică Voicu, într'un interviu dat unei reviste clujene: *"Există bănci europene unde sunt conturi ilegale de miliarde de dolari provenite din România"*.

• • •

"RECURSUL ÎN ANULARE" VA FI ANULAT

O altă cale de a reduce puterea judecătorească era *"Recursul în Anulare"*, prin care procurorul general din oficiu sau la cererea ministrului justiţiei, putea cere anularea unei sentinţe, indiferent dacă sentinţa s'a dat acum o lună sau acum 20 de ani. Noua lege reduce timpul de apel la 6 luni dela data sentinţei.

• • •

UN BILANŢ SINISTRU

Au murit din cauza gerului în Bulgaria 19 inşi, în Polonia 28 şi în România 43. Vladimir Belis, directorul Morgii din Bucureşti încearcă să identifice cauzele deceselor: oameni fără casă, beţivi şi oameni bătrâni în case neîncălzite.

• • •

ÎNŢĂRCAREA PARLAMENTARILOR

Comisia Juridică a Camerei Deputaţilor a hotărît că aleşii poporului nu pot fi şi'n Parlament şi cu slujbe *"adiacente"*.

Li s'au interzis să aibă funcţii de conducere în societăţile comerciale particulare sau de stat.

• • •

NUMAI BOALĂ VERITABILĂ

Imediat după arestare, avocaţii lui Miron Cozma au cerut că el să fie eliberat pe motiv de boală. (Nu s'a precizat ce: guturai sau mătreaţă, n.n.)

• • •

URMAŞUL LUI CIORBEA

A fost numit Prefect al Bucureştiului, profesorul universitar Ion Iordan, membru în PNŢCD şi care e omul de încredere al premierului.

• • •

ILIESCU DAT ÎN JUDECATĂ

Octavian Rădulescu, fost lider al Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România a înaintat Curţii Supreme de Justiţie o plângere penală, prin care cere condamnarea fostului preşedinte pentru calomnie, înşelarea opiniei publice, mărturie mincinoasă şi incitarea la violenţă, urmată de crimă în legătură cu evenimentele din Piaţa Universităţii şi cu mineriada din Iunie 1990. Ca dovadă a acuzelor aduse, s'au inclus fragmente din discursul D-lui Iliescu: *"Oamenii de bine să ne anunţe care din vecinii lor a fost în Piaţa Universităţii"*.

• • •

În pas cu evenimentele:

UN CUTREMUR NE-A ZGUDUIT ŢARA

În ziua de 10 Ianuarie, un puternic seism, de gradul opt pe scara C-C (Constantinescu-Ciorbea) având Epicentrul la Petroşani, a fost resimţit şi în restul ţării. Prima victimă a fost Miron Cozma, organizatorul Mineriadelor şi al altor aventuri cu bâta'n mână.

Arestatul Cozma a dat declaraţii timp de trei zile, ce-au provocat alte seisme: Din Petroşani au plecat 5.000 de mineri, dar în Bucureşti, au ajuns 20.000, fapt confirmat de Dl. Iliescu când le-a mulţumit şi cu vârful degetelor le-a transmis bezele.

Întrebarea rămâne: De unde au răsărit cei extra 15.000 de mineri? Fost-au căzuţi din lună, ori fost-au securişti, în haine de mineri, care au îndemnat şi călăuzit pe roboţii lui Cozma să distrugă sediile partidelor de opoziţie, tipografiile ziarelor şi să terorizeze Capitala unei ţări?

Miron Cozma a mai adăugat: Am fost *"chemat"*, manipulat şi nu sunt vinovat de nici o mineriadă. Câteva sute de mineri dela minele Livezeni şi Lonea au demonstrat în favoarea eliberării liderului lor sindical. S'au strigat lozinci pro-Cozma şi contra guvernului. N'a fost nici o încălcare a legilor: minerii au avut permis să demonstreze.

ALTE SEISME

Au fost arestaţi Sever Mureşan, prieten intim al expreşedintelui, şi Mircea Horia Hosu, directorul băncii Dacia Felix care a acordat, fără nici o garanţie, un împrumut de $ 7.000 milioane D-lui Sever Mureşan. Alţi arestaţi sunt indivizi despre ale căror fapte s'a scris dar nimeni n'a îndrăznit să-i ancheteze, deoarece se bucurau de imunitate *"Văcăroiu"*: Gigi Kent, Iskandarani, Răducanu, Udilă, Botezatu etc. Implicaţi în afaceri frauduloase: trafic şi fals în comerţul cu ţigări, credite nerambursabile, tranzacţii valutare nepermise, şi alte mizilicuri neocomuniste. Zilnic sunt arestaţi miliardari de carton, pentru jaf şi datorii de miliarde lei.

Generalul Viorel Cheptine, mai mult afacerist decât general, şi Comnandantul Corpului de Armată Iaşi, a fost trecut urgent la pensie, la 46 de ani şi va fi cercetat de cum şi-a acumulat o respectabilă avere.

Generalul Dumitru Ciofina, secretar de stat şi şef al Statului Major precum şi ing. Florentin Popa dela Departamentul pentru înzestrare şi logistică a armatei, au fost eliberaţi din funcţie şi transferaţi la alte departamente.

Acestea's arestările şi schimbările când închidem ediţia şi sperăm să continuăm seria.

COMENTARII

Iulian Preda, lider al studenţilor: Aşteptăm să aflăm adevărul despre mineriade şi evenimentele din Piaţa Universităţii; Petre Roman: Justiţia trebue să-şi spună cuvântul; Mircea Cerveni (PNLCD): înainte trebuia arestat Ion Iliescu; Ioan Grava, secretarul general al PUNR: Minerii au produs distrugeri reale care au prejudiciat economia românească; Ion Iliescu, fostul preşedinte: Totul e o chestiune politică *"exagerată"*; C.V. Tudor: Cea mai mare greşală a echipei Emil Constantinescu-Ciorbea de natură să genereze o altă mineriadă şi mai pustiitoare; Ion Diaconescu (PNŢCD): Se va lămuri cine s'a opus arestării lui Cozma.

SEMNE BUNE

Cu tot gerul, inflaţia, lipsa de alimente, nu a fost nici o manifestaţie contra guvernului aşa cum am văzut în Sofia, Tirana, Belgrad etc. Asta înseamnă că arestările au aprobarea poporului care după decenii de furt, teroare şi crime văd azi că în ţară a învins Democraţia şi că valul de arestări nu reprezintă un act de răzbunare, ci un act de a se pune capăt corupţiei.

Românul privea totul cu *"Răbdare şi tutun"* dar azi n'are nici măcar tutun, aşa că priveşte totul cu *"Răbdare şi speranţă"*.

Casele de amanet cer o dobândă de 1,5% pe zi.

• • •

Este o goană după dolar, care la cursul oficial se schimbă cu 5.567 lei.

• • •

Inflaţia pe anul 1996 a fost de 57%, iar guvernul nu mai măreşte salariile în proporţie cu inflaţia.

• • •

Muncitorul cheltuieşte lunar două treimi din leafă pentru mâncare.

• • •

Dela 1 Ianuarie preţul la lapte şi la ouă s'a dublat, iar al pâinii s'a triplat. Toate se datorează *"Liberării preţurilor"* impuse de IMF.

• • •

În ultima lună, leul s'a devalorizat cu cca. 27%, iar leafa medie de $100 lunar s'a redus la $72.

• • •

Când criza actuală cauzată de trecerea la economia de piaţă va lua sfârşit, Banca Mondială ne va aproba un împrumut de $50 milioane, cu care vor fi ajutaţi cei săraci.

• • •

Cântăreţul italian Cutugno a sosit în Bucureşti să dea un concert. Impresarul nu i-a dat banii şi Toto s'a întors în Italia.

• • •

TVR a arătat scene inedite din timpul mineriadei. Dovezi de cum a fost terorizată Capitala.

• • •

Banca Internaţională pentru Construcţie şi Dezvoltare ne va oferi $1,46 milioane pentru o serie de proiecte în legătură cu dezvoltarea învăţământului agricol.

• • •

România are reprezentanţi în 130 de ţări.

• • •

Peste 40 de diplomaţi din Ministerul Afacerilor Externe şi-au făcut studiile la Moscova, dintre care Petre Anghel a fost trimis să lucreze la Ambasada Română din Washington în anii 1972-79 şi Boris Ranghet, 1978-83.

• • •

În 1996 au muncit 10.905.000 inşi (dela vârsta de peste 15 ani). Populaţia ţării: cca. 23.650.000.

• • •

Trei milioane de hectare au rămas nearate. Tractoare sunt, motorină nu-i.

• • •

Dela Ilie Năstase citire: voi candida în anul 2000 pentru funcţia de preşedinte al ţării.

• • •

În programul de privatizare pentru 1997 se prevede un influx de $2 miliarde.

• • •

200 din ordonanţele D-lui Văcăroiu au fost abrogate de guvern printr'o singură ordonanţă.

• • •

S'a propus reducerea impozitului pe profit dela 38% la 30%.

• • •

Din partea Patriarhiei s'a depus o lege prin care religia să fie predată ca materie obligatorie în şcoli. Până acum religia era materie obligatorie doar în cursul primar.

• • •

O firmă din Bucureşti *"Discret"* a promis *"clienţilor"* o dobândă anuală de 240%. Nu ştim câţi au primit banii înapoi cu dobândă, dar *"Discret"* s'a îmbogăţit cu miliarde lei.

• • •

Leafa unui magistrat: 500.000 lei. Un avocat câştigă de zece ori mai mult.

• • •

Un studiu analizând libertatea economică, din 150 de ţări, plasează România pe locul 98.

• • •

La 1.000 lei costul unui litru de benzină, se adaugă 700 de lei taxe.

• • •

Preşedintele României şi al Moldovei au instalat un telefon *"roşu"* prin care pot comunica direct.

• • •

322.830 cetăţeni au primit paşaport *"cu domiciliu în străinătate"*, iar 30.000 de Români din străinătate s'au întors în ţară.

• • •

O echipă specială a poliţiei din Bucureşti a arestat pe mafiotul Vasile Gorun din Râmnicu Vâlcea şi pe cei şapte *"locotenenţi"* ai săi; toţi sunt acuzaţi de tâlhării şi abuzuri.

• • •

A fost *"împins"* în rezervă generalul Viorel Chepteni, fostul Şef al Corpului Armatei Iaşi, unde devenise proprietarul unor restaurante, plus că îşi construise o vilă măreaţă în judetul Neamţ.

• • •

O călătorie cu tramvaiul sau metroul - 400 lei.

• • •

O maşină Dacia costă dela 15,7 până la 20,2 milioane lei.

• • •

Chibriturile s'au scumpit cu 10%.

• • •

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

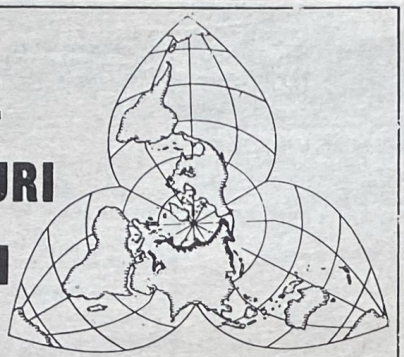

Rubrică întocmită de Dan PĂSTOREL

CECENIA ÎNCEARCĂ INDEPENDENȚA PE CĂI DEMOCRATICE

Pe data de 26 Ianuarie, Cecenii au intrat într'o nouă fază istorică. Ei vor căuta să lupte pentru independență prin mijloace democratice. Alegerea unui președinte al lor, pentru prima oară în istorie, fără să fie tutelați de Ruși, le va permite să continue lupta pentru obținerea independenței pe căi pașnice și cu deplină înțelegere a opiniei publice internaționale și a puterilor occidentale.

ASLAN MASKHADOV

Importanța pe care au acordat-o Cecenii acestei alegeri se poate vedea printr'o adevărată avalanșe de votanți ce s'au prezentat la urne, depășind așteptările comisiei electorale. Ea a fost nevoită să prelungească votarea cu încă două ore pentru a face posibil ca toți alegătorii, care au așteptat ore întregi în frig să poată vota. Oficialii se așteptau la o prezență de aproximativ 60%, ori ea a fost de 90%. În opt districte, din cele 63, a trebuit să se trimită buletine de vot suplimentare, pentru a satisface nevoile. O greutate a fost și amenajarea unui spațiu suficient de mare pentru cele 437 de secții de votare, în clădirile ruinate de război.

Din cei 13 candidați, principalii competitori au fost pe de o parte, Samil Basaiev, erou al poporului cecen, omul care a dat atacul din Budionovsk în 1995 și a luptat la recucerirea capitalei. Pe de altă parte Aslan Maskhadov, șeful de stat major al armatei cecene, cel care a orchestrat atacul final asupra capitalei Groznăi pe data de 6 August 1996, ceea ce a dus la semnarea cu Aleksandr Lebed a unui acord de pace, soldat cu retragerea trupelor ruse din Cecenia și amânarea pentru cinci ani a problemei independenței Ceceniei. Cei care s'au săturat de război, în special femeile și cei mai ponderați au preferat pe Maskhadov, considerat mai diplomat și un om care știe să trateze ferm cu Kremlinul. El a fost ales cu 64% din voturi, față de 22,7% obținute de Basaiev și a propus acestuia să facă parte din guvernul său.

Importanța pe care a acordat-o Occidentul acestei alegeri se poate vedea și din faptul că Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa a acordat o sumă de 600.000 dolari pentru cheltuielile alegerilor și trimiterea a 73 de observatori care să le monitorizeze. Comisia Electorală a înregistrat 510.000 de alegători, printre care și 60.000 de refugiați, care au avut voie să voteze în puncte de votare amenajate la granița Ceceniei cu Ingușetia și Daghestanul. Observatorii internaționali au declarat că alegerea s'a desfășurat în mod liber și corect, iar unul din ei a remarcat că ea s'a desfășurat mai bine decât toate celelalte alegeri din fosta URSS, incluisv ultimele alegeri parlamentare din Rusia.

O mică incursiune în istorie ne arată că Cecenii au făcut parte dintr'un stat *alan* multi național din sec.8 și până la năvălirea Mongolilor care l-au desființat. În sec.14 au coborît dela munte spre zona mai joasă a Caucazului, iar în sec.16 s'au convertit la Islamism pentru a se identifica cu celelalte triburi care se opuneau invaziei rușești. Ei au luptat

activ împotriva imperialismului țarist din 1834 până în 1859, când au fost încorporați imperiului rus, iar după Revoluția din 1917 au devenit o regiune autonomă a URSS-ului. În 1944 Stalin a deportat majoritatea populației în Asia Centrală sub acuzația de colaborare cu Germanii, dar în 1957, Hrusciov le-a permis să se reîntoarcă. Din 1920 au adoptat alfabetul latin în locul celui arab, dar în 1938 li s'a impus cel chirilic, care a fost înlocuit din nou cu cel latin după declararea independenței.

În 1991, după ce a fost ales președinte, Djokar Dudaiev a declarat Cecenia independentă, iar la 11 Decembrie 1994 Elțin a ordonat atacul asupra Ceceniei, care a dus la distrugerea capitalei Groznăi, la moartea a peste 50.000 de civili și la alte zeci de mii care s'au refugiat în republicile vecine. După cum se știe, Dudaiev a fost ucis de o rachetă rusă în Iunie 1996. Sunt suspiciuni că Americanii ar fi dat Rușilor informații captate prin sateliet, pentru localizarea lui. Mica republică de 15.000 km² avea înainte de 1994 o populație de 1.200.000 de locuitori din care 400.000 în Groznăi, oraș industrial cu multe rafinării. De altfel, această bogăție în petrol și trecerea unei importante conducte petrolifere care leagă Rusia cu Asia Centrală, este unul din motivele pentru care Kremlinul nu vrea să renunțe la Cecenia.

Alegerea lui Maskhadov reprezintă o respingere totală a afirmațiilor politicienilor ruși că separatiștii sunt o bandă de criminali și bandiți fără nici un suport popular. După alegeri el a spus că Cecenia este un stat suveran încă din 1991, când și-a declarat independența iar poziția lui nu se deosebește de a lui Dudaiev. Cecenii interpretează acordul pentru amânarea problemei independenței până în anul 2001, ca dată când Rusia va trebui să decidă recunoașterea independenței Ceceniei. Pașii următori ai Cecenilor sunt pentru a convinge alte țări, să recunoască această independență, iar lucrul acesta, crede Maskhadov, se poate realiza prin convorbiri politice. Bill Clinton a dat cu bățul în baltă și în această problemă cum a dat și în alte situații de politică externă, când a comparat pe Elțin cu Abraham Lincoln, care și el a luptat cu separatiștii. Numai că de data asta, Sudul a înfrânt pe Lincolnul dela Kremlin.

NETANYAHU A FOST NEVOIT SĂ CEDEZE

După discuții care au durat mai bine de trei luni și jumătate între delegațiile israeliene și palestiniene, la majoritatea cărora a participat și trimisul Washingtonului Denis Ross ca mijlocitor, pe data de 15 Ianuarie la 2.45 dimineața, la postul de frontieră între Gaza și Israel dela Erez, a fost anunțată semnarea unui acord israelo-palestinian în privința retragerii trupelor israeliene din Hebron, ca și următoarele etape care trebue parcurse pentru continuarea procesului de pace, conform acordurilor semnate anterior, în 1993 și 1995, cunoscute ca acordurile dela Oslo. După ce la ora 12.30 noaptea a avut loc o ultimă întâlnire Arafat-Netanyahu care a durat două ore, a fost semnat acordul, de negociatorii șefi. Din partea israeliană de Dan Shomron, iar din partea palestiniană de Saeb Erekat. Denis Ross a anunțat presei și Televiziunii în mod oficial această știre în prezența Primului-ministru Netanyahu și a Președintelui Arafat care și-au strâns mâinile.

BENJAMIN NETANYAHU ȘI YASSER ARAFAT

În privința Hebronului, acordul prevede retragerea în decurs de zece zile dela semnarea lui, a trupelor israeliene din 80% din aria orașului (H2) care va rămâne sub autoritate palestiniană. Restul de 20% (H1) care cuprinde centrul unde sunt alocate enclavele evreiești, rămâne sub control israelian. În H2, vor patrula polițiști palestinieni înarmați cu arme automate de tip Mini-Ingram, care sunt ușor inferioare celor pe care le vor avea polițiștii israelieni (M-16), dar în apropierea enclavelor israeliene ei vor avea numai pistoale. Ca și în alte părți din Malul de Vest, vor exista patrule mixte israelo-palestiniene pe unele șosele din Hebron. Între H2 și H1 va exista o *"zonă tampon"*, în care Palestinienii nu vor avea voie să poarte arme și vor fi postate puncte de control palestiniene menite să opreasca intrarea în H2 a unor elemente turbulente. Se vor forma echipe mixte de intervenție rapidă pentru a acționa în cazuri de turburări sau urgențe. Americanii au promis să plătească cheltuielile (1 milion dolari) pentru reconstruirea unei străzi importante care trece prin zona israeliană și cea palestiniană, în centrul orașului, și care va fi astfel amenajată încât să separe cele două comunități.

Deoarece Arafat a dus o intensă bătălie pentru a obține o garanție că Netanyahu nu va abandona continuarea procesului de pace odată cu rezolvarea problemei Hebronului, Americanii au introdus documente în care trasează etapele următoare ale retragerii trupelor israeliene și din restul Malului de Vest, conform acordurilor din 1993 și 1995. Astfel, vor exista trei etape, prima va trebui să înceapă în Martie, iar a treia se va termina până la mijlocul lui 1998. Se vor începe negocieri imediate privind crearea unei *"rute protejate"* între Gaza și Malul de Vest ca și în eliberarea prizonierilor palestinieni. Palestinienii au căutat să obțină asigurări și în privința

După discuțiile care au durat mai bine de trei luni și jumătate între delegațiile israeliene și palestiniene, la majoritatea cărora a participat și trimisul Washingtonului Denis Ross ca mijlocitor, pe data de 15 Ianuarie la 2.45 dimineața, la postul de frontieră între Gaza și Israel dela Erez, a fost anunțată semnarea unui acord israelo-palestinian în privința retragerii trupelor israeliene din Hebron, ca și următoarele etape care trebue parcurse pentru continuarea procesului de pace, conform acordurilor semnate anterior, în 1993 și 1995, cunoscute ca acordurile dela Oslo. După ce la ora 12.30 noaptea a avut loc o ultimă întâlnire Arafat-Netanyahu care a durat două ore, a fost semnat acordul, de negociatorii șefi. Din partea israeliană de Dan Shomron, iar din partea palestiniană de Saeb Erekat. Denis Ross a anunțat presei și Televiziunii în mod oficial această știre în prezența Primului-ministru Netanyahu și a Președintelui Arafat care și-au strâns mâinile.

În privința Hebronului, acordul prevede retragerea în decurs de zece zile dela semnarea lui, a trupelor israeliene din 80% din aria orașului (H2) care va rămâne sub autoritate palestiniană. Restul de 20% (H1) care cuprinde centrul unde sunt alocate enclavele evreiești, rămâne sub control israelian. În H2, vor patrula polițiști palestinieni înarmați cu arme automate de tip Mini-Ingram, care sunt ușor inferioare celor pe care le vor avea polițiștii israelieni (M-16), dar în apropierea enclavelor israeliene ei vor avea numai pistoale. Ca și în alte părți din Malul de Vest, vor exista patrule mixte israelo-palestiniene pe unele șosele din Hebron. Între H2 și H1 va exista o *"zonă tampon"*, în care Palestinienii nu vor avea voie să poarte arme și vor fi postate puncte de control palestiniene menite să opreasca intrarea în H2 a unor elemente turbulente. Se vor forma echipe mixte de intervenție rapidă pentru a acționa în cazuri de turburări sau urgențe. Americanii au promis să plătească cheltuielile (1 milion dolari) pentru reconstruirea unei străzi importante care trece prin zona israeliană și cea palestiniană, în centrul orașului, și care va fi astfel amenajată încât să separe cele două comunități.

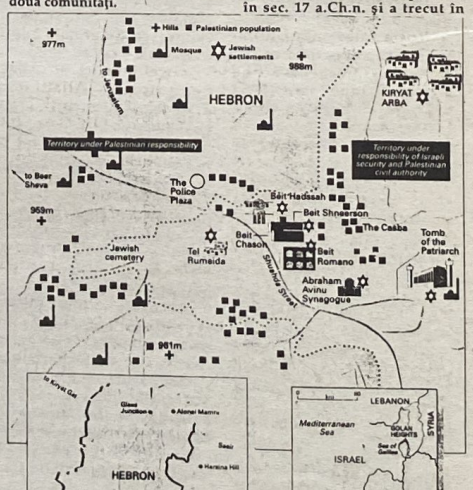

decursul mileniilor prin mâinile Bizantinilor, Arabilor, Cruciaților, Mamelucilor, Otomanilor și în sfârșit al Britanicilor, care au avut mandatul Palestiniei până în 1948, când a fost înființat statul Israel, dar Hebronul a fost alocat Iordaniei. Localitatea este sacră atât pentru Iudaism cât și pentru Islamism. Ambele părți se consideră adevăratele descendente ale lui Avraam. Evreii prin Isaac fiul lui Avraam avut cu Sara, Arabii prin Ismael fiul avut de el cu sclava Sarei, Agar. În Peștera Patriarhilor, numită de Evrei Peștera lui Macpela iar de Musulmani al-Haram al-Ibrahimi, adică mormântul lui Ibrahim (Avraam) se consideră că există mormintele lui Avram, al Sarei, al lui Isaac și al lui Iacov. Tot aici a domnit David timp de șapte ani. Zidurile a ceea ce Evreii numesc Mormântul Patriarhilor iar Musulmanii Moscheea lui Ibrahim datează din timpul regelui Irod care a construit aici o structură crenelată puțin înaintea nașterii lui Iisus Hristos. În secolul 1 A.D. a fost construită o biserică în interiorul structurii lui Irod. După cucerirea Hebronului de Arabi în sec.7, ei au transformat biserica în moschee. Cinci secole mai târziu, Cruciații au transformat moscheea în biserică. După un secol și jumătate a fost rândul Mamelucilor să retransforme construcția în moschee. Complexul principal actual este o structură bizantină clădită pe fundațiile din timpul lui Irod. Evreii au fost opriți de Otomani să tră iască aici din sec.16 până după Primul Război Mondial, când Palestina a trecut sub mandatul M. Britanii. În 1929, după o răscoală arabă unde și-au pierdut viața 67 de Evrei, ei au părăsit aceste locuri în care s'au făcut noi așezăminte evreiești de-abia după războiul din 1967, când Israelul a cucerit dela Iordania Malul de Vest. Acum sunt 450 de coloniști evrei într'o masă de 160.000 de Palestinieni, ceea ce a generat mereu conflicte sângeroase între cele două comunități. La 24 Februarie 1994, Baruch Goldstein, Evreu ortodox din enclavă, a pătruns în moscheea de deasupra Peșterii Patriarhilor, omorînd cu o armă automată 29 de Palestinieni. La 1 Ianuarie anul acesta, soldatul israelian Noam Freidman a deschis focul rănind în piața orașului șase Palestinieni. Pentru coloniștii din Hebron, Arabii n'au ce căuta pe aceste meleaguri, de aceea mulți Israelienii îi consideră fanatici, care deformează valorile evreiești și sioniste și a căror intransigență poate să ducă la un cataclism de dimensiuni incalculabile. Ei ca și ceilalți Evrei ortodocși visează realizarea Israelului biblic, după două mii de ani. La fel de intransigenți sunt și unii Arabi din Hebron pe care majoritatea Palestinienilor îi socotesc capete patrate, inflexibile. Hamas rămâne încă o forță extremistă palestiniană puternică, ce a condamnat noul acord. La rândul ei gruparea Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei care operează din Liban și Siria a anunțat că va lua *"măsuri potrivite"* pentru a forța Israelul să se retragă complet din Gaza și Malul de Vest.

După șapte luni de atitudine rigidă, Netanyahu a trebuit să ajungă la aceeași concluzie la care au ajuns predecesorii săi Itzhak Rabin și Shimon Peres. Coexistența pacifică cu Palestinienii are o logică specială și un drum al ei și nu poate fi violată decât cu prețuri mari. După ce a ridiculizat pe Shimon Peres pentru acordul semnat cu Palestinienii, până la urmă a făcut ceea ce în campania sa a spus că nu va admite niciodată: retrocedarea de teritorii pentru pace. Acordul semnat de el nu este mult diferit de cel semnat de Shimon Peres.

Pe data de 17 Ianuarie, trupele israeliene au părăsit partea din Hebron care a intrat în autoritatea palestiniană iar pe 19, Yasser Arafat și-a făcut apariția în Hebron, după 32 de ani, fiind ovaționat de 60.000 de Palestinieni care l-au aclamat pe *Abu Ammar* (numele de luptător al lui Arafat). După ce a proclamat Hebronul ca un *"oraș eliberat"*, el s'a adresat coloniștilor evrei spunând: *"Noi nu dorim o confruntare ci doar o pace justă"*. Viitorul acestei păci va depinde de reacția curentelor extremiste din ambele părți, care au fost atât de greu frânate până acum.

NOUL PREȘEDINTE BULGAR CERE NOI ALEGERI

Noul președinte bulgar, Petar Stoianov, care a dupus jurământul pe 19 Ianuarie, a cerut și el noi alegeri. După cum se știe, Bulgaria a intrat într'o adevărată criză politică după ce Primul-ministru Jan Videnov, membru al Partidului Socialist (fostul partid comunist) și-a dat demisia, fiind considerat de cei mai mulți Bulgari ca vinovat de actualul dezastru economic al țării. Socialiștii care au majoritatea în parlament l-au desemnat pe Ministrul de Interne Nikolai Dobrev ca succesor. Refuzul parlamentarilor socialiști de a vota pentru o moțiune a opoziției de a ține noi alegeri, cerute și de zeci de mii de demonstranți, a dus la un adevărat asediu al parlamentului soldat cu intervenția violentă a politicii. Liderii opoziției au declarat că vor fi de acord să discute o dată pentru noi alegeri numai dacă Socialiștii renunță la formarea unui nou guvern. Pe data de 29 Ianuarie muncitorii și funcționarii din diverse ramuri s'au alăturat demonstranților, declarând o grevă de protest de mai multe ore.

Președintele Petar Stoianov (avocat, 44 ani și fost star al voleiului bulgar) este membru al partidului de opoziție, Forțele Democratice Unite și a fost ales în Noembrie cu o mare majoritate (60%), ca protest împotriva Partidului Socialist de guvernământ. Adresându-se Parlamentului, unde comuniștii au stat ca împietriți, el a spus că starea economică dezastruoasă se datorează politicienilor corupți care au jefuit țara. În privința aceasta se poate observa că băncile apusene estimează la 7 miliarde de dolari cantitatea de valută care s'a scurs din Bulgaria în seifurile băncilor particulare din străinătate, din 1990 până în prezent.

Inflația a ajuns în 1996 la 310%, iar datoria externă este de 10 miliarde dolari. Fondul Monetar Internațional a anunțat că nu poate ajuta Bulgaria decât în momentul când va avea un guvern stabil. El a recomandat crearea unei comisii valutare care să preia funcțiile Băncii Naționale, să fixeze rata de schimb a monetei bulgare și să interzică guvernului să tipărească noi bancnote.

E clar că noul președinte va avea mult de furcă pentru a vedea Bulgaria pusă pe linia de plutire.

Dar ca și în celelalte țări care au beneficiat de regimul comunist, există aceleași probleme axate în primul rând pe faptul că cei ce sunt nevoiți să se retragă se cramponează de funcțiile lor iar când sunt înlăturați, se răzbună lăsând în urma lor un adevărat dezastru, astfel că cei noi aleși să întâmpine mari greutăți iar populația să ducă dorul epocii de aur când conduceau ei treburile țării.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

TUR DE ORIZONT

- XII -

Vasile VRÂNCEANU

Anul 1940 a fost anul de scadenţă al politicii externe şi interne a guvernelor României între cele două războaie mondiale, în special politica dusă sub restaurația din 8 Iunie 1930.

Participarea țării noastre de partea Antantei în Primul Război Mondial, ne-a adus împlinirea visului național: România întregită între hotarele ei istorice, geografice și etnice.

La izbucnirea războiului, în 1914, România era în mare dilemă. Avea de ales între cele două forțe: Tripla Alianță (Germania, Austro-Ungaria și Italia) și Antanta (Franța, Anglia, Rusia), grupări adverse în conflictul armat declanșat dintr'o dublă eroare, după asasinarea prințului moștenitor al Austro-Ungariei, la Sarajevo.

Cu Tripla Alianță, în caz de victorie, era imposibilă Unirea Transilvaniei, Banatului și Bucovinei cu România. Aliată cu Antanta victorioasă, se excludea recuperarea Basarabiei, răpită de Rusia în 1812.

În Consiliuil de Coroană prezidat de Regele Carol I și în Consiliul de Miniștri, s'a hotărît neutralitatea României. Regele Carol I, deși Hohenzolern și aderent hotărît al Triplei Alianțe, a respectat hotărîrea majorității, dovedindu-se un înțelept rege constituțional.

La insistențele Antantei și deloc mai puțin și sub presiunea opiniei publice, manifestată prin entuziaste adunări publice, prin presa timpului, România, la 15 August 1916, declară război Austro-Ungariei, de partea Antantei. Armata Română trece Carpații pentru eliberarea Transilvaniei.

Forțe puternice germane, austriece și bulgare, au obligat guvernul și armata să se retragă în Moldova pe linia frontului între Dunăre și Estul Carpaților. Prin defecțiunea armatelor ruseşti - atunci aliate - România a rămas singură, izolată, înconjurată din trei părți de adversari superiori în forțe - oameni și armament. Guvernul a cerut armistițiu și la 24 Aprilie 1918 a semnat tratatul de pace în condițiile dure ale unei *"Pax Germanica"*, în care se mutila și se înrobea țara noastră.

Contraofensiva Antantei pe frontul de Vest, ofensiva franceză pe frontul din Balcani cu învingerea Bulgariei, au schimbat situația. La 28 Octombrie 1918 România reia colaborarea cu Aliații, denunță tratatul de pace dela București, declară război Germaniei și someză pe generalul Mackensen să evacueze teritoriul român. Armata a fost mobilizată și a trecut din nou Carpații.

La 15 August 1916 Basarabia fusese sacrificată, dar după un car de nenorociri, s'a ivit pe cerul Românilor și un dram de noroc. Revoluția rusă a lichidat imperiul țarist agresiv, lacom de teritorii și impilator de popoare. Înainte de a se lansa în acțiunea de expansiune a unui imperialism chiar mai agresiv, mai sălbatec, mai pervers decât cel țarist, Consiliul Comisarilor Popoarelor - guvernul bolșevic - a publicat la 2 Noembrie 1917 *"Declarația Drepturilor Popoarelor din Rusia"*: dreptul de secesiune și de formare de state independente, decret semnat de Stalin, pe atunci Comisar al Naționalităților.

În acest cadru, la 21 Noembrie 1917, în Basarabia s'a constituit un organ legislativ *"Sfatul Țării"*, care la 23 Ianuarie 1918 a proclamat Basarabia *"Republica Democrată Moldova"*, recunoscută ca atare de guvernul bolșevic, de asemenea de Franța și Statele Unite. La 27 Martie 1918, Sfatul Țării hotărăște - cu 86 voturi pentru și 3 contra - Unirea cu România.

Puterile Centrale învinse, Imperiul Austro-Ungar - alt conglomerat anacronic de popoare diferite - s'a dezmembrat și Bucovina, la 15 Noembrie; Transilvania și Banatul la 1 Decembrie 1918, a urmat Basarabia, unindu-se cu România.

Rusia - devenită URSS - nu s'a împăcat cu pierderea Basarabiei. A recunoscut-o republică independentă în 1917, dar o dorea republică independentă în cadrul URSS, și ne pândea pentru revanșe. Ocazia s'a ivit când, din cauza miopiei anglo-franceze, Germania a încheiat cu URSS pactul Ribbentrop-Molotov, care a pecetluit soarta Basarabiei și a favorizat declanșarea celui mai crunt, mai ucigător, cel mai distrugător război din istoria omenirii.

După 1920, România obligată moral și legată de alianța cu Franța și Anglia, a încheiat și alianțe locale cu Cehoslovacia, Polonia, Iugoslavia, Grecia și Turcia. Politica externă nu se conduce însă după sentimente, sub bagheta dirijorului unei partituri străine, ci trebue să fie coordonată cu interesele reale, majore și de perspectivă ale statului, ale țării, în cazul nostru cu interesele Neamului.

Dacă în 1914 și în 1916 ca și în 1918 s'a procedat cu înțelepciune, tact și cu fericită inspirație care împreună cu alți factori au dus la realizarea întregirii neamului în hotarele României Mari; dacă România Mică a avut doi regi mari și mari oameni politici, România Mare a tolerat oameni politici mărunți, a tolerat un politicianism venal și corupt, care a dus țara la faliment din 26 Iunie și 1 Septembrie 1940: o Românie mutilată înconjurată din patru părți de dușmani și numai o speranță: în cer!

Inteligența, cultura și talentele lui Nicolae Titulescu, matadorul și el al politicii externe, n'au văzut pericolul real. Titulescu nu și-a pus capacitatea în serviciul țării, a lucrat cu succes împotriva intereselor majore, reale ale României.

Nici Franța, nici Anglia n'au descifrat că inamicul Nr.1 al Europei era Uniunea Sovietică, comunismul bolșevic și n'au acționat în consecință. Germania revanșardă și agresivă ca și aroganța hitleristă puteau fi neutralizate și forțele Germaniei să fie folosite nu împotriva Europei ci pentru apărarea ei. Parisul, Londra, Varșovia, împart cu Berlinul responsabilitatea pentru tragedia care a durat nu numai în cei cinci ani de război efectiv, ci și în următorii 45 de ani, cu răni încă nevindecate.

Acceptarea ultimatumului sovietic și al arbitrajului dela Viena, oricât de dureroase și umilitoare, au fost hotăriri juste, căci respingerea lor ar fi însemnat un dezastru, cu Rușii la Turnu-Severin și Ungurii pe Carpați. Comparația cu exemplul Finlandei e semnificativă.

Finlanda avea un singur inamic și un singur front și totuși - cu un eroism admirabil - s'a predat. România avea trei inamici, ar fi avut patru fronturi. Aliații erau departe, neputincioși, Franța la pământ. Greșite au fost nu deciziile din Iunie și Septembrie 1940, ci politica noastră externă din cei zece ani precedenți.

Situația era explozivă. Carol al II-lea - unul din principalii vinovați de tragedia României - își aranjase conturile financiare, a abdicat, și-a încărcat într'un tren averile *"strânse prin fraudă și corupție"* și a plecat în lume, cu o pensie grasă. Pe tron a rămas fiul său Mihai, tânăr și fără experiență, în timpuri așa de grele. Conducerea efectivă a țării a preluat-o generalul Ion Antonescu.

În Iunie 1941 România s'a alăturat armatei germane nu pentru cuceriri, ci pentru eliberarea ogorului strămoșesc, pentru dreptatea sângelui, pentru onoarea armatei și a țării.

Poporul român a intrat în război cu entuziasm, soldatul român s'a luptat cu eroism și devotament până la Volga, Don și Caucaz. Memoriile scrise de supraviețuitorii acestei încleștări fantastice, consemnează comportarea ostașului român, fapte de eroism legendar. Consemnez aici bravura a șase tunari români, așa cum mi-a fost relatată de maiorul Atanasie Popescu:

"După un duel de artilerie sapa afetului tunurilor unei baterii de artilerie călăreață, era adânc înfiptă în pământul moale, umezit de ploaie. Peste noapte a căzut un ger și tunurile erau prinse ca în beton armat, în pământul înghețat "tun". A doua zi infanteria rusă a atacat, Românii au trebuit să se retragă. Tunarii au scobit cu baionetele așchii din pământul tare ca piatra, au eliberat din strânsoare doar trei tunuri, al patrulea n'a putut fi desprins. I-au demontat închizătoru și aparatul cu luneta de ochire și s'au retras. După două zile s'a încălzit pământul și s'a dezghețat. Cei șase servanți "tunari fără tun" au cerut permisiunea să intre în zona inamică, să aducă tunul "acasă". "E tunul nostru, nu-l lăsăm la cioloveci", și s'au dus. Pe o noapte neagră s'au strecurat ca vulpile, s'au înhămat la tun și l-au adus "acasă". În mod normal un tun era tras de șase cai"...

În război se pierd avioane, tancuri, tunuri, vapoare și vieți omenești. Toate se scad din registrele intendenței printr'un singur raport și o operație aritmetică.

Fapta celor *"șase nebuni"* n'a fost un caz izolat, singular. A fost precedată și urmată de altele în diferite variante și în toate armele, pe câmpuri și în munți, în aer și pe ape. Au fost și atitudini contrare, ca cea a colonelului Cambrea, numit de Ana Pauker, comandantul Diviziei *"Tudor Vladimirescu"*, respins, dispreţuit și dispărut în anonimat și rușine.

Caustic și incisiv, Păstorel Teodoreanu l-a stigmatizat într'o epigramă care a făcut deliciul publicului. O reproduc: *"Din falnic vânător de munte, / Ana ta a făcut pandur / Stalin ți-a pus o stea în frunte / Și-un tare Debreţin în c..."*

Soarta războiului s'a hotărît în altă parte și am pierdut Războiul Sfânt de Eliberare. Actul dela 23 August 1944 considerat de unii salvare, de alții trădare, a fost urmat de o lungă, neagră înrobire a țării și a Neamului Românesc. Oricum ar fi, salvare sau trădare, nu-i onorează pe cei care l-au făcut așa cum l-au făcut.

Poetul Demostene Andronescu întreabă într'o patetică, răscolitoare poezie: *"Unde ne sunt nebunii?"* Domnule Andronescu, *"nebunii"* n'au murit de tot, n'au dispărut. Supraviețuiesc în tinerii, în *"nebunia"* tinereții lor care a alungat ticăloșia dela cârma țării. Îi găsești printre consătenii dumitale. Ei vor aduce *"acasă"* și vor întrona în țară *"tunul dreptății, cinstei, onoarei, legii și omeniei românești"*.

THE ROMANIAN VOICE /LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului
cu cel putin 4 saptamâni înainte.

EFEMERIDE

ÎNCEPUTUL APOCALIPSULUI

Ştirile care ne vin din țară sunt de cele mai multe ori alarmante, prin descrierea grozăviilor lăsate de *"cei șapte ani apocaliptici"* de după 1989. Sărăcia, inflația, frigul, foamea, corupția și multe altele s'au banalizat prin îndelung repetarea lor și indiferența cu care au fost tratate de nomenclaturiștii clanului Iliescu & Co. Despre imoralitate, prostituție, homosexualitate și pedofilie nu poți scoate o vorbă, pentrucă sare ca ars, Gabriel Andreescu și te toarnă la Comunitatea Europeană și la toate organizațiile de băgat bețe'n roate, că nu respecți *"drepturile omului"*. Pentru îndreptarea acestor lucruri nu se omoară nici predicatorii - sosiți cu droaia din Occident - nici ierarhii bisericilor creştine, porniți și unii și alții la convertiri, reconvertiri și rereconvertiri a bieților, complet dezorientați de atâtea promisiuni cu fericirea vieții de apoi.

Cei mai susceptibili de manevrat în aceste domenii sunt tinerii care sunt seduși de filme, televiziune, disco, muzică rock, metalică și alte destrăbălări ale acestui secol, care au invadat statele din Răsăritul Europei după abdicarea formală a comunismului și fac ravagii în sufletele neprihănite dar dornice de schimbări radicale.

Abandonați de multe familii răvășite, ignorați de educatori și profesori, neglijați de politicieni și prelați, mulți tineri au căzut victime ale curentului satanist, ale Mișcării Sataniste Mondiale, care și-a trimis propagandiștii și în România.

Revista *"Lumea Magazin"*, Nr.10, 1996, care apare la București, publică un foarte documentat articol intitulat *"Satanismul"*, semnat de Constantin Timofte și Ioan Popa, din care reproducem *"Testamentul, jurământ, rugăciune"* depus de tinerii aderenți la satanism:

"Jur pe viața mea de om să-l slujesc pe Satan până la moarte, să nu mă abat la vreo credință. Să-i slujesc și după moarte. Să nu-i iau numele în deșert.

Fă-mă Satan să ucid, să fur, să mint, să înșel, să fiu meschin, mișel, parșiv, pervers, lacom, avar, zgârcit, ordinar, ipocrit, cu zece mii de fețe, să fiu ca tine, Satan!

Tatăl nostru care ești în Infern, mărească-se numele tău, precum în Infern, așa și pe Pământ. Pâcatul nostru cel de toate zilele, dă-ni-l nouă Satan precum îl dăm și noi greșiților noștri și du-ne pre noi în ispită și ne învață de rău. În numele Satanei, lui Lucifer, Infernului și celorlalți îngeri negri: AVE SATAN!"

Am reprodus integral acest jurământ cum a fost publicat de revista sus-amintită.

Revolta care îi cuprinde pe toți cei care află că acest jurământ a fost posibil să fie depus în România, este justificată, dar ea nu rezolvă nimic atâta timp cât nu se trece la acțiune. Aflăm în continuare că *"locurile de întâlnire ale sataniștilor sunt biserici părăsite, ruine, cimitire, discoteci și baruri de noapte, săli de jocuri mecanice etc."*

În România activează ilegal *"Centrul Național al Mișcării Sataniste"* cu reședințe la Ploiești, Brașov și Cluj. Șefii se orientează după Biblia Satanică accesibilă doar celor încadrați în *"Biserica Mondială a lui Satan"*. *"Clubul"* satanist dela Iași activează în niște catacombe și ruine medievale, unde au scris pe pereți: *"Bine ați venit în Labirintul Morții"... "Death"... "Anarchy"... "Masturbus"*... La București, Zalău, Gheorghieni și Tulcea s'au sinucis *"misterios"* elevi de gimnaziu, de liceu și chiar studenți. Într'o cameră a hotelului CRPO din Tulcea, a fost găsit spânzurat trupul lui Grecea Costel, elev la Grupul școlar industrial de construcții de mașini din oraș. Un alt șireang, care s'a rupt, trebuia să atârne trupul tinerei cu care petrecuse ultimele clipe de viață, dar din cauza șubrezeniei șireangului a scăpat cu viață. La Piatra Neamț, elevul Radu Pintea a încercat cu multe lovituri de cuțit să-și omoare prietena. La interogatoriu a răspuns simplu: *"Îngerul negru mi-a cerut să-mi omor prietena"*. În penitenciarul din Iași se află tânărul Ciociu Flavius care și-a tatuat pe frunte cifra satanică 666 și așteaptă în curând Judecata de apoi a lui Satan. Se roagă zilnic lui Satan și-i aduce jertfă de sânge, provocându-și mereu răni mici.

Din informațiile furnizate, *"Biserica Mondială Satanistă"* numără câteva milioane de adepți. Pe teritoriul Franței activează peste 40.000 de *"clarvăzători"* care susțin că lumea a fost invadată de 550.270 miliarde de demoni, veniți de pe șapte sisteme planetare ale Universului.

Distrugerea Universului a fost țelul permanent al lui Satan. Iată ce ne spune în acest sens părintele Galeriu: *"...Dumnezeu e numai "da". A fost? Da! Este? Da! Va fi? Da! Iată că El este numai "da"! Pe când omul nu a existat mereu! A fost creat! El vine dinspre "nu" către "da". "Nu" este nimicul, neantul! El este un parazit al lui "da", așa cum răul este un parazit al binelui, o boală a acestuia! Sataniștii vor să se întoarcă la nu, adică la nimic, la neant! De aceea vor să distrugă Universul, într'acolo îi împinge Satan, care vrea să saboteze lucrarea Lui Dumnezeu. Dar nu pot, fiindcă Domnul a pus în ei un suflet nemuritor. Atunci se sinucid... Sinucigându-te nu te mai poți căi... îl pierzi pe Dumnezeu și posibilitatea de a ajunge la El! Asta vrea și Satan!"*...

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

LA MOARTEA LUI GHIŢĂ BRAHONSCHI

——Ion BOIERU——

A murit de curând Ghiţă Brahonschi, unul dintre deţinuţii politici din România, care a fost zidul de nepătruns al unei rezistenţe morale, care era punctul limită al propriei lui existenţe morale, pe care nu a mai egalat-o poate decât un număr foarte restrâns de întemniţaţi ai comuniştilor. Dela începutul întemniţării sale, Ghiţă Brahonschi a stabilit linia lui de orientare, ca om şi ca deţinut politic. Nu vroia să recunoască, sub nici o formă, legalitatea temniţelor, a ierarhiei comuniste a întregii pletore de gardieni, anchetatori, procurori şi a ordinelor care emanau dela aceste *"forme inumane, imorale şi absurde de existenţă"*. Nu respecta nici un ordin special, care se referea la persoana lui, dat în incinta temniţelor şi nu-l interesau consecinţele pe care le avea atitudinea lui. El socotea că toţi comuniştii dela alfa la omega se găseau sub linia umană de existenţă, şi-i trata pe toţi la fel, ca şi când nici nu ar fi existat. El trăia într'un fel de transcendenţă a închisorilor, şi refuza categoric orice compromis, de orice natură ar fi fost acesta, cu asemenea specii inumane.

Pentru această atitudine de insubordonare la *"regulamentele închisorilor"*, nimeni nu avea decât puterea drăcească, ce era în însăşi natura comunismului, de pedepsire exemplară, ca să pună zăgaz altor atitudini similare. Pedepsele administrate în cursul celor 15 ani de închisoare au fost cu adevărat satanice, până s'a ajuns la forme variate de îmbolnăvire cu diferite forme de tuberculoză şi aşa internarea în aşa-zisele secţii de bolnavi mintali. Pe Brahonschi nu-l interesa mâncarea, locul unde dormea, dacă era frig sau cald, singur sau în mare înghesuială în celulă. Era taciturn şi-şi ducea calvarul singur sau cu câte un prieten căruia îi acorda încredere. Nu saluta pe gardieni, nu le răspundea la injurii şi nu comenta pedepsele groaznice la care era supus, pentru a înţelege că un regim comunist este atotputernic şi că poate schimba natura fiinţei umane, prin rigorile aplicate după bunul lor plac. Comuniştii l-au declarat nebun, deşi nu era, căci ei nu puteau înţelege şi explica rezistenţa sa şi nici nu puteau să-l schimbe într'un fel sau altul, oricâte eforturi au făcut în acest sens.

Am stat de mai multe ori cu el în celule, cu mai multe categorii de deţinuţi. Nu-l interesau povestirile altora, nici apartenenţa lor politică, şi nu întreţinea relaţii cu aceştia. Nu se angaja în discuţii şi dezbateri de natură politică, căci era convins că nu se poate schimba vocaţia şi destinul personal al cuiva. Linia lui de orientare era legionară, nici un fel de compromis cu comuniştii şi izolare faţă de adversarii necinstiţi ai Mişcării. Nu existau puncte de comunicare cu aceste categorii de oameni, indiferent sub ce formă se prezentau, pentrucă el avea intuiţiile lui care nu au dat greş niciodată.

În cursul anilor, aflase despre cele întâmplate la Piteşti şi Gherla, în procesul de reeducare iniţiat de Comitetul Central al Partidului Comunist, asupra tineretului legionar şi asta l-a determinat să ia o iniţiativă de mari dureri, dacă s'ar fi încercat aceleaşi metode şi la Aiud. Norocul comuniştilor a fost că nu au făcut acest pas, fiindcă cu Brahonschi nu era de glumit, mai ales în situaţiile şi proporţiile pe care le pregăteau ei, dar şi prin reacţiunea pregătită de Brahonschi, după cele ce le-a aflat el. Eram cu el în celulă şi era tăcut, rezervat şi nu încredinţase planul lui decât unui prieten nedespărţit de el în acest timp. Tot atât de ireductibil era şi cu camarazii lui pe care-i credea că au depăşit linia onorabilă a unei atitudini legionare. Era necruţător şi neaplecat în deciziile sale. Faptul că Brahonschi a scăpat cu viaţă din strânsoarea comunistă şi s'a refăcut în libertate este o chestiune pe care numai Dumnezeu o înţelege, cu puterile lui. În orice caz, lui Brahonschi nu i-a fost niciodată frică de moarte. A pus la mare încercare şi încurcătură toată structura gealaţilor comunişti, care nu au avut nici o soluţie cu care să-l doboare pe Brahonschi. Moartea nu era o soluţie, decât pentru comuniştii proşti şi fără judecată. În cazul lui Brahonschi, conducerea cea mai înaltă şi selectă a derbedeilor din Comitetul Central şi-a dat seama că Brahonschi nu se teme de moarte şi ei au crezut că adevărata pedeapsă este să-l chinuie cu alte mijloace, atât cât va fi viu.

După ieşirea din temniţă, Ghiţă nu s'a acomodat cu formele de viaţă din libertate, aşa încât să-şi găsească liniştea. A rămas ataşat Mişcării, cu aceeaşi fermitate şi luciditate, dar caracterul de duritate al său, nu i-a îngăduit găsirea căii unor coordonate de integrare în lumea firească a libertăţii, căci închisorile erau o lume nefirească şi cereau atitudini care se potriveau condiţiilor specifice de acolo. Brahonschi a fost o adevărată legendă în temniţele comuniste şi a bîruit cu o vrednicie legionară toată spurcăciunea comunistă, tot satanismul corifeilor comunişti, căci el s'a suit pe piedestaul cel mai înalt al demnităţii, cu riscuri enorme şi mai ales cu suferinţe fără de sfârşit.

Îmi povestea un prieten că în urmă cu câtăva vreme, avusese o discuţie tare, de cremene cu scăpărări puternice cu Ghiţă Brahonschi şi i-a spus nişte adevăruri tari: *"acolo în temniţă te-ai aşezat ca o temelie a pietrei din capul unghiului, aşa cum ai fost dintru începutul tău de legionar şi nu aveai nevoie de girul nimănui, dar aici afară trebue să te menţii pe aceleaşi structuri ale personalităţii tale, însă aici nu mai eşti în bătălie cu canaliile comuniste pe care le poţi desconsidera, ci eşti în lumea adevărată a ta, unde trebue să fii creator, alături de alţii şi să uiţi visul urît al trântelilor cu comuniştii"*. La acest schimb au asistat câţiva buni prieteni ai celor doi preopinenţi, care au crezut că Ghiţă va avea o adevărată explozie de reprobări şi altercaţii, însă au fost surprinşi de tonul cald şi camaraderesc cu care a răspuns şi invitaţiei de a continua discuţia peste vreo două zile: *"Nu este nevoie să o continuăm peste două-trei zile, mai bine să accepţi invitaţia mea, ca mâine să ciocnim un pahar de vin, la mine acasă"*. Am menţionat acest lucru, ca să subliniez faptul că atunci când Ghiţă se găsea în mijlocul alor săi, cu adevărat, îşi dădea seama de diferenţa între cele două lumi, între care şi-a sfârtecat viaţa lui plină de disponibilitate sufletească, de credinţă, de multă bunătate şi de mare dragoste pentru neamul său şi pentru Legiunea în care a crezut nemărginit. Viaţa lui Ghiţă Brahnoschi simbolizează tragedia autentică a vieţii legionare, cu suişuri şi căderi, cu bucurii şi cu răni deschise, pe care numai îngerii din cer le vor închide, cu mila şi bunătatea lor.

Dumnezeu să-l odihnească în lumea celor drepţi.

NU UITAŢI ! REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

ROMÂNIA RĂMÂNE TOT NEÎNTREGITĂ

În ultimele două luni, majoritatea presei, atât din ţară cât şi de peste hotare, a fost mult prea preocupată de alegerile din 3 şi 17 Noembrie 1996 din România şi a neglijat în mare măsură alegerile din cealaltă parte a României noastre, Basarabia. Vom încerca să comentăm câteva articole apărute în cursul lunii Decembrie, din presa română din Basarabia, din România, articole din presa rusească precum şi din Vest, legate de rezultatele alegerilor din Basarabia, ce au avut loc la 1 Decembrie.

"Petru Luchinschi este preşedintele minorităţilor naţionale", este un articol apărut în ziarul *"Ţara"*, Nr.96 (400) publicat în Basarabia, care comentează din presa rusească:

"Mass-media moscovită comentează pe larg bilanţurile celui de-al doilea tur al alegerilor prezidenţiale în Republica Moldova... Cotidianul "Segodnea", contrar noii sale concepţii, de a publica materialele de peste hotare în pagina a patra, sub genericul "Petru Lucinschi este noul preşedinte al Moldovei", inserează în prima pagină corespondenţa trimişilor săi speciali, Gamova şi Selianov, dela alegerile prezidenţiale din Moldova. Ziarul anunţă că cel de-al doilea tur al alegerilor prezidenţiale a fost câştigat cu o diferenţă de voturi de circa 10 la sută de către candidatul independent Petru Lucinschi. Victoria lui Lucinschi, după cum se crede în republică, menţionează ziarul moscovit, a fost obţinută datorită sprijinului din partea minorităţilor naţionale. În Sudul republicii, populat în fond de Găgăuzi şi Bulgari, pentru Lucinschi au votat 93 la sută din cei care au participat la scrutin. Cotidianul "Segodnea" citează spusele lui Gheorghi Tabuşnik, şeful administraţiei autonomiei găgăuze, cum că localităţile naţionale din regiune au votat contra Frontului Popular cu care Mircea Snegur a făcut alianţă la alegeri. Cotidianul mai subliniază că pentru victoria lui Petru Lucinschi s'a dovedit a fi decisivă poziţia populaţiei de limbă rusă din cele două oraşe mari ale republicii: Bălţi şi Chişinău. Majoritatea covârşitoare a bălţenilor au votat pentru Lucinschi, iar Chişinăul a înscris în activul spicherului 53 la sută din voturi. Petru Lucinschi după cum conchide cotidianul, a avut şi un mare sprijin din partea alegătorilor din stânga Nistrului... Un alt cotidian moscovit "Nezavisimaia Gazeta" scrie că, concentrarea forţelor de stânga în jurul lui Petru Lucinschi, care a avut loc în ajunul celui de-al doilea tur al scrutinului, a determinat succesul definitiv..."

În acelaşi număr al ziarului *"Ţara"* într'un alt articol intitulat *"Iluzia schimbării"*, Petru Bogatu comentează de ce a câştigat P. Lucinschi: ***"În acelaşi timp, trebue să recunoaştem faptul că lupta stângii pentru fotoliul prezidenţial s'a bizuit pe un calcul perfid, dar adevărat. Aşa-zisul candidat independent a provocat cu bună ştiinţă o isterie antiromânească, reuşind pe această cale să-şi creeze imaginea de salvator al "minorităţilor nedreptăţite şi timorate" în faţa unei "majorităţi agresive şi naţionaliste". Acaparând, în corpore, electoratul alolingv, care constituie 34 la sută din totalul alegătorilor, P. Lucinschi a mai avut nevoie doar de 15-16% de moldoveni pentru a câştiga alegerile. Aceştia au fost recrutaţi din mijlocul straturilor manipulabile ale societăţii..."***

Potrivit *Agenţiei France Press*, ***"Petru Lucinschi, 56 ani... este un responsabil sovietic care, începând cu 1993, a prezidat forumul legislativ al acestei republici situate între România şi Ucraina..."***

În ce priveşte presa din Bucureşti despre alegerile prezidenţiale din Republica Moldova, atrage titlul unui articol intitulat *"Candidatul filorus a păcălit electoratul basarabean"*: ***"Victoria lui Petru Lucinschi îndepărtează Moldova de România şi reduce şansele unei reunificări în timp a celor două ţări-surori, pare să fie concluzia presei dela Bucureşti..."*** Şi în încheiere: ***"Cu Emil Constantinescu în fruntea României şi cu Lucinschi în fruntea statului vecin, orizontul nostru răsăritean rămâne o linie de aşteptare cu fisuri viclene şi capcane imprevizibile ... În aceste condiţii când o întreagă zonă estică se radicalizează, având tendinţa de a face echipă cu Moscova, România brusc ameliorată de sosirea lui Constantinescu la putere, se vede pusă drastic între ciocan şi nicovală..."***

Şi iată, cum ne îndepărtăm mai tare de ziua reîntregirii României în graniţele ei fireşti. Pe de o parte, România a pierdut trenul imediat după revoluţie, când datorită rusofiliei lui Ilici Iliescu nu s'a făcut imediat reîntregirea, pe de altă parte, alte două necazuri care stau în faţa acestei reîntregiri sunt probleme ivite recent: semnarea tratatului cu Ucraina, prin care se cere respectarea actualelor graniţe (conform pactului Ribbentrop-Molotov) pentru admiterea noastră în structurile europene şi NATO precum şi alegerea unui preşedinte moscovit în fruntea Basarabiei.

Cele două surori - România şi Basarabia - parcă ar fi în tandem. Când era o posibilitate de întregire în Basarabia, România îl avea pe Ilici Iliescu la conducere, copilul răsfăţat al Moscovei. Acum când Românii l-au ales pe Constantinescu, care ar dori reîntregirea, Basarabia s'a blagoslovit cu Lucinschi, alt răsfăţat al Moscovei. Doamne, când vor avea cele două surori un singur conducător?

Nicolae NOVAC